

לציבור לקוחותינו וידידינו

מטריית המידע

(דצמבר 2018)

הרינו מתכבדים להמציא לכם בזאת את רבעון המידע לדצמבר 2018.

אנו תקווה כי החומר המובא בעלון יסייע בידכם בעבודתכם.

נשמח לעמוד לרשותכם, בכל שאלה או הבהרה שתתבקש.

המפורסם בעלון זה מובא באופן כללי, תמציתי ולתשומת לב. אין להסתמך עליו מבלי לקבל חוות דעת מקצועית נוספת. דברי החקיקה המופיעים בעלון המידע אינם נוסח רשמי. רק הנוסח הרשמי של החקיקה מחייב.

תוכן עניינים כללי

חקיקה ועדכונים

היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019

7	• 1. חברות – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019.....
19	• 2. יחידים – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019.....
26	• נתונים יסודיים לחישוב המס לשנת המס 2018
26	• א. מדרגות ההכנסה ושיעורי המס ליחידים בשנת המס 2018 (חודשי ושנתי).....
26	• ב. נקודת זיכוי – שנתי.....
26	• ג. תקרות ואחוזי הפקדה לקופות גמל (חודשי).....
27	• ד. התקרה השנתית להפרשות לפיצויים בשל חבר בעל שליטה המוכרת כהוצאה.....
27	• ה. תקרת סכומי מענק הפרישה הפטורים ממס – סעיף 9 (א7).....
27	• ו. הפרשות לקרן השתלמות – שנתי.....
28	• ז. הטבות הניתנות על-ידי מעבידים.....
28	• ח. תשלומים בשל הוצאות להחזקת בן משפחה במוסד.....
28	• ט. תשלומים לביטוח לאומי בשל הכנסה שאינה ממשכורת.....
28	• י. הכנסות עיוור ונכה 100%.....
29	• יא. תקרות נוספות לשנת 2018.....
30	• נתונים לתיאום הוצאות עודפות לשנת המס 2018
30	• 1. כללי.....
30	• 2. כיבודים במקום העיסוק.....
31	• 3. אירוח.....
31	• 4. מתנות בשל קשר עסקי (ללקוחות וספקים) ומתנות לעובדים.....
31	• 5. אש"ל בארץ לתושב ישראל.....
31	• 6. הוצאות נסיעה ושהייה בחו"ל.....
33	• 7. הוצאות לינה וארוחת בוקר בישראל או באזור.....
34	• 8. הוצאות ביגוד.....
34	• 9. ניכוי בשל דמי חבר ודמי טיפול.....
34	• 10. הוצאות החזקת טלפון שאינו נייד במקום המגורים.....
35	• 11. הוצאות החזקת טלפון נייד.....

36	• 12. הוצאות החזקת רכב
42	• 13. הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני
43 הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2018
47 מפקד המלאי ל-31 בדצמבר 2018

תמצית פסיקה

מס הכנסה

51	• שומה לפי מיטב השפיטה לעסק המעניק שירותי השתלת אברים בחו"ל
52	• היבטי המס החלים על פיצויים ששולמו בגין עוגמת נפש
54	• קלפן ישראלי ייחשב לתושב ישראל גם כאשר הוא נמצא בחו"ל מעל 180 יום בשנה
55	• התנאים למיסוי פרופסורים בגין מלגות מחקר ממוסדות אקדמאים בחו"ל

מע"מ

57	• הטלת הפקדת ערובה במשפטי מיסים
	• כספי סובסידיה לגני הילדים אינם פטורים ממע"מ (וכלולים במחיר) כשהמיומן הוא להורים
57 ולא למוסד עצמו

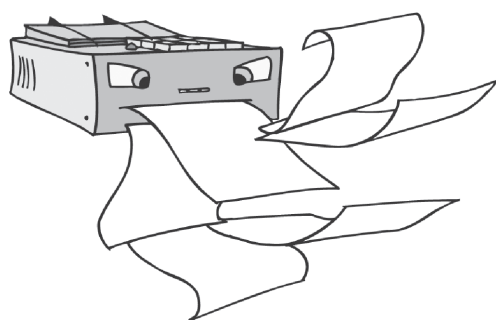
סוגיות בדיני עבודה

61 חוק הגנת השכר
61	• מסירת תלוש שכר
63 פיצויי הלנת שכר
64 פיצויי פיטורים – המועד לתשלום ולפיצויי ההלנה
64	• המועד לתשלום הפיצויים
64	• חישוב פיצויי הלנת פיטורים
65 חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות
65	• אורך תקופת ההודעה המוקדמת על-פי חוק
65	• ההבדל בין הודעה מוקדמת לפדיון הודעה מוקדמת
66	• נסיבות בהן התפטרות תחשב כפיטורים לעניין פיצויי פיטורים

טבלאות מידע

	שיעורי מס הכנסה על הכנסות של יחידים, נקודות זיכוי ו"הנחות סוציאליות" בשנת 2018.
71
71 א. תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית*
72 ב. נקודות זיכוי וקיצבה (בש"ח).
73 ג. הנחות סוציאליות.
	נתונים שונים לתיאום הוצאות
74
74 1. הוצאות שונות
74 2. קרן השתלמות
75 3. הוצאות נסיעה לחו"ל
	דמי ביטוח לאומי – ממעבידים
76
76 א. עובדים שכירים
77 ב. עובדים "תושבי חוץ" – שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)
78 גביית דמי ביטוח לאומי – מ"לא שכירים"
80 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)
85 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)
	שערי חליפין יציגים – ממוצעים חודשיים
88
88 א. שער השקל ביחס לדולר
90 ב. שער השקל ביחס לאירו
	תוספת יוקר
92
92 מה-3/1990 עד היום
	שיעורי ריבית
93
93 1. ריבית פק"מ – פר"י
93 2. חח"ד (שנתי באחוזים)
94 3. הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)
95 4. ריבית החשב הכללי*

חקיקה ועדכונים

תוכן עניינים – חקיקה ועדכונים

היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019

- 7 1. חברות – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019.
- 19 2. יחידים – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019.

נתונים יסודיים לחישוב המס לשנת המס 2018

- 26 א. מדרגות ההכנסה ושיעורי המס ליחידים בשנת המס 2018 (חודשי ושנתי).
- 26 ב. נקודת זיכוי – שנתי.
- 26 ג. תקרות ואחוזי הפקדה לקופות גמל (חודשי).
- 27 ד. התקרה השנתית להפרשות לפיצויים בשל חבר בעל שליטה המוכרת כהוצאה.
- 27 ה. תקרת סכומי מענק הפרישה הפטורים ממס – סעיף 9 (א7).
- 27 ו. הפרשות לקרן השתלמות – שנתי.
- 28 ז. הטבות הניתנות על-ידי מעבידים.
- 28 ח. תשלומים בשל הוצאות להחזקת בן משפחה במוסד.
- 28 ט. תשלומים לביטוח לאומי בשל הכנסה שאינה ממשכורת.
- 28 י. הכנסות עיוור ונכה 100%.
- 29 יא. תקרות נוספות לשנת 2018.

נתונים לתיאום הוצאות עודפות לשנת המס 2018

- 30 1. כללי.
- 30 2. כיבודים במקום העיסוק.
- 31 3. אירוח.
- 31 4. מתנות בשל קשר עסקי (ללקוחות וספקים) ומתנות לעובדים.
- 31 5. אש"ל בארץ לתושב ישראל.
- 31 6. הוצאות נסיעה ושהייה בחו"ל.
- 33 7. הוצאות לינה וארוחת בוקר בישראל או באזור.
- 34 8. הוצאות ביגוד.
- 34 9. ניכוי בשל דמי חבר ודמי טיפול.
- 34 10. הוצאות החזקת טלפון שאינו נייד במקום המגורים.
- 35 11. הוצאות החזקת טלפון נייד.
- 36 12. הוצאות החזקת רכב.
- 42 13. הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני.

הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2018

- 43 מפקד המלאי ל-31 בדצמבר 2018.
- 47

היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019

1. חברות – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019

כמו לקראת תום כל שנת מס, יש להיערך לביצוע פעולות עד לתום אותה שנה, או לדחיית ביצוע פעולות מסוימות אחרות עד לתחילת השנה העוקבת.

להלן נתונים על השינויים בשיעורי מס החברות בשנים האחרונות:

שנת המס	שיעור המס	שנת המס	שיעור המס
2003	36%	2011	24%
2004	35%	2012	25%
2005	34%	2013	25%
2006	31%	2014	26.5%
2007	29%	2015	26.5%
2008	27%	2016	25%
		(לגבי שנת מס מיוחדת – החל מיום 1.1.16)	
2009	26%	2017	24%
		(לגבי שנת מס מיוחדת – החל מיום 1.1.17)	
2010	25%	2018	23%
		(לגבי שנת מס מיוחדת – החל מיום 1.1.18)	

החל משנת המס 2010, שיעורי מס אלו הם גם שיעורי המס על רווח הון ריאלי בידי חברות.

החל מיום 1.1.2018 – מס החברות הינו 23%.

לחברה שיש לה שנת מס מיוחדת, יחול שיעור מס חברות משוקלל לפי החלק היחסי מתקופת השומה המיוחדת.

1. הכנסות

- חיובי ריבית לפי סעיפים 3(ט) ו-3(י) לפקודה.
- עיתוי ביצוע עסקאות – לפני או אחרי תאריך המאזן (מחזור מכירות, מכירת מלאי מת וכיוצ"ב).
- קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש (סעיף 8 לפקודה).

- כאשר נוצר השנה הפסד הון ממכירת מכוונות וציוד ומתוכננת רכישה של מכוונות וציוד בשנים הבאות, כדאי לשקול להקדים את הרכישה לשנה הנוכחית כדי לנצל את ההטבות שבסעיף 27 לפקודה (הפיכת הפסד הון להפסד פירותי).
- באם נוצר השנה רווח הון ריאלי ממכירת נכס בר פחת, ניתן לשקול לדחות את רווח ההון, באמצעות רכישת נכס בר פחת אחר המחליף את הנכס הנמכר (שיחלוף נכסים), והכול בכפוף לאמור בסעיף 96 לפקודה.
- כאשר קיימים הפסדים עסקיים שוטפים – יש לשקול הקדמת הכנסות שאינן בהכרח הכנסות מעסק (כגון: דמי שכירות מראש, משיכת פיצויים מקופת גמל, וכיוצ"ב) לשם קיזוזן מההפסדים השוטפים.
- יישום הוראות שנותרו גם לאחר ביטולו של חוק התיאומים בשל אינפלציה: ניכוי נוסף בשל פחת בהתאם לסעיפים 3 ו-18 לחוק; הפסד ריאלי לפי סעיף 9(ג) לחוק; "עבודות ממושכות" (מתייחס בעיקר לקבלנים, אך לא רק להם):
- (א) קביעת שיעור הביצוע של "עבודה ממושכת" בהתחשב בהוראות, לפיהן ביצוע בשיעור של 25% לפחות מחייב דיווח על רווח, וביצוע של 50% לפחות מתיר קיזוז הפסד.
- (ב) לגבי קבלן בונה – קביעת המועד בו יראו בניין שנבנה כ"בניין ראוי לשימוש" – מועד המחייב דיווח על ההכנסה/הכרה בהפסד.

2. הוצאות, ניכויים וזיכויים המותרים על "בסיס מזומנים"*

- ככלל, כבכל שנה, מומלץ להקדים הוצאות המותרות על בסיס מזומן (כדוגמת ההוצאות המפורטות בהמשך), כדי להפחית את תשלום המס לשנה הנוכחית.**
- השלמת תשלומים בשל הוצאות נלוות לשכר (קופות גמל, קרן השתלמות, ביטוח מנהלים).
 - השלמת תשלומים בשל פיצויי פרישה – לשנה השוטפת לרבות עדכון בגין תוספת שכר בשל שנים קודמות.
 - הקדמת התשלומים הבאים: פיצויים למפוטרים מכספי החברה, פדיון חופשה, דמי הבראה, בונסים וכיוצ"ב.
 - הקדמת תשלומים שונים (ספרות מקצועית, השתלמויות, צרכי משרד, תיקונים והחזקה וכיוצ"ב).
 - תשלום הוצאות לתושבי חוץ עד תום השנה, או לחילופין תשלום הניכוי במקור המתאים לא יאוחר משלושה חודשים לאחר תום שנת המס (והעברתו לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת להכשיר את ההוצאה לצרכי מס.

* אין הכוונה לדיווח כולל לפי בסיס מזומן.

- תשלומים בשל הוצאות מחקר, סרטים, נפט, חברת מו"פ (בהתאם לחוק ה"אנג'לים").
- פניה למדען הראשי לצורך קבלת אישור שהוצאות המחקר והפיתוח עומדות בתנאים אשר יאפשרו הכרה בהוצאות הנ"ל כהוצאות בשנה השוטפת. אין הכרח לקבל ממנו מענק (פס"ד פנורמה).
- תשלום דמי פינוי.
- ניכוי מיוחד לרכישת קופות רושמות.
- תשלומים בשל תרומות למוסדות מוכרים.
- דחיית הכרה בהוצאות (כגון אי תביעת פחת מואץ וכו'), ככל שהדבר ניתן על פי החוק, אם בשנת המס השוטפת לחברה הכנסה מאושרת/מוטבת הפטורה ממס או החייבת במס מופחת, ובשנה הבאה צפויה עלייה בשיעור המס של החברה.

3. "בעלי שליטה"

- הקדמת/בחירת עיתויים של תשלומים לבעלי שליטה ב"חברה שהיא בשליטתם של לא יותר מחמישה בני אדם", כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, שיש לנכות מהם מס במקור או תשלום הניכוי במקור. ניתן לשלם את ניכוי המס במקור עד תום שלושה חודשים מתום שנת המס (ולהעבירו לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת שההוצאה תותר בניכוי (והכל בתנאי שההכנסה נכללה אצל בעל השליטה בדוח על הכנסותיו לאותה שנה).
- הפקדות לקופת גמל לקצבה, לפיצויים ולקרן השתלמות עבור בעלי שליטה, במיוחד לאור הוראות תיקון 190 לפקודה אשר מרחיב החל משנת 2012 את גובה ההוצאה שתינתן לחברה בשל הפקדות לקצבה עבור בעל שליטה.
- שיקולים לאי חלוקת מענקים ודמי ניהול לבעלי שליטה, בהתחשב בפער בין שיעורי המס לגבי חברה ולגבי יחיד.
- ביטוח לאומי – בעל שליטה בחברת מעטים לא מוכר כעובד שכיר, הן לעניין תשלום דמי הביטוח והן לעניין הזכאות לגמלאות (לגבי ביטוח אבטלה וביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק מעביד).
- חיוב בעלי שליטה בריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה: בשנת 2018 השיעור המינימאלי עומד על 3.48% לשנה (נומינלי).
- זקיפה של הפרשי הצמדה בגין הלוואות בעלים – הוצאות הפרשי הצמדה מוכרות לחברה ופטורות ממס בידי יחיד בעל השליטה.
- חשיפה למיסוי משיכות בעל שליטה שלא הוחזרו או העמדת נכסי החברה לרשותו כהכנסה מדיבידנד או כהכנסה פירותית (משכורת / עסק או משלח יד) – הוספת סעיף 3(ט1) לפקודה החל מיום 1 בינואר 2017.

- על פי סעיף 62א לפקודה ("חברות ארנק" – בתוקף מיום 1 בינואר 2017), יש לחייב את בעל המניות נותן השירות באופן שוטף בגין כלל הכנסות החברה שמקורן מפעילות של נושאי משרה או פעילות שמתקיימים לגביה יחסי עובד מעביד בפן המהותי, כאילו התקבלו ישירות על ידו.

4. תשלומי מס

- השלמת מקדמות בשל "הוצאות עודפות" שצריכות להשתלם על חשבון השנה השוטפת (בעיקר בחברה בהפסדים).
- תשלום יתרת חוב המס עד 31 בינואר 2019 ללא חיוב בהפרשי הצמדה וריבית, או עד תום פברואר 2019 תוך תשלום מחצית הפרשי הצמדה והריבית, או עד תום מארס 2019 תוך תשלום 75% מהפרשי הצמדה והריבית.
- יש לשקול תשלומי מענקים על מנת להקטין את הרווח ובכך להקטין את הפרשי הצמדה וריבית המוטלים ממחצית שנת המס בשל הפחתת מקדמות בלתי מוצדקת.
- התאמת המחזור שדווח לצרכי תשלום מקדמות למחזור בפועל והשלמת ההפרשים בדוח דצמבר.
- התאמת המחזור ודווח כנ"ל לצרכי מס ערך מוסף.

5. שונות

- סיום הטיפול בחובות מסופקים ותביעות כספיות שנויות במחלוקת, מוקדם ככל האפשר עד תום שנת המס, לשם התרתם בניכוי בשנה השוטפת.
- בדיקת האפשרות לדרוש החזר מע"מ בגין חובות אבודים.
- הסכמי ניהול – יש לבחון את הסכמי הניהול עם צדדים קשורים. אם אין הסכמי ניהול, יש לעגן את ההסכמות בין הצדדים בכתב, לרבות מילוי טופס 1213 (תכנוני מס חייבים בדיווח), באם יש צורך בכך.
- דיווח בגין קבלת חוות דעת – במסגרת חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015, נקבעה חובת דיווח לרשות המסים בשל שימוש בחוות דעת מסוימות שהתקבלו החל מיום 1 בינואר 2016, כאשר שכר הטרחה של נותן חוות הדעת תלוי בחסכון המס של מקבל חוות הדעת או דיווח על "חוות דעת מדף". יש לבחון את הצורך בדיווח.
- דיווח על נקיטת עמדה הסותרת את רשימת העמדות שפרסמה רשות המסים בנושאי מס הכנסה, מע"מ ומכס, באם יתרון המס עלה על סכום מסוים. יש לבחון את הצורך בדיווח.
- השלמת פרטי דיווח על תשלומים וניכויים במקור לגבי: סכום התשלום (לרבות בגין תשלומים שלא נוכה מהם מס במקור), סכום הניכוי, שם מקבל התשלום,

- מענו ומספר תעודת הזהות ובחבר בני-אדם מספר מזהה אחר בצורה מדויקת כדי למנוע אי התרת הסכומים כהוצאה (וכן בעיות בקליטת הדוח המקוון).
- בדיקת סוג פנקסי החשבונות שיש לנהל מתחילת שנת המס 2019, בהתאם להוראות ניהול פנקסים, באם חלו שינויים בפעילות העסק (מחזור, מספר עובדים).
 - יש לשקול דיווח על בסיס מזומנים לצרכי מס לגבי חברות העוסקות במתן שירותים ואין להן מלאי עסקי, וזאת גם אם הדוחות הכספיים שלהן ערוכים לפי בסיס מצטבר.
 - איסור על גילום מס קבוצתי – החל מיום 1 בינואר 2011 לא מותר גילום מס הכנסה "קבוצתי" (מחוץ לתלושי השכר) של הטבות, הניתנות לייחוס ספציפי לעובדים וכל האישורים שניתנו על-ידי רשות המסים (אם ניתנו) לגילום "קבוצתי" התבטלו וכן בוטלה אפשרות הדיווח על גילום "קבוצתי" בטופסי 126, אשר הוגשו לגבי שנות המס 2011 ואילך. החל מהמועד האמור יש לגלם בתלושי השכר הטבות, הניתנות לייחוס ספציפי, ואילו הטבות, שאינן ניתנות לייחוס ספציפי, יסווגו כהוצאה עודפת.
 - **שינויי מבנה** – מועד שינויי מבנה בדרך של פיצול ומיזוג (למעט בדרך של החלפת מניות לפי סעיף 103כ לפקודה), צריך להיות בתום שנת המס בלבד (חברות נסחרות, לדוגמה, גם בתום רבעון). עם זאת, מכח סעיף 103א(ב) לפקודה ולפי חוזר מס הכנסה*, יתאפשר ביצוע מיזוג סטוטורי או פיצול לא רק בתום שנת מס, אלא גם בתום כל אחד משלושת הרבעונים בשנה (31 במרץ, 30 ביוני ו-30 בספטמבר) בכפוף לתנאים מסויימים. חשוב לציין, כי במידה והיה דרוש אישור מקדמי מרשות המסים לו המיזוג או הפיצול היו מבוצעים בתום שנת המס, ביצוע המיזוג או הפיצול שלא בתום שנת המס יהיה גם הוא כפוף לאישור מקדמי מרשות המסים.
 - ניכוי הוצאות ריבית והצמדה על חוב ניכויים – בפס"ד **שריג אלקטריק**, קבע בית המשפט העליון, כי הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין חוב ניכויים יותרו בניכוי ללא קשר למועד הדרישה בניכוי של קרן המס, זאת בניגוד להבחנה שנקבעה בעבר בהלכת הד הקריות. יש הגורסים כי בכך נפתח פתח להכרה בניכוי הוצאות ריבית גם בגין ריבית והצמדה שנצברו על חוב מס רגיל.

6. חשיפות מס בגין קבלת דיבידנד

במקרה של קבלת דיבידנד, קיימת חשיפה לייחוס הוצאות (בעיקר הוצאות מימון) להכנסות מדיבידנד לפי סעיף 18(ג) לפקודה (ע"א 1525/17 ארקין תקשורת, ע"א 3892/13 בראון-פישמן וכן ע"מ 11-07-37568 **פישמן רשתות**). החשיפה גבוהה יותר אצל חברת החזקות, וכן ככל שהדיבידנד הינו בסכום גבוה יותר וככל שאין לחברה (כמעט) הכנסות נוספות.

* חוזר מס הכנסה מספר 6/2018 – רשות המסים בנושא: **קביעת מועד מיזוג או פיצול**.

כמו כן, קבלת דיבידנד שמקורן בהכנסות שלא שולם עליהם מס חברות אצל החברה המחלקת, עלולה להתחייב במס אצל החברה המקבלת – ראה עמדה מס' 1/2016 ברשימת העמדות החייבות בדיווח שפרסמה רשות המסים.

7. חשיפות מס בגין חלוקת דיבידנד

- חלוקת דיבידנדים מרווחי שערך – במסגרת החוק לשינוי סדרי עדיפויות משנת 2013, נקבעה הוראה בפקודת מס הכנסה (סעיף 1א100 לפקודה) בקשר לאופן מיסוי חלוקת דיבידנדים שחולקו מרווחי שערך. למרות שתיקון זה לא נכנס לתוקף מאחר שלא פורסמו תקנות, יש לשקול את כדאיות חלוקת דיבידנד מתוך מקור זה.
- אם לחברה המחלקת (או אף לחברה בת שלה) ישנן הכנסות שנהנו מהטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון (ובמיוחד הכנסות פטורות), או אם הדיבידנד חולק רק/או גם מתוך רווחים חשבונאיים שלא מוסו (לרבות רווחי אקוויטי), תתכן דרישה של רשויות המס לתשלום מס נוסף. **לפיכך, יש לבדוק היטב את מקורות המיסוי לחלוקת הדיבידנד, בטרם מתקבלת ההחלטה על חלוקתו.**

8. מעקב אחר יישום הוראת השעה לחלוקת דיבידנד לבעל מניות מהותי

(שהסתיימה ביום 30/9/2017)

על-פי התנאים שנקבעו בהוראת השעה, על הכנסה מדיבידנד ששולמה על-ידי החברה מחלקת הדיבידנד והתקבלה בידי מקבלה שהינו יחיד (לרבות חברה משפחתית) בעל מניות מהותי בה, **בתקופה שמיום 1 בינואר 2017 ועד 30 בספטמבר 2017** יחול שיעור מס של **25% בלבד** (במקום 30%), ולא יחול על הדיבידנד מס נוסף לפי סעיף 121 לפקודה החל על בעלי הכנסות גבוהות – "מס יסף" (להלן: "**דיבידנד מוטב**"). הוראת השעה חלה על רווחים שנצברו עד 31 בדצמבר 2016 ובתנאי שבכל אחת משנות המס 2017 עד 2019, הסכום הכולל של הכנסת עבודה, דמי ניהול, הפרשי הצמדה או ריבית ותשלומים אחרים ששולמו למקבל ההכנסה מדיבידנד על-ידי החברה מחלקת הדיבידנד, במישרין או בעקיפין, בהפחתת ההכנסה מדיבידנד שחויבה במס לפי סעיף זה, לא פחת ממוצע סכום התשלומים כאמור ששולמו לו על-ידי החברה האמורה, במישרין או בעקיפין, בשנות המס 2015 ו-2016 (להלן – "**תנאי אי-הפחתת ההכנסות**"). **יש להקפיד על מעקב אחר יישום התנאי של אי הפחתת ההכנסות בכל אחת מהשנים 2017 עד 2019.**

9. החוק לעידוד השקעות הון

תיקונים משמעותיים שבוצעו בחוק

תיקון 68 לחוק העידוד, יצר שינוי מהותי ביותר בחוק החל משנת המס 2011 (מסלול מפעל מועדף).

במסגרת החוק לשינוי סדרי עדיפויות משנת 2013 בוצע תיקון 71 לחוק העידוד הקובע העלאה של שיעורי המס המוטלים על חברה מועדפת בשל הכנסתה המועדפת, וכן העלאה של שיעור המס ל-20% על דיבידנד שמקורו בהכנסה מועדפת ובמקרים מסוימים מהכנסות שמקורן במפעל מוטב או מפעל מאושר.

בתיקון 73 הופחת שיעור המס על הכנסה מועדפת באזור א', החל מיום 1 בינואר 2017 לשיעור של 7.5% (במקום 9% עד לאותו מועד).

מפעל טכנולוגי – תיקון 73

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם בספר החוקים 2592 חוק ההתייעלות הכלכלית*, במסגרתו נכלל תיקון מס' 73 לחוק לעידוד השקעות הון. התיקון לחוק כולל מסלול הטבות נוסף על הקיימים – מסלול "מפעל טכנולוגי". מפעל טכנולוגי כולל בתוכו שני מסלולי הטבות מס מפעל טכנולוגי מועדף ומפעל טכנולוגי מועדף מיוחד. כמו כן, נקבעו הקלות בתנאי הסף להיכנס למסלול של מפעל מועדף מיוחד, שינויים בהגדרות של מונחים בחוק ועוד.

במסגרת המסלול החדש של מפעל טכנולוגי ניתנות הטבות במס לגבי הכנסות אשר מקורן מנכסים לא מוחשיים מוטבים מסוימים כפי שהוגדרו בתיקון 73 לחוק. נכסים לא מוחשיים מוטבים אלו כוללים בין היתר – פטנט רשום, תוכנת מחשב, זכות מטפחים של זני צמחים וכדומה, בשיעורי מס נמוכים החל מיום 1 בינואר 2017 כדלקמן: למפעל טכנולוגי מועדף (שיעור מס של 7.5% באזור פיתוח א' או שיעור מס של 12% באזור אחר) ולמפעל טכנולוגי מועדף מיוחד (שיעור מס של 6%). בנוסף שיעור המס על הדיבידנד שמקורו באותן הכנסות יהיה נמוך יותר במקרים מסוימים.

נושאים שיש לבחון

- **הודעה על החלת הוראות מפעל מועדף** – חברה המבקשת להחיל עליה את הוראות תיקון 68 לחוק העידוד (מפעל מועדף) ובכך לוותר על ההטבות הקודמות מכוח נוסח החוק הישן (הטבות של מפעל מוטב ומפעל מאושר), צריכה לשלוח הודעה (באמצעות טופס 908) לא יאחר מהמועד הקבוע להגשת הדוח השנתי (לפי פרשנות רשות המסים, מדובר במועד שנקבע בפקודה ללא אורכות) וההודעה תחול לגבי שנת המס שלאחר שנת המס שלגביה הוגש הדוח ואילך, בלא זכות חזרה ממנה. לפיכך, לגבי חברה שטרם מסרה הודעה זו לגבי שנת המס 2018 אנו ממליצים ליצור עמנו קשר. חברה המעוניינת להחיל עליה את הוראות המפעל המועדף החל משנת המס 2019 (שכן לא עברה למסלול זה קודם לכן) צריכה לשלוח את ההודעה לכל המאוחר עד ליום 31 במאי 2019.
- בחינה האם המפעל עומד בתנאים המקדמיים של "מפעל מועדף" – ייצוא של לפחות 25% ממכירותיו** ו"מפעל תעשייתי" כהגדרתו בסעיף 51 לחוק.

* חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות 2017 ו-2018), התשע"ז-2016.

** תשומת לב לע"מ 56410-11-10 כ.צ.ט. נוביס בע"מ, בו נקבע שייצוא לחו"ל שלא במישרין, אלא באמצעות חברה משווקת, עלול לשלול את ההטבות שהוענקו בחוק.

- בחינת כדאיות להחלת הוראות "מפעל טכנולוגי מועדף" החל מיום 1 בינואר 2017.
- בדיקת שיעורי הפחת, לרבות כדאיות דרישת פחת מואץ לפי חוק העידוד, לעומת תביעת פחת מואץ לפי תקנות הפחת שהותקנו מכוח חוק התיאומים או תביעת שיעורי פחת רגילים.
- בחינת חשיפה לפעולות במסלול הטבות חלופי (הכנסות פטורות) שעלולות להיחשב כתשלום דיבידנד על פי סעיף 51(ח) לחוק (כנוסחו לפני תיקון מס' 60) או על פי סעיף 51 כנוסחו אחרי תיקון 60 לגבי מפעל מוטב ועל כן לשלול את הפטור על אותן הכנסות. יש לבדוק את החשיפה גם לגבי הכנסות פטורות של מפעל מאושר באזור פיתוח א' במסלול מענקים.
- בחינת קיזוזים של הפסדים מועברים ושוטפים, לאור פסקי דין **כרמל אולפינים ומודול בטון** של ביהמ"ש העליון ועמדת רשות המסים, כפי שהובעה בחוזר מס הכנסה מס' 11/2011 לגבי קיזוז הפסדים במפעל מעורב.
- יש לשקול הקדמת/דחיית הכנסות (שלא באופן מלאכותי) במקרים של סיום/ התחלת תקופת הטבות של מפעל מוטב/כתב אישור כלשהו (לא רלוונטי למפעל מועדף). לעניין סיום תקופת ההטבות, תשומת לבכם שבפס"ד סטרלינג סופטוור של ביהמ"ש העליון נקבע, שיש למנות את התקופה של 14 השנים מתחילת שנת המס שבה ניתן כתב האישור.
- יש לבחון האם ישנן הכנסות נוספות שהן אינטגרליות לפעילות הזכאית להטבות לצורך הכללתן בזכאות למס מופחת.
- בדיקת חישוב הצמדת מחזורי בסיס למדד תפוקת התעשייה או לשער מטבע היצוא העיקרי (כנמוך), למי שיש ייצוא מינימלי של 70% (ישיר או עקיף). (לא רלוונטי לחברה שבחרה להחיל על הכנסותיה את תיקון 68 לחוק).
- "שיעור השקעת חוץ" בחברה נקבע לפי השיעור הנמוך ביותר ביום מסוים באותה שנה. על כן מומלץ לדחות הקטנת שיעור זה לאחר תום השנה, בכדי למנוע את הקטנת "שיעור השקעת חוץ" בשנת המס 2018. נציין שלפי עמדת רשות המסים לא ניתן להגדיל את שיעור השקעת החוץ לאחר 31 בדצמבר 2010. (שיעור השקעת חוץ אינו רלוונטי לחברה שבחרה להחיל על הכנסותיה את תיקון 68 לחוק).

מפעלים מאושרים – מסלול מענקים

- לגבי תכניות לאחר תיקון 68 לחוק עידוד השקעות הון – רלבנטי רק לאזור פיתוח א'.
- בדיקת עמידה בתנאי כתב האישור של "מפעל מאושר" (לרבות תנאי ייצוא ויעדי השקעות, העסקת עובדים ומכירות).
- שיקולים לגבי עיתוי רכישת נכסים לפי התכנית המאושרת ומועד התחלת הייצור, בהקשר למועד הרצוי לקביעת שנת ההפעלה, מחזור הבסיס והתחלת תקופת ההטבות, ובהתחשב באפשרות לקיום בפועל של תחזיות הייצוא.

- על מנת למנוע חשיפה לפגיעה עתידית במעמד המפעל המאושר ובהטבות המגיעות לו, נדרשים הצעדים הבאים:
 - (1) יש לדאוג לבצע הקצאת הון מניות עד סוף השנה בשיעור של לפחות 24% מהיקף ההשקעות שבוצעו במהלך שנת 2018. הקצאת המניות יכולה להיעשות בדרכים הבאות:
 - הקצאה כנגד מזומן אשר יוזרם על-ידי בעלי המניות.
 - הקצאה כנגד היוון עודפים או יתרות זכות של בעלי המניות.
 - (2) יש לבדוק את היקף ההשקעות אשר בוצעו בפועל ביחס לתוכנית המאושרת, על מנת שלא להיכנס לחריגה מתוכנית זו.
 - (3) יש להיערך לקראת הכנה והגשת דוחות ביצוע תקופתיים לחברת ענבל ולרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה (לשעבר מרכז השקעות). ניתן לבקש את הארכת תקופת ביצוע ההשקעות במידה ונדרש. נציין כי מדובר בתכניות שאושרו על-ידי הרשות להשקעות בלבד.
 - (4) יש לשאוף להקטנת יתרות החובה (חייבים) של בעלי המניות בחברה. יתרות חובה אלו מקטינות למעשה את ההון הנפרע הדרוש לעמידה בתנאי הלימות ההון של התוכנית.

שחיקת מחזורי בסיס (לא רלוונטי למפעל מועדף)

- יש לבחון בשנת הבחירה, עמידה בקריטריונים שנקבעו בתקנות לעידוד השקעות הון (הפחתת מחזור בסיס), התשס"ז-2007 לעניין שחיקת מחזור בסיס.

התקנות מאפשרות לחברות אשר עונות להגדרות ולקריטריונים המפורטים בתקנות, להפחית את מחזור הבסיס שלהן מידי שנה בשיעור של 10% מהשנה הקובעת (שנת ההפעלה או שנת הבחירה), כך שלמעשה מחזור גדול יותר ייוחס לתוכניות ההרחבה המוטבת (או המאושרת), ובכך להגדיל משמעותית את הטבות המס.

עיקרי הקריטריונים לדרישת שחיקת מחזור בסיס:

 - השקעה מהותית מינימאלית במחקר ופיתוח - שיעור של 7% ממחזור המכירות. **יש לקבל את אישור הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית** (לשעבר המדען הראשי) **לעמידה בתנאי זה** (נדגיש, כי לא ניתן לקבל את אישור הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית, אם הפניה אליה מתבצעת יותר משלוש שנים מתום השנה אליה מתייחסת הבקשה).
 - העסקה מהותית מינימאלית של עובדים בעלי השכלה אקדמאית במקצועות ובתחומים אשר נקבעו בתקנות - שיעור של 20% מכלל העובדים.
 - עמידה במבחן תחלופת המוצרים בשיעור של 50% בפרק זמן כפי שקבוע בתקנות, או לחלופין עמידה במבחן ההשקעות - ביצוע השקעות מהותיות בהתאם לנדרש בתקנות.

קבלני משנה

בהתייחס לחברות הפועלות כקבלני משנה ומשווקות את תוצרתן ליצואנים בעלי מעמד של מפעל מועדף, מפעל מאושר או מפעל מוטב, יש לבחון עמידה בתקנות לעידוד השקעות הון (תנאים שבהתקיימם יראו במפעל המוכר רכיב למפעל אחר, מפעל זכאי להטבה), התשס"ז-2007.

יצואנים עקיפים נדרשים לפנות למפעלים אחרים כהגדרתם בחוק ולקבל מהם אישור בדבר הייצוא על גבי טופס 902.

לעניין זה נוסף כי ביום 18 ביוני 2017 פורסם בקובץ התקנות 7827 תיקון לתקנות המיטיב עם יצואנים עקיפים.

10. הפחתת השקעה של חברות ישראליות במניות של חברות בתחום תעשיות עתירות ידע

עידוד השקעה של חברות ישראליות גדולות/בינוניות המהוות חברות "מוטבות"/"מועדפות", בחברות ישראליות קטנות, שעיסוקן בתחום תעשיות עתירות הידע, באמצעות ניכוי חלק מההשקעה במניות על פני חמש שנים. בהתאם לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012, החלק מעלות רכישת מניות כאמור (שלא בדרך של הקצאה) שבוצעה בשנים 2011-2019 (בחוק המקורי עד 2015), העולה על הונה העצמי של החברה הנרכשת, יופחת על פני 5 שנים, בהתקיים כל התנאים שנקבעו בסעיף. משמעות הפחתה זו הינה הקדמת הוצאה, ללא הבדל בשיעור החיסכון במס. לכך השלכה אף לעניין קיזוז הפסדים.

11. מתן הטבות מס לקידום הנפקות בבורסה של חברות מחקר ופיתוח והשקעות של קופות גמל ב"קן טכנולוגיה עילית" – תיקון 220 לפקודה

בספר החוקים 2540 מיום 28 במרץ 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 220 והוראות שעה), התשע"ו-2016 (להלן: "התיקון" או "תיקון 220"). התיקון קובע, בין היתר, את ההטבות הבאות:

(1) **הטבה למשקיעים במסגרת הנפקה לציבור של חברת מו"פ** – בתקופה שמיום 1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2022, סכום השקעה מזכה במניה של חברת מחקר ופיתוח, עד לגובה של 5 מיליון שקלים חדשים, יוכר למשקיע כהפסד הון בשנת המס שבה ביצע את ההשקעה או בשנות המס שלאחריה עד תום תקופת ההטבה, ויחולו לגבי הפסד ההון האמור הוראות סעיף 92 לפקודה (קיזוז הפסדי הון) ובלבד שסכום ההשקעה שולם במסגרת הנפקה לציבור של החברה בבורסה בישראל במהלך התקופה שמיום 1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2019 ("התקופה הקובעת").

(2) **הטבה לבעלי שליטה במסגרת הנפקה לציבור של חברת מו"פ** – במהלך התקופה שמיום 1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2019, תינתן אפשרות ליחידים בעלי

שליטה שהם עובדים בחברות מחקר ופיתוח, להתחייב במס על עליית ערך האופציות שהתקבלו בידיהם טרם רישום החברה בבורסה וניתנו להם בקשר עם יחסי עובד מעביד, במסגרת סעיף 102 לפקודה, המאפשר מיסוי במסלול רווח הון שבו שיעור המס הוא 25% בלבד, וזאת על עליית ערך האופציות ממועד הרישום בבורסה בישראל עד מועד המימוש שלהם בידי העובדים האמורים.

(3) פטור ממס לקופות גמל על השקעות בקרן נאמנות מסוג "קרן טכנולוגיה עילית" – לעניין הכנסתה של קופת גמל מדיבידנד, מריבית או מהפרשי הצמדה שהתקבלו מאת קרן טכנולוגיה עילית – החזקת אחד או יותר מאמצעי השליטה בקרן ביחד או לחוד בידי כמה קופות גמל, בשיעור שאינו עולה על 75% (במקום 50%) מאמצעי השליטה בקרן, לא תהווה שליטה, ועל כן לא ייפגע הפטור על הכנסות שיתקבלו מהקרן.

12. רווחים ראויים לחלוקה

סעיף 94 לפקודה, מאפשר להקטין את מרכיב הרווח הריאלי בגין מכירת מניות בשל "הרווחים הראויים לחלוקה" (ר"ל). באופן כללי הם מחושבים לפי החלופה הנמוכה בין הרווחים החשבונאיים שנצטברו בין תום השנה הקודמת לרכישת המניה עד לתום השנה שקדמה למכירה עם תוספות וגרועות כמוגדר בסעיף ("חלופה חשבונאית") לבין הסכומים שהתחייבו במס בשנים הרלוונטיות עם ניכויים מסויימים ("חלופה מיסויית").

בפסק דין **אורן ז'ורבין** (ע"א 7566/13) שניתן בשנת 2015, דחה ביהמ"ש העליון את הערעור של פקיד השומה וקבע כי את המילים "נתחייבו במס" שבחלופה המיסויית, יש לפרש באופן תכליתי ולכן ניתן להתחשב ברווחי אקוויטי גם בחלופה המיסויית. כאשר מדובר ברווחים ששולם בגינם המס הסופי בו ניתן לחייב אותם, ובמקרה של רווחי אקוויטי מדובר במס חברות ברמת החברה הכלולה, הרי שיש לראות את אותם רווחים כאילו נתחייבו כבר במס. יודגש, לעניין זה, כי יש צורך בבדיקה פרטנית מדוקדקת ונפרדת בכל מקרה ומקרה, בגדרה תבחן השאלה האם רווחי האקוויטי נתחייבו במס הסופי שניתן לחייב אותם. בעקבות פסה"ד פרסמה רשות המסים את פרשנותה ליישומו בחוזר מס הכנסה מס' 6.2017, ואף נקבעו מספר עמדות חייבות בדיווח בנושא זה (ראה עמדות 24/2016 + 36/2017 + 37/2017 + 38/2017 + 39/2017).

בפסק דין **זלק הונגריה** (ע"מ 28212-11-15) של בימ"ש מחוזי מרכז-לוד נקבע שסעיף 94 יחול על מכירת מניותיה של חברה זרה, בניגוד לעמדתה של רשות המסים.

פסק דין **אברהם פגי** (ע"א 181/14), שניתן ביום 13 במרץ 2016, דן במצב של מכירת מניות, כאשר בחברה אשר מניותיה נמכרות ישנם ר"ל שנצברו עד ליום 31 בדצמבר 2002 ולאחר מכן נוצרו הפסדים. ביהמ"ש העליון קבע כי הטלת חובה לנכות הפסד שטרם קוזז ואשר נצבר לאחר המועד הקובע (1.1.2003), כנגד ר"ל שנצבר לפני אותו מועד, תהווה פרשנות הקובעת תחולה רטרואקטיבית לאותה הוראת מס, ועל כן קיבל את הערעור של הנישומים.

תיקון 147 לפקודה קובע, שהסעיף יחול גם לגבי מכירת מניות סחירות בבורסה (לא יחול על יחיד שרכש את המניות החל מיום 1 בינואר 2003), ובלבד שהמוכר הינו בעל מניות מהותי במועד המכירה או במועד כלשהו בשנים עשר החודשים שקדמו למכירה. התחולה לגבי מכירת מניות סחירות היא על רווחים ראויים לחלוקה שנצברו מיום 1 בינואר 2006 ואילך. לפיכך, **לפני רישום מניות למסחר בבורסה**, יש להיערך בהתאם (לדוגמא: באם בעלי המניות הינן חברות – חלוקת דיבידנד מתוך רווחים שנוצרו עד וכולל שנת 2005 בפטור ממס, טרם רישום המניות למסחר בבורסה, ואולם, יש לשים לב גם לסעיף 94 לפקודה, לגבי הקטנת הפסד הון ממכירת מניות בשל חלוקת דיבידנד ב-24 החודשים שקדמו למכירה).

2. יחידים – היערכות לקראת תום שנת המס 2018 ותחילת שנת המס 2019

1. מס מיוחד על הכנסות גבוהות – סעיף 121ב לפקודה

במסגרת תיקון 195 לפקודה* התווסף לפקודה סעיף 121ב, שכותרתו "מס על הכנסות גבוהות". בהתאם לסעיף זה, על אף האמור בכל חיקוק, יחיד אשר הכנסתו החייבת בשנת המס עלתה על 641,880 ש"ח (נכון לשנת המס 2018) ישלם מס נוסף על הכנסות גבוהות.

במסגרת תיקון 234 לפקודה**, החל משנת 2017 הוגדל שיעור המס הנוסף לפי סעיף 121ב לפקודה ל-3% (במקום 2% עד לאותו מועד) והורד הסף לתשלומו החל מהכנסה חייבת שנתית העולה על 640,000 ש"ח (לעומת כ-803,000 ש"ח באותו מועד). להלן טבלה מסכמת של שיעורי המס הנוסף וסכום ההכנסה החייבת שמעליה יש לשלם את המס הנוסף:

שנת המס	סכום ההכנסה החייבת שמעליו ישולם המס הנוסף בש"ח	אחוז המס הנוסף
2013	811,560	2%
2014	811,560	2%
2015	810,720	2%
2016	803,520	2%
2017	640,000	3%
2018	641,880	3%

המס הנוסף חל החל מיום 1 בינואר 2013 (יום התחילה) והוא חל על הכנסה שהופקה ביום התחילה או לאחריו.

הוראות סעיף 8(ג) לפקודה יחולו לגבי ההכנסות הקבועות בו, בחישוב ההכנסה החייבת לעניין סעיף זה.***

יובהר, כי הכנסה חייבת בסעיף זה מוגדרת כלהלן:

"הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 וכמשמעותה בסעיף 89, למעט סכום אינפלציוני

* פורסם בספר החוקים 2382 מיום 13 באוגוסט 2012 כחלק מחוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012.

** פורסם בספר החוקים 2592 מיום 29 בדצמבר 2016.

*** סעיף 8(ג) לפקודה מתיר לפרוס הכנסות מיוחדות על פני מספר שנים כמפורט בסעיף. סוגי ההכנסות הינם: הפרשי שכר, דמי פדיון חופשה, מענק פרישה או מוות, סכום המתקבל עקב היוון קצבה. באמצעות הפריסה, ניתן להקטין את סכום ההכנסה החייבת השנתית בגין ההכנסות המיוחדות, כך שהמס הנוסף לא ישולם בגינן או יצומצם משמעותית.

כהגדרתו בסעיף 88 וסכום אינפלציוני כהגדרתו בסעיף 47 לחוק מיסוי מקרקעין, ולרבות שבח כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין, ואולם לגבי מכירת זכות במקרקעין בדירת מגורים כהגדרתה בחוק האמור – רק אם שווי מכירתה עולה על 4 מיליון שקלים חדשים והמכירה אינה פטורה ממס לפי כל דין; הסכום האמור יתואם בהתאם להוראות סעיף 9(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין, ולענין זה יהיה המדד הבסיסי כאמור באותו סעיף המדד שפורסם ביום ד' בשבט התשע"ג (15 בינואר 2013).

המשמעות היא, ששבח ייכלל בהגדרת הכנסה החייבת במס הנוסף, פרט לשבח ממכירת דירת מגורים ששווי מכירתה אינו עולה על 4 מיליון ש"ח.

לענין הפרשנות של רשות המסים לנושא זה, ראה את הוראת ביצוע מס' 9/2015.

2. שיקולי פעילות באמצעות חברות לעומת פעילות של יחידים

החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך שיעור מס החברות הינו בשיעור של 23%. כמו כן, שיעור המס השולי הגבוה ביותר הינו בשיעור של 47% ושיעור המס הנוסף על הכנסות גבוהות הינו בשיעור של 3% (מסכום ההכנסה חייבת העולה על 641,880 ש"ח נכון לשנת 2018).

לגבי פעילות עסקית – ניתן לראות על פי הניתוחים שלהלן, כי קיימת עדיפות קלה (בשנות המס 2018 ו-2019) בשיעורי המס הכוללים לגבי מיסוי הפעילות של הכנסות עסקיות רגילות אצל חברות וחלוקתן כדיבדנד לעומת מיסוי פעילות עסקית על-ידי יחידים. העדיפות קיימת, עוד מבלי להביא בחשבון את דמי הביטוח הלאומי המוטלים על יחידים.

יחד עם זאת, יש לזכור, שהחל משנת 2017 נכנס לתוקף סעיף 62א לפקודה, הקובע שהכנסות של "חברות ארנק" ימוסו כאילו מדובר בהכנסתו של היחיד, ועל כן, באותם מקרים שפורטו בסעיף, לא ניתן לנצל עוד את יתרונות המיסוי של פעילות באמצעות חברה.

להלן פירוט:

ניתוח הבדלי המיסוי בין פעילות באמצעות יחיד לעומת הפעילות באמצעות חברה בשנות המס 2018 ו-2019:

שנות מס 2018 ו-2019	שיעור המס השולי המירבי על יחידים (לא כולל ביטוח לאומי)	שיעור מס החברות	שיעור המס הכולל על החברה ובעלי מניותיה בחלוקת דיבדנד לבעל מניות מהותי	הפרש מס
ללא מס הכנסות גבוהות	47%	23%	46.1%	0.9%
כולל מס הכנסות גבוהות	50%	23%	48.4%	1.6%

- **לגבי פעילות עסקית** – שיעור המס השולי המירבי לפעילות באמצעות היחיד הינו – 47%, ועל הכנסות מעל 641,880 ש"ח (הסכום נכון לשנת 2018) בשנה תוספת של 3%, ובסך הכל – 50%.

לעומת זאת, שיעור המס הכולל על החברה ובעלי מניותיה בחלוקת דיבידנד לבעל מניות מהותי בשנים 2018 ו-2019 הינו – 46.1% (23% מס חברות+77%×30%), ואם מדובר על יחיד עם הכנסות שנתיות מעל 641,880 ש"ח (הסכום מעודכן לשנת 2018) שיעור המס הכולל בפעילות באמצעות חברה יהיה – 48.4% (23% מס חברות+77%×33%). על כן, **עשוי להיות יתרון קטן לפעילות עסקית באמצעות חברה, אפילו אם מושכים את רווחי החברה באופן שוטף.**

נוסיף גם, שכאשר משקללים בחישוב את דמי הביטוח הלאומי החלים, **ישנו יתרון עוד יותר גדול במיסוי הכנסות עסקיות רגילות אצל חברות על פני מיסוי כיחידים**, מאחר ששיעור המס הכולל המופיע בטבלה לעיל אינו כולל את דמי הביטוח הלאומי.

● **לגבי מיסוי רווח הון** – קיים יתרון מס משמעותי במיסוי רווחי הון של יחידים לעומת חברות.

נטל המס אצל יחיד הינו 25%, או 30% – באם אותו יחיד בעל מניות מהותי, ועל הכנסות מעל 641,880 ש"ח בשנה (מעודכן לשנת 2018) תוספת של 3%, ואילו נטל המס הכולל על רווח הון בידי חברה וחלוקתו כדיבידנד ליחיד (שהינו בעל מניות מהותי בחברה) **הינו בשנות המס 2018 ו-2019 לכל הפחות 46.1%** (23% מס חברות + 30% על הדיבידנד).

3. הכנסות ריבית ממוסד בנקאי ושלא ממוסד בנקאי

● הלוואות שניתנות לחברה על-ידי יחיד (שאינו בעל מניות מהותי באותה חברה*): הכנסת הריבית הריאלית, בהלוואה צמודה, ממוסה בידי היחיד בשיעור של 25% ובהלוואה לא צמודה-הכנסת הריבית ממוסה בשיעור של 15%. מאחר ואין שוני לצורך מס בין הלוואה לחברה לבין הפקדה בפקדון בנקאי, מומלץ לבחור בעדיף מביניהם על בסיס כלכלי.

● הפרשי הצמדה על הלוואה פטורים ממס בידי היחיד (בין אם הוא בעל מניות מהותי, בין אם לאו), בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 9(13) לפקודה. לגבי יחיד בעל שליטה יחולו לחילופין גם תקנות מ"ה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה של בעל שליטה), התשנ"ח-1998.

4. השלמת תשלומים עד לתום השנה

● השלמת תשלומים עד תום שנת המס לשם קבלת הטבות מס:

(1) לקופות גמל ולביטוח חיים.

(2) לקרן השתלמות.

(3) תרומות למוסדות מוכרים.

* שיעור המס על הכנסות מריבית הנובעות במישרין או בעקיפין מחברה שהיחיד הינו בעל עניין מהותי בה הינו לפי שיעור המס השולי ולא 15%/25%.

- לגבי עצמאים – הקדמת התשלום למוסד לביטוח לאומי שמועד פירעונו חל ב-15 בינואר 2019, לשם ניצול הניכוי בשנת המס 2018 בהתאם להוראות סעיף 47א לפקודה.
- השלמת תשלומי התחייבויות להוצאות לגבי מי שהכנסתו מדווחת על בסיס מזומנים (שכר דירה, חשמל, הוצאות משרד, משכורת חודש דצמבר לעובדים, שכר טרחת עו"ד ורו"ח וכיוצ"ב).
- קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש, בכפוף להוראות החוק המתייחסות להכנסות מהשכרת דירה למגורים.
- רכישת קופות רושמות לפני תום שנת המס.
- השלמת תשלומים המקנים זיכוי מסכום המס בעד הוצאות להחזקת קרוב במוסד ששולמו עד 31 בדצמבר 2018.

5. הגירה מישראל והגירה לישראל

- מומלץ לתושב ישראל המבקש להגר למדינה זרה ומבקש להיחשב כתושב חוץ בשנת המס 2019 להקפיד ולעזוב את ישראל עד ליום ה-29 לינואר 2019, אחרת תחול החזקה (הניתנת לסתירה) שהוא נחשב כתושב ישראל.
- מומלץ לתושב ישראל העומד להגר למדינה זרה, לשקול לבצע רכישת נכסים רק לאחר ההגירה מישראל (על מנת להימנע מתשלום "מס יציאה" לפי סעיף 100א לפקודה).
- לגבי עובדים שמבצעים relocation ואמורים לקבל אופציות מהמעביד בחו"ל, כדאי לשקול לקבל את האופציות רק לאחר ההגירה מישראל (כמובן, רק אם הדחייה אינה מהווה פעולה מלאכותית).

6. חוק הביטוח הלאומי – מיסוי הכנסות פסיביות והכנסות של בעלי מניות בחברה משפחתית

מבוטח שהוא עובד שכיר או עובד עצמאי או עובד שכיר שהוא גם עובד עצמאי, ויש לו הכנסה מהמקורות האחרים בסעיף 2 לפקודה אשר אינה הכנסה מעבודה או כעצמאי, יחויב בדמי ביטוח על הכנסתו האחרת, אף אם היא פחותה ממחצית סך הכנסותיו כשכיר וכעצמאי. ואולם, לא יחויבו בדמי ביטוח הכנסות מסוימות מדיבידנד, מריבית ומדמי שכירות למגורים, כמפורט בחוק הביטוח הלאומי.

הכנסה מחברה משפחתית, חברה שקופה או מחברת בית, יראו אותה כאילו חולקה בסוף שנת המס לבעלי המניות בה או לחברי החברה, לפי העניין, והכול בהתאם לזכאותם היחסית ברווחי החברה במועד האמור, כל זאת ללא קשר למועד חלוקת ההכנסות בפועל.

7. השקעה של יחיד בחברה עתירת מו"פ ("חוק האנג'לים")

בהתאם לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012, השקעה במניות של חברה עתירת מו"פ, המצויה בשלב הראשוני של פעילות המו"פ (שלב ה-Seed), בידי משקיע יחיד, שבוצעה בשנים 2011-2019 (בחוק המקורי עד 2015), עשויה להיות מותרת בניכוי לצורכי מס, בפריסה של עד 3 שנים*, בהתקיים תנאים מסוימים. באופן זה, עלות המניות תותר בניכוי לפני מכירת המניות ותגרום לחסכון במס גדול יותר, מאחר שהיא תסווג כהוצאה פירותית (חיסכון במס לפי שיעור מס שולי) ולא כמחיר מקורי בחישוב רווח הון (חסכון במס בשיעור של 25%/30% או בשיעור של 28%/33% במקרה של תשלום מס נוסף של 3% על הכנסות גבוהות). להתרת עלות ההשקעה בניכוי, השלכה אף לעניין קיזוז הפסדים.

ביום 20 בינואר 2016 פורסם תיקון מס' 5 לחוק, שבמסגרתו בוצעו עיקרי השינויים הבאים:

- מתן הטבות להשקעה בחברת מטרה או חברה מתחילה גם לשותפות בין יחידים שהוקמה במיוחד למטרה זו, ולא רק ליחידים.
- הארכת תוקף הוראת השעה להשקעות יחיד או שותפות בין יחידים בחברת מטרה עד 31 בדצמבר 2019.
- מתן הטבות גם להשקעות של יחיד או שותפות בין יחידים **במסלול חדש נוסף של "חברה מתחילה"**, החל מיום בינואר 2016 ועד 31 בדצמבר 2019.

8. מתן הטבות מס לקידום הנפקות בבורסה של חברות מחקר ופיתוח והשקעות של קופות גמל ב"קן טכנולוגיה עילית" – תיקון 220 לפקודה

בספר החוקים 2540 מיום 28 במרץ 2016 פורסם **החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 220 והוראות שעה), התשע"ו-2016** (להלן: "התיקון" או "תיקון 220"). התיקון קובע, בין היתר, את ההטבות הבאות:

(1) הטבה למשקיעים במסגרת הנפקה לציבור של חברת מו"פ – בתקופה שמיום 1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2022, סכום השקעה מזכה במניה של חברת מחקר ופיתוח, **עד לגובה של 5 מיליון שקלים חדשים, יוכר למשקיע כהפסד הון** בשנת המס שבה ביצע את ההשקעה או בשנות המס שלאחריה עד תום תקופת ההטבה, ויחולו לגבי הפסד ההון האמור הוראות סעיף 92 לפקודה (קיזוז הפסדי הון) ובלבד שסכום ההשקעה שולם במסגרת הנפקה לציבור של החברה בבורסה בישראל במהלך התקופה שמיום **1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2019** ("התקופה הקובעת").

* על פי חוזר 12/2011 של רשות המסים, ניתן לדרוש את כל סכום ההשקעה כבר בשנת המס הראשונה.

(2) הטבה לבעלי שליטה במסגרת הנפקה לציבור של חברת מו"פ – במהלך התקופה שמיום 1 ביולי 2016 עד 30 ביוני 2019, תינתן אפשרות ליחידים בעלי שליטה שהם עובדים בחברות מחקר ופיתוח, להתחייב במס על עליית ערך האופציות שהתקבלו בידיהם טרם רישום החברה בבורסה וניתנו להם בקשר עם יחסי עובד מעביד, במסגרת סעיף 102 לפקודה, המאפשר מיסוי במסלול רווח הון שבו שיעור המס הוא 25% בלבד, וזאת על עליית ערך האופציות ממועד הרישום בבורסה בישראל עד מועד המימוש שלהם בידי העובדים האמורים.

9. חישוב נפרד

ביום 31 בדצמבר 2013, פורסם תיקון 199 לפקודת מס הכנסה המרחיב את הזכאות לחישוב נפרד במיסוי הכנסות בני-זוג, על הכנסה שהופקה החל מיום 1 בינואר 2014. נקבע, כי החישוב הנפרד יתאפשר לגבי בני זוג שיש להם מקור הכנסה משותף, בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- (א) יגיעתו האישית של כל אחד מבני הזוג נדרשת לייצור ההכנסה ממקור ההכנסה המשותף;
- (ב) כל אחד מבני הזוג מקבל הכנסה התואמת את תרומתו לייצור ההכנסה ממקור ההכנסה המשותף ועומדת ביחס ישיר לתרומתו לייצור ההכנסה כאמור;
- (ג) אם ההכנסה מופקת בבית המגורים של בני הזוג – בית המגורים משמש, דרך קבע, את מקור ההכנסה המשותף ומרבית פעילות מקור ההכנסה האמור נעשית בבית המגורים;

10. שינויים משמעותיים במיסוי מקרקעין

במסגרת **החוק לשינוי סדרי עדיפויות** (פורסם במהלך 2013), בוטל לראשונה הפטור הידוע למכירת דירת מגורים אחת לארבע שנים, נקבעה העלאה בשיעורי מס הרכישה על דירות השקעה (שאף הוגדלה שוב באופן משמעותי החל מיום 24 ביוני 2015) ובוטלו מרבית ההטבות שניתנו לתושבי חוץ בקשר לדירות בישראל.

11. הטבות המס לקצבה

במסגרת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 190 והוראת שעה), התשע"ב-2012 (תחילה מיום 1 בינואר 2012) הורחבה מסגרת הטבות המס בעת משיכת כספים באפיק החיסכון לקצבה, לרבות הוראות מטיבות לבעלי שליטה בחברות מעטים בניכוי הוצאה בגין הפקדות לקופות גמל לקצבה.

12. חובת הפרשה לחיסכון פנסיוני לעצמאים והגדלת זיכוי המס בגין ההפקדה

חובת הפקדה של עצמאי לחיסכון פנסיוני: עצמאי יחוייב להפקיד לחיסכון פנסיוני (לקופת גמל לקצבה) תשלומים מהכנסתו החייבת בהפקדה, בשיעור של 4.45% על חלק

השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע במשק, ובשיעור של 12.55% על חלק השכר שעולה על מחצית השכר הממוצע במשק ואינו עולה על השכר הממוצע במשק. שיעורים אלה מסתכמים לכדי הפקדה אפקטיבית של כ-8.5% מהשכר הממוצע במשק. ההפקדה לקופה תתבצע לא יאוחר מתום שנת המס שבשלה מופקדים התשלומים. חלק מסכום ההפקדה, כמפורט בחוק, ייוחס למרכיב חיסכון למצב אבטלה.

לא תחול חובת ההפקדה לפנסיה על עצמאי שמתקיים לגביו, בתום שנת המס, אחד מאלה: (א) טרם מלאו לו 21 שנים; (ב) מעל גיל 60 (גיל פרישה מוקדמת); (ג) טרם חלפו ששה חודשים מהמועד שבו העצמאי נרשם לראשונה כעוסק לפי סעיף 52 לחוק מס ערך מוסף; (ד) עצמאי שביום תחילתו של החוק (1.1.2017) מלאו לו 55 שנים.

במטרה להבטיח את יישום חובת ההפקדה, הוסמך המרכז לגביית קנסות ("המרכז") לאכוף את החובה. המרכז לגביית קנסות ישלח לכל עצמאי שחלה עליו חובה להפקיד תשלומים לקופת גמל לקצבה לפי הוראות פרק זה, ושהכנסתו החייבת בהפקדה עולה על סכום של 12 פעמים שכר מינימום באותה שנת מס, התראה שלפיה אם לא יפקיד את התשלומים בתוך 90 ימים מיום שנשלחה לו ההתראה, יוטל עליו קנס בסכום של 500 ש"ח. **בתחולת התיקון נקבע כי קנס יוטל רק על הפקדות שלא בוצעו בשל שנת המס 2018 ואילך.**

במטרה לעודד חיסכון ארוך טווח נקבעה הגדלה של הטבת המס של עצמאים לזיכוי בהפקדה לפנסיה בשיעור של 0.5% ובלבד שלא ניצלו את הטבת המס בגין רכישת ביטוח מועדף מפני אובדן כושר עבודה לפי סעיף 32(14)(ב).

נתונים יסודיים לחישוב המס לשנת המס 2018

להלן מדרגות המס, נקודות הזיכוי, פטורים ונתונים נוספים הרלוונטיים לשנת המס 2018:

א. מדרגות ההכנסה ושיעורי המס ליחידים בשנת המס 2018 (חודשי ושנתי):

הכנסה חודשית (ש"ח)	שיעור המס (%)	הכנסה שנתית (ש"ח)
עד 6,240	*10	עד 74,880
6,241 עד 8,950	*14	74,881 עד 107,400
8,951 עד 14,360	*20	107,401 עד 172,320
14,361 עד 19,960	31	172,321 עד 239,520
19,961 עד 41,530	35	239,521 עד 498,360
41,531 עד 53,490	47	498,361 עד 641,880
מעל 53,490 ("מס נוסף")	50	מעל 641,880 ("מס נוסף")

* השיעורים ההתחלתיים של 10%, 14% ו-20% חלים על הכנסה חייבת מיגיעה אישית כהגדרתה בפקודת מס הכנסה. (לגבי הכנסות אחרות שאינן הכנסות מועדפות, שנקבע להן שיעור מס מוגבל – תהיה מדרגת המס השנתית הראשונה עד לסכום של 239,520 ש"ח – 31%). שיעורים מופחתים אלו לא יחולו על הכנסה שחייבים לגביה בניהול פנקסי חשבונות ולא נוהלו לגביה פנקסים קבילים. לעניין זה נקבע כי:

- א. הכנסה מדמי שכירות בידי אדם או בידי מי שהיה בן זוגו בעת פטירתו, מהשכרת נכס ששימש בידי להפקת הכנסה מיגיעה אישית מעסק או ממשלח יד, במשך 10 שנים לפחות לפני תחילת ההשכרה, תחשב כהכנסה מיגיעה אישית.
- ב. שיעורי המס ההתחלתיים של 10%, 14% ו-20% יחולו גם על הכנסה חייבת מכל מקור (למעט הכנסה שנקבעה לגביה שיעור מס מיוחד) בידי מי שמלאו לו שישים שנים בשנת המס.

ב. נקודת זיכוי – שנת

- (1) שווי נקודת זיכוי אחת 2,592 ש"ח (216 ש"ח לחודש)
- (2) שווי 2¼ נקודות זיכוי 5,832 ש"ח (486 ש"ח לחודש)

ג. תקרות ואחוזי הפקדה לקופות גמל (חודשי)

- (1) תקרת קצבה מזכה לפי סעיף 9א – 8,380 ש"ח
- (2) סכום פטור מרבי לפי סעיף 9א(ב), בשיעור 49% מהקצבה המזכה בין השנים 2016-2019 – 4,106 ש"ח

- (3) תקרת הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה (סעיף 47) – 8,700 ש"ח.
 הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה (למי שיש גם הכנסת עבודה-בניכוי הכנסת
 העבודה או 8,700 ש"ח, לפי הנמוך) – 12,200 ש"ח.
- הכנסה נוספת – סעיף 47(א)(5)(2) – 21,750 ש"ח.
 - הכנסה לעמית עצמאי – סעיף 47(א)(3) ו-5 – 8,700 ש"ח.
- (4) סכום החיסכון המזערי לפי סעיף 45(ד) – 168 ש"ח.
 הסכומים לפי סעיף 45(ה) – 168 ש"ח, 17,400 ש"ח.
- (5) הפקדה מוטבת (קרן השתלמות לחברי קיבוץ ולעצמאי) – 9(א16) ו-9(ב16) –
 18,240 ש"ח לשנה.
- (6) תקרת השכר החודשית להפרשת המעביד למרכיב התגמולים בקופת גמל לקצבה
 הפטורה ממס בעת ההפרשה-סעיף 3(ה3) – 24,765 ש"ח.
- תקרת הפקדה להפרשת המעביד למרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה הפטורה
 ממס בעת ההפרשה-סעיף 3(ה3)(א1) – 2,733 ש"ח לחודש (32,800 ש"ח לשנה).
- (7) "שכר מינימום" לצורך משיכה בפטור מקופת גמל – 5,300 ש"ח.

ד. התקרה השנתית להפרשות לפיצויים בשל חבר בעל שליטה המוכרת כהוצאה

סעיף 32(9): 12,230 ש"ח

ה. תקרת סכומי מענק הפרישה הפטורים ממס – סעיף 9(א7)

תקרת סכום הפטור ששולם החל מיום 1 בינואר 2018: 12,230 ש"ח לכל שנת עבודה.
 סכום המענק הפטור ממס עקב מוות: 24,480 ש"ח לכל שנת עבודה.

ו. הפרשות לקרן השתלמות – שנת

לשכיר שאינו בעל שליטה ולשכיר בעל שליטה-המשכורת השנתית המרבית שההפרשה
 בגינה פטורה ממס – 188,544 ש"ח (משכורת חודשית בסך 15,712 ש"ח). (סכום זה
 לא עודכן כבר שנים רבות).

לעצמאי, וחבר קיבוץ – ההכנסה המרבית שההפרשה בגינה מזכה בניכוי – 261,000
 ש"ח.

הערה: אם מדובר ביחיד עצמאי שיש לו גם הכנסת עבודה, החלק של הכנסת העבודה
 שבגינה הופקדו כספים על-ידי המעביד לקרן השתלמות יקטין את תקרת ההכנסה
 מעסק או משלח יד המזכה בניכוי.

ז. הטבות הניתנות על-ידי מעבידים

כעקרון, אין פטור ממס בגין הנחות ומתנות שקיבל עובד ממעבידו. לפני משורת הדין, מסכימה נציבות מס הכנסה שמתנה בסכום סביר שנותן מעביד לעובדו לרגל אירוע אישי בלבד (חתונה, לידת ילד, בר-מצווה) לא תיחשב כהכנסת עבודה, וההוצאה תוכר למעביד במגבלת הסכום המותר בניכוי לגבי מתנות לספקים וללקוחות בשל קשר עסקי. בשנת המס 2018 תותר בניכוי הוצאה מסוג זה בסכום של 210 ש"ח. סכום העודף על הסך האמור ייחשב כהוצאה עודפת.

ח. תשלומים בשל הוצאות להחזקת בן משפחה במוסד

זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הוצאות להחזקתם במוסד של בן זוג, הורה או ילד משותקים לחלוטין וכיוצ"ב. הזיכוי ממס כאמור – יינתן בשל סכומים ששולמו העולים על 12.5% מההכנסה החייבת.

יודגש כי על פי תקנות מס הכנסה (זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד), תשנ"ו-1996, התנאי לקבלת הזיכוי הינו שההכנסה החייבת (לרבות הכנסה פטורה) השנתית של נטול היכולת אינה עולה על 167,000 ליחיד או 268,000 ש"ח אם יש לו בן זוג.

נוכיר כי קבלת הזיכוי האמור לעיל הינה חלופית לנקודות הזיכוי הניתנות לפי סעיף 44 לפקודה בעד הוצאות החזקת קרוב במוסד מיוחד.

ט. תשלומים לביטוח לאומי בשל הכנסה שאינה ממשכורת

ניכוי מההכנסה בגובה 52% מהתשלומים לביטוח לאומי שבוצעו בפועל עד 31 בדצמבר 2018 (לא כולל דמי בריאות). הניכוי אינו ניתן בשל הפרשי הצמדה וקנסות המשתלמים על פיגור בתשלומים.

י. הכנסות עיוור ונכה 100%

סכום ההכנסה **מיגיעה אישית** הפטורה ממס אצל עיוור או נכה 100% עפ"י סעיף 9(5):

עד 184 ימים – אין פטור

185-364 ימים – חלק יחסי עד לתקרה של 72,960 ש"ח

365 ימים או יותר – חלק יחסי עד לתקרה של 608,400 ש"ח

במידה וההכנסה אינה **מיגיעה אישית** הפטור יהיה כדלקמן:

עד 184 ימים – אין פטור

185 ימים או יותר – חלק יחסי עד לתקרה של 72,960 ש"ח

התקרות לעיל מוכפלות במספר ימי הפטור ומחולקות ב-365. הכנסות ריבית לפי סעיף 9(5)ב) שמקורה בפיצויים עבור נזקי גוף מוגבלת בתקרה על סך 300,000 ש"ח.

יא. תקרות נוספות לשנת 2018

- הטבות על הכנסה **בעד משמרות** עד לתקרת הכנסה חודשית של 10,600 ש"ח (127,200 ש"ח שנתית). סכום זיכוי של 15% עד לתקרה של 930 ש"ח לחודש.
- הוצאות לינה בשל עבודה באזור פיתוח (למי שמשפחתו גרה בישוב אחר) 1,770 ש"ח לחודש.
- משכורת למומחה חוץ 13,200 ש"ח לחודש.
- הוצאות שהייה מרביות למומחה חוץ 320 ש"ח ליממה או כפי שיקבע פקיד השומה.
- הוצאות שהייה לעיתונאים וספורטאים זרים 320 ש"ח ליממה או כפי שיקבע פקיד השומה.
- משכורת מרבית שמלכ"ר משלם, הפטורה ממס שכר 178,321 ש"ח לשנה.
- פדיון מניות באגודה שיתופית עד לגובה 317,000 ש"ח.
- תקרת פטור למלגה אצל חוקר לפי סעיף 9(29) – 97,000 ש"ח.
- פיצויי הלנת שכר המשולמים לפי חוק הגנת שכר, התשי"ח-1958, פטורים ממס עפ"י סעיף 9(21) לפקודה בגבולות שנקבעו בחוק, זאת במידה ומשכורתו של העובד לא עלתה באף אחד מ-24 החודשים האחרונים של עבודתו על 8,040 ש"ח.
- פטור מהגשת דוח מקוון (לדוח לשנת 2017):
 - הכנסה ליחיד – 80,510 ש"ח
 - הכנסה לזוג – 161,030 ש"ח

נתונים לתיאום הוצאות עודפות לשנת המס 2018

להלן יפורטו הנתונים לתיאום הוצאות עודפות לצורך הכנת הדוח המתואם לצרכי מס לשנת המס 2018:

1. כללי

יש לתאם הוצאות עודפות מכוח תקנות שהותקנו לפי סעיף 31 לפקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות וניכוי הוצאות רכב), וכן הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני.

על חבר בני אדם לשלם מקדמות בשיעור של 45% (בחבר בני אדם שסעיף 3(ז) לפקודה חל עליו - 90%) מההוצאות העודפות על בסיס שוטף.

במקרה של חוסר במקדמות, יש לשלם בהקדם את ההפרש כדי לחסוך בהוצאות ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות (במיוחד בחברות מפסידות).

לדוח המס שישלח לפקיד השומה, יש לצרף את הטפסים 1235 (דו"ח על הוצאות עודפות) ו-1227 (הצהרה בעניין מקדמות בשל הוצאות עודפות ששולמו וטרם קוזזו מהמס*).

2. כיבודים במקום העיסוק

יותר בניכוי רק 80% מההוצאות לכיבוד קל (שתייה קרה או חמה, עוגיות וכיוצא באלה) במקום העיסוק (מקום שבו מנהל הנישום, דרך קבע, את עיסוקו) של הנישום. **בהודעה מיום 3/7/2018** הודיעה רשות המסים כי כיבוד קל יכלול גם פירות וירקות העונה.

לפי חוזר מס הכנסה מס' 14/2000, יוכרו ההוצאות לכיבוד קל **במקום העיסוק** הן לאורחים המבקרים והן לעובדים. הוצאות מזון ומשקה אחרות, שאינן כיבוד קל, לא יותרו (לדוגמא: ארוחה עסקית הניתנת לאורח שאינו תושב חוץ - ראה סעיף 3 להלן). הוצאות כיבוד מחוץ למקום העיסוק לא יותרו בניכוי (ת"צ 20306-12-13 **מהילי בע"מ** נ' רשות המסים).

בהודעת רשות המיסים מיום 3 ביולי 2018 נאמר, שעמדת רשות המיסים היא כי הסיפא של הגדרת "כיבוד קל" (וכיוצא באלה) יכולה לכלול גם פירות וירקות העונה.

* לתשומת לב - מקדמות על חשבון עודפות ששולמו בגין שנת המס 1999 ואילך יוצמדו למדד והן מהוות "נכס קבוע" כהגדרתו בחוק התיאומים (בשנים בהן הוא חל). כמו כן, לפי פס"ד **מפעלי גרנות** (ע"א 4030/03), בכפוף לתנאים מסוימים, ניתן לשערך גם מקדמות ע"ח עודפות בשל שנים מוקדמות יותר.

3. אירוח

הוצאות בשל אירוח בארץ, אינן מותרות בניכוי כלל, פרט להוצאות אירוח אורחים מחו"ל המותרות בניכוי ללא תקרה, במידה שהן סבירות ונוהל לגביהם הרישום הנדרש (שם האורח והארץ ממנה הגיע, מספר ימי האירוח ונסיבותיו, הקשר לנישום וסכום ההוצאה).

4. מתנות בשל קשר עסקי (ללקוחות וספקים) ומתנות לעובדים

- א. עד ל-210 ש"ח לאדם לשנה.
 - ב. אם ניתנה בחו"ל – עד ל-15 דולר של ארה"ב לאדם לשנה.
 - ג. מתנה לעובד לרגל אירוע אישי (חתונה, לידת ילד, בר-מצווה) תותר בניכוי מבלי שתחשב הכנסת עבודה בגבולות הסכומים שבסעיף (א) לעיל (210 ש"ח). סכום מעבר לכך – ייחשב כהוצאה עודפת.
- מתנה לעובד לחגים – יש לזקוף שווי למשכורתו. אם ניתנו תווי שי, יש לזקוף שווי לפי עלות תווי השי למעסיק ולא לפי הערך הנקוב של תווי השי. אם ניתנה מתנה בשווי כסף (חפץ כלשהו), יש לזקוף שווי כולל מע"מ.
- תשומת לב לכך, שעשויה לקום חובת ניכוי מס במקור ממתנה שניתנה לנותן שירותים, סוכן או לקוח (לרבות לעובדים שלהם). חובת הניכוי במקור קיימת גם במקרה של תשלום על-ידי צד ג' כגון איגודים מקצועיים דוגמת הסתדרות המורים אם העניקו לחבריהם תשלומים כלשהם כגון שי לחג או מלגות (ע"מ 1136/07 הסתדרות המורים בישראל).

5. אש"ל בארץ לתושב ישראל

החל מיום 1 בינואר 2011 הוצאות בשל ארוחת בוקר, ארוחת צהרים, או ארוחת ערב (אש"ל) בארץ אינן מותרות בניכוי.

6. הוצאות נסיעה ושהייה בחו"ל

ההוצאה תותר בניכוי אם הנסיעה והשהייה היו הכרחיים לייצור ההכנסה. סכומי ההוצאות שיתורו בניכוי בשנת המס 2018 – הינם כדלקמן:

א. הוצאות טיסה

הוצאה עבור כרטיס במחלקת תיירים או עסקים – תותר במלואה.
הוצאה עבור כרטיס במחלקה ראשונה – תותר עד לגובה מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה.

ב. הוצאות לינה

בנסיעה אשר כללה עד 90 לינות – עבור 7 הלינות הראשונות יוכרו כל ההוצאות או 278 דולר ללינה, לפי הנמוך (לפי קבלות).
 עבור שאר הלינות (החל מהלילה השמיני) בתקופה הנ"ל – אם מחיר כל לינה לא עלה על 122 דולר, תותר כל ההוצאה. אם ההוצאה עלתה על 122 דולר, יוכרו 75% מההוצאה, אך לא פחות מ-122 דולר ולא יותר מ-208 דולר ללינה.
 בנסיעה אשר כללה יותר מ-90 לינות – יוכרו ההוצאות לפי קבלות, אך לא יותר מ-122 דולר ללינה עבור כל הלינות.
 לעניין זה, גם שתי נסיעות או יותר שלא הייתה ביניהן שהייה רצופה בישראל של 14 יום לפחות, ייחשבו כנסיעה אחת.

ג. הוצאות שהייה (אש"ל)

אם נדרשו הוצאות לינה לפי קבלות – 78 דולר לכל יום שהייה.
 אם לא נדרשו הוצאות לינה – 130 דולר לכל יום שהייה ללא הבדל בתקופת השהייה בחו"ל.
 נציין, שבפס"ד גריידי (עמ"ה 9048/05) נקבע, שקבלת תשלום מהמעביד בגין הוצאות שהייה בחו"ל שלא הוצאו בפועל, ייחשבו להכנסת עבודה של העובד.

ד. הוצאות בגין שכירת רכב

הסכום שיותר בניכוי יהיה הסכום שהוצא בפועל בגין שכירת רכב לפי קבלות, אך לא יותר מ-61 דולר ליום.
 לפי עמדת רשות המסים, סכום זה כולל את כל ההוצאות לרכב, לרבות דלק, שירותים וכל הוצאה אחרת.

ה. הוצאות בשל חינוך ילדים

התרת הוצאות לחינוך ילדים בשל שהייה בחו"ל בתקופה רצופה העולה על 10 חודשים: הוצאות אלו יותרו בניכוי (גם בשל תקופת 10 החודשים הראשונים) בשל ילדים שטרם מלאו להם 18 שנה* בשנת המס, בסכום שלא יעלה על 696 דולר לחודש לכל ילד. המנהל רשאי להגדיל את הסכום האמור בהתחשב במקום המגורים ובתנאי הלימוד.

ו. הוצאות עסקיות אחרות

הוצאות עסקיות אחרות שנעשו בחו"ל כגון: טלפונים, אירוח ספקים או לקוחות וכיוצ"ב (כנגד קבלות) מותרות בניכוי באותו אופן שהיו מותרות בניכוי, אילו הוצאו בישראל.

* נציין כי בחוזר ניכויים של רשות המסים רשום "שטרם מלאו לו 19 שנה".

ז. הגדלת סכומים לגבי ארצות מסוימות

קביעת מס הכנסה קובעת רשימת מקומות בהם יותרו בניכוי 125% מסכומי הוצאות **הלינה והשהייה הרגילות** המותרות בניכוי. להלן רשימת המקומות לגביהם ניתן לדרוש בשנת 2018 הוצאות לינה ושהייה מוגדלות ל-125% מההוצאות הרגילות:

אוסטרליה	הולנד	עומאן
אוסטריה	הונג-קונג	פינלנד
איטליה	בריטניה	צרפת
איסלנד	טיוואן	קאטר
אירלנד	יוון	קוריאה
אנגולה	יפן	קמרון
בלגיה	לוקסמבורג	קנדה
גרמניה	נורווגיה	שבדיה
דובאי	ספרד	שוויץ
דנמרק		

ח. עדכון סכומים

הסכומים הנקובים לעיל בדולרים מתואמים בכל 1 בינואר של כל שנה בהתאם לשיעור עליית המדד בארצות הברית (לפי מדד "ידוע").

7. הוצאות לינה וארוחת בוקר בישראל או באזור

א. לגבי הוצאות לינה שהוציא נישום בישראל או באזור (יהודה ושומרון), במרחק של 100 ק"מ ומעלה ממקום העיסוק העיקרי או מקום המגורים: הוצאות יוכרו עד לתקרה המתייחסת להתרת הוצאה בשל לינה בחוץ לארץ החל מהלינה השמינית – ראה סעיף 6ב' לעיל (לינה שעלותה נמוכה מ-122\$ כל הוצאות, לינה שעלותה גבוהה מ-122\$ תותר 75% מההוצאה בלבד אך לא פחות מ-122\$ ולא יותר מ-208\$) והכל בשקלים חדשים לפי השער היציג של הדולר כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה.

ב. לינה במרחק של פחות מ-100 ק"מ ממקום העיסוק העיקרי או מקום המגורים לא תותר בניכוי כלל, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה הייתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום.

הוצאות לארוחת בוקר הכלולות במחיר הלינה יותרו בניכוי.

הוראות אלו לא יחולו על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו.

8. הוצאות ביגוד

הוצאות שהוציא נישום לרכישת ביגוד (לרבות נעליים) בעבורו או בעבור עובדו, שנועדו לשמש לצורכי עבודה וניתן לזהות בהם באופן בולט השתייכות לעסקו של הנישום או שעל פי דין קיימת החובה ללבוש את הביגוד, יותרו בניכוי במלואן אם לא ניתן להשתמש בביגוד שלא לצורכי עבודה (כדוגמת סרבול טיסה, חלוק אחיות, גלימה של עורכי דין, קסדה וכיו"ב). במקרה בו מדובר בביגוד שניתן להשתמש בו גם שלא לצורכי עבודה (כדוגמת חליפת מדים ייצוגית להופעת עורכי דין) יותרו לניכוי 80% בלבד מההוצאה.

על פי עמדת רשות המסים, במקרה בו מעביד מממן ביגוד עבור עובדיו אשר אינם עומדים בקריטריונים הנ"ל, ייחשב הדבר כטובת הנאה ששוויה ייזקף להכנסת העובד.

9. ניכוי בשל חבר דמי טיפול

יותר בניכוי 50% מתשלום דמי הטיפול ששילם עובד* משכרו, ולגבי עובד ששילם דמי חבר – 50% מסכום דמי הטיפול שהיה משלם אותו עובד אילו היה מחויב בדמי טיפול. "דמי חבר" – דמי חבר שמשלם עובד **שהוא חבר** בארגון עובדים, לארגון העובדים אשר מותר למעבידו לנכותם מהשכר לפי סעיף 25(א)(3) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן: חוק הגנת השכר).

"דמי טיפול" – תשלום המשולם לארגון עובדים יציג על-ידי עובד **שאינו חבר** בארגון עובדים אשר מותר למעבידו לגבות מהשכר לפי סעיף 25(א)(ב) לחוק הגנת השכר.

10. הוצאות החזקת טלפון שאינו נייד במקום המגורים

לא יותרו בניכוי הוצאות בשל החזקת טלפון שאינו נייד במקום מגוריו של הנישום או של בעל השליטה בנישום, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי בית המגורים משמש את עיקר עסקו או משלח ידו של הנישום. במקרה זה, ההוצאות שיותרו הינם כדלהלן:

א. שיחות טלפון שאינו נייד בארץ

1) אם ההוצאה לא עלתה על 23,600 ש"ח לשנה, יותרו בניכוי, הנמוך מבין 80% מההוצאות החזקת הטלפון או חלק מההוצאות העולה על 2,400 ש"ח.

2) במקרה בו ההוצאה עולה על 23,600 ש"ח לשנה יותר בניכוי חלק ההוצאות העולה על 4,700 ש"ח בלבד.

במקרה בו מקום המגורים שימש את עיקר העיסוק בחלק מהשנה בלבד, יותרו חלק מההוצאות הנ"ל באופן יחסי לתקופת השימוש.

* "עובד" – לרבות מי שמנוכה מהכנסתו מקצבה ממעבידו לשעבר, תשלום דמי חבר על-ידי מעבידו לשעבר.

ניתן לסכם את הטיפול בהוצאות החזקת טלפון שאינו נייד בטבלה כדלקמן:

סכום הוצאות החזקת הטלפון בשנה בש"ח	הסכום שיותר בניכוי בש"ח
0 – 2,400	0
2,400 – 12,000	סכום ההוצאה פחות 2,400
12,000 – 23,600	סכום ההוצאה כפול 80%
מעל 23,600	סכום ההוצאה פחות 4,700

ב. שיחות טלפון לחו"ל

ההוצאה תותר במלואה, אם נוהל רישום כנדרש (תאריך, שעה, יעד השיחה, פרטי מקבלה, משך השיחה, נושאה ומחירה המשוער). להבדיל מהוצאות טלפון בארץ, אין חובה שמקום המגורים ישמש את עיקר עסקו של הנישום.

11. הוצאות החזקת טלפון נייד

ניכוי ההוצאות בשל החזקת רדיו טלפון נייד מוגבל כדלקמן:

(א) לא יותרו בניכוי הוצאות החזקת רדיו טלפון נייד המשמש בייצור הכנסה בסכום של 1,260 ש"ח בשנה (105 ש"ח לחודש) או מחצית מההוצאות, לפי הנמוך.
 (ב) על אף האמור לעיל, הוצאות מעביד בשל רדיו טלפון נייד, שהועמד לרשות עובד, כמשמעותו בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד), התשס"ב-2002, יותרו במלואן.

יש לוודא שעובד שהטלפון הנייד הועמד לרשותו (למעט רדיו טלפון שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד) חויב בשווי שימוש חודשי בגובה מחצית מההוצאה החודשית או 105 ש"ח, לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותו רדיו טלפון נייד.

- לא יותרו בניכוי הוצאות החזקת רדיו טלפון נייד שהוצאו בייצור הכנסת עבודה.
- "רדיו טלפון נייד" – למעט רדיו טלפון נייד המותקן באופן קבוע במרכזיה במקום עסקו או מקום משלח ידו של הנישום.
- יצוין, כי לעניין **מס ערך מוסף** נקבע בתקנה 18 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 ובהוראת פרשנות 1/98 של אגף המכס ומע"מ, כי מקום בו יכול העוסק לקבוע במדויק את השימוש היחסי במכשיר הסלולארי לצרכי העסק ושלא לצרכי העסק, יפעל בהתאם וינכה את מס התשומות בגין רכישת הטלפון ובגין השימוש השוטף בו בהתאם ליחס כאמור. מקום בו לא יכול העוסק לקבוע במדויק את השימוש היחסי במכשיר, ועיקר השימוש בטלפון הסלולארי הוא לצרכי עסק, רשאי העוסק לנכות שני שלישים ממס התשומות, ואילו, כאשר עיקר השימוש בטלפון הסלולארי הוא שלא לצרכי העסק, רשאי העוסק לנכות רבע ממס התשומות.

12. הוצאות החזקת רכב

א. אופן החישוב: יש לתאם הוצאות החזקת רכב, בהתאם לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב), התשנ"ה-1995 כדלקמן:

(1) הוצאות החזקת רכב בשל רכב שהמעביד העמיד לרשות עובדו (רכב צמוד) תותרנה בניכוי במלואן.

(2) הוצאות החזקת רכב (שאינו אופנוע שסיווגו L3 או מסוג רכב שנקבע לגביו אחרת – ראה בהמשך), שהוצאו בייצור הכנסה שאינה **הכנסת** עבודה (רכב של עצמאי או רכב חברה שאינו צמוד אך אינו רכב תפעולי), תותרנה בניכוי לפי **הגבוה** מבין:

- סכום הוצאות החזקת הרכב (כהגדרתן בתקנות) בניכוי שווי השימוש ברכב כפי שנקבע בתקנות השווי (אפשרות ראשונה);
- 45% מהוצאות החזקת הרכב (אפשרות שנייה).

דהיינו, יש לתאם את הנמוך מבין: סכום שווי השימוש ברכב או 55% מסך הוצאות החזקת הרכב.

(3) לגבי רכבים מסוימים, האחוז שיוכר לפי **האפשרות השנייה** יהיה גבוה יותר מ-45% כדלקמן:

לגבי אוטובוס ציבורי או מונית – 90%

לגבי רכב סיור או רכב מדברי – 80%

לגבי רכב להוראת נהיגה – 77.5% ובלבד שבבעלות הנישום רכב כאמור אחד בלבד, ולגבי מי שבבעלותו רק שני כלי רכב כאמור, שרק אחד מהם בלבד הוא רכב אוטומטי – 68%.

(4) לגבי הוצאות החזקת אופנוע שסיווגו L3 (בעל מנוע בנפח של מעל 125 סמ"ק ובעל הספק מעל 33 כ"ס) שהוצאו בייצור הכנסה שאינה הכנסת עבודה, האחוז שיוכר לגבי האפשרות השנייה יהיה 25% מסך הוצאות החזקת האופנוע.

ב. הגדרת רכב אינה כוללת "רכב תפעולי" – על כן לא יחושב בגינו תיאום של הוצאות החזקת רכב.

"רכב תפעולי", רכב שנתקיימו בו, להנחת דעתו של פקיד השומה, אחד מאלה:

(1) רכב ביטחון (כהגדרתו בתקנות התעבורה) המשמש בפעילות מבצעית או ביטחונית בלבד;

(2) רכב שלא הועמד לרשות עובד כלשהו של המעביד, המשמש רק לצורכי המעביד או בעל משלח-היד/עסק ואשר בתום שעות העבודה אינו יוצא מחוץ למקום העיסוק, והכול בלבד שמקום העיסוק של המעביד או של בעל משלח היד/עסק אינו במקום מגוריו.

ג. **סוגי הוצאות החזקת רכב** הן רשימה "סגורה" של הוצאות שהוגדרו בתקנות כדלקמן: רישוי, ביטוח מקיף, ביטוח חובה, דמי שכירות, דלק, שמנים, הוצאות תיקון ואחזקה, הוצאות חניה שלא במקום העיסוק הקבוע, אגרה לכביש חוצה ישראל ופחת לפי סעיף 21 לפקודת מס הכנסה.

ד. **הוצאות חניה שלא במקום העיסוק הקבוע**, שהוצאו בייצור הכנסה יתווספו ל"הוצאות החזקת רכב" ויתרו בניכוי על פי התקנות.

הוצאות חניה במקום העיסוק הקבוע או בסמוך לו, יותרו בדרך כלל במלואן (באם מדובר בתשלום על בסיס קבוע ולא בתשלום לפי שעות חניה בפועל).

ה. **שינוי בשיעורי הפחת לרכבים מסוימים** – בק"ת 6892 מיום 24 במאי 2010, הוחלף הסעיף בתקנות הפחת משנת 1941 ("תקנות 1941") לגבי רכב, ובין היתר הוגדלו שיעורי הפחת לגבי כלי הרכב הבאים: מונית 25% (במקום 20%) ונקבעו שיעורי פחת ספציפיים לרכב סיור ורכב מדברי (20%) ורכב היברידי (25%).

בק"ת 7272 מיום 29 ביולי 2013 נקבע תיקון לתקנות 1941 לפיו הוקטנו שיעורי הפחת **לכלי רכב של חברות ליסינג** כדלקמן: שיעור הפחת לרכב מסוג M1 (רכב שבו עד 8 מושבים נוסף על מושב הנהג ומשקלו הכולל המותר אינו עולה 3,500 ק"ג) או מסוג N1 (רכב שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג) **שצוין ברישיון הרכב שלו כרכב השכרה/ החכרה** יהיה 16% (במקום 20%).

ו. **זקיפה של שווי השימוש ברכב –**

(1) **השיטה הלינארית – חלה על רכבים שנרשמו לראשונה מיום 1 בינואר 2010 ואילך**

רפורמת "המיסוי הירוק" קבעה לעניין שיטת זקיפת שווי שימוש ברכב לעובד כדלקמן:

שינוי שיטת זקיפת שווי שימוש ברכב צמוד שמקבל עובד שכיר ממעבידו משיטה של סכומים קבועים לפי 7 קבוצות מחיר לשיטה של אחוז ממחיר המחירון של הרכב (שיטה לינארית). השיטה הלינארית חלה רק על רכבים שנרשמו לראשונה מיום 1 בינואר 2010. על כלי רכב שנרשמו לפני אותו מועד, תמשיך לחול שיטת קבוצות המחיר.

שיעור שווי השימוש החודשיים הינו 2.48% ממחיר הרכב (למעט אופנוע שסיווגו 3L, אשר שווי השימוש החודשי שלו הינו בשנת 2018 – 900 ש"ח). כמו כן, נקבעה תקרה לזקיפת שווי שימוש שעומדת בשנת 2018 על שווי רכב של 501,530 ש"ח.

שווי שימוש של רכב היברידי וחשמלי: יש להפחית משווי השימוש כדלקמן: ברכב היברידי שאיננו נטען מרשת החשמל – 500 ש"ח לחודש. ברכב היברידי שנטען מרשת החשמל (פלאג-אין) – 990 ש"ח לחודש. ברכב חשמלי – 990 ש"ח לחודש.

רשות המסים מפרסמת את **סכומי שווי השימוש לדגם**, באתר האינטרנט שלה. המידע באתר מאפשר חיפוש לפי קוד תוצר וקוד דגם (בהתאם לשיטת הקודים של משרד הרישוי, כפי שאלה מוטבעים על גבי רישיון הרכב).

(2) השיטה הישנה (קבוצות מחיר) – חלה על רכבים שנרשמו לראשונה עד 31 בדצמבר 2009

להלן נתונים על סכום השווי בשנת 2018 לגבי כלי רכב שנרשמו עד 31 בדצמבר 2009 (ש"ח לחודש):

שווי השימוש בשנת 2018	קבוצת מחיר
2,710	1
2,930	2
3,770	3
4,530	4
6,260	5
8,120	6
10,440	7
900	אופנוע L3

באם סכום השווי שנוקף לעובד עולה על סכום ההוצאות שיש לתאם בגין אותו כלי רכב, אזי לא ניתן לקזז את הסכום השלילי כנגד סכום חיובי מכלי רכב אחר.

ז. פסקי דין בנושא הכרה בהוצאות רכב וחבות במס בשל שווי שימוש ברכב צמוד

(1) ניכוי הוצאות רכב שמשמש לצרכי עבודה בלבד – בית המשפט המחוזי (ע"מ 872/06 עיריית נהריה), קיבל את העמדה, שיתכן והתקנות המגבילות ניכוי הוצאות רכב חלות רק אם מדובר בהוצאות מעורבות ועל כן אינן חלות, במקרה בו כל ההוצאות עסקיות.

(2) התרת כלל ההוצאות בגין כלי רכב תפעוליים – עמ"ה 131/08 עיריית מעלה אדומים: מפסק הדין ניתן להסיק, שמקום בו הנישום יכול להוכיח באופן ברור את החלוקה בין המרכיב העסקי לפרטי, תוך אכיפת נהלי בקרה המבססים את תוצאותיה, הרי שיוכל הוא להשתמש בנתונים עובדתיים אלה חלף הקבוע בתקנות. ניתן להיעזר בקווים המנחים שנתן בית המשפט, לאופי הראיות המספקות לצורך סתירת החזקה שנעשה שימוש פרטי בכלי הרכב (כגון: מכשיר איתורן, הקפדה על חניית כלי הרכב בחניון סגור לאחר שעות העבודה ובסופי שבוע).

ההגדרה של "רכב", המחריגה "רכב עבודה" מתחולת התקנות אינה מהווה חזקה חלוטה, אלא ניתן להוכיח את תחולתה גם על כלי רכב שמתאימים באופיים להגדרת "רכב עבודה" על פי מבחן השימוש והיעוד.

(3) **החזר הוצאות דלק לעובד – עמ"ה 1184-06 אליל 2000 שיווק וניהול בע"מ:** בית המשפט המחוזי בת"א קבע כי באופן עקרוני, מקום שהמעביד אינו מעמיד רכב לרשות העובד לצורך ביצוע העבודה, אלא משתמש ברכב הפרטי של העובד ומשיב לו את ההוצאות בגין השימוש האמור שכל כולו עבור המעביד, אין תחולה לתקנה 4 לתקנות הרכב ויש לראות בתשלום שמשלם המעביד לעובד כהוצאה של המעביד המהווה מעין החזר הלוואה ולא כהכנסת עבודה של העובד.

(4) **בית המשפט המחוזי בת"א – ת"צ 3363-02-11, סראוס פארג'אן נ' מדינת ישראל – רשות המיסים (נובמבר 2015) זחה** בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית, שבו טכנאי מעליות המבצע את עבודתו בשטח, קיבל ממעבידו רכב צמוד, שצויד בכלי עבודה הדרושים לביצוע העבודה ובאמצעותו הגיע לאתרים בהם עליו היה לתת שירות. המבקש היה רשאי להשתמש ברכב גם מחוץ לשעות העבודה. כחלק מנהלי העבודה, הגיש המבקש מדי חודש דיווח על הנסיעות שנסע באותו חודש ברכב המעביד, לרבות פירוט נסיעותיו הפרטיות. לטענת המבקש, ייחוס ההכנסה משווי שימוש ברכב המעביד (הקבוע והמשתנה) לפי תקנות שווי השימוש מתעלם מהשימוש שנעשה ברכב לטובת המעביד ("שימוש המעביד"), ולכן ההכנסה שיוחסה לו גבוהה מטובת ההנאה שהפיק מהרכב. עוד טען המבקש כי הנהנה העיקרי מהצמדת הרכב אליו הוא המעביד, שכן בכך מתאפשר חסכון שעות עבודה של המבקש שהיו נדרשות לשם הגעה לחצרי המעביד לשם איסוף רכב המעביד לנסיעה ללקוחות. לכן, לפי הלכת דן (ע"א 545/59), כלל אין מדובר בטובת הנאה אצל המבקש.

ביהמ"ש ציין, כי שיעורי שווי השימוש מבוססים על תחשיב הכולל את מלוא העלויות הקבועות (רכישה, ביטוח, אגרות) וחלק יחסי מהעלויות המשתנות (דלק, תיקונים ותחזוקה). ככל שמדובר בהוצאות הקבועות, קיימת לעובד המחזיק רכב מעביד הטבה כלכלית בשווי מלוא ההוצאות הקבועות הנחסכות ממנו, וזאת אף אם הרכב משמש לצורך עסקו של המעביד בשעות העבודה. אכן, כמי שרכב המעביד משמש לטובתו, גם המעביד נהנה מההוצאה הקבועה הכרוכה ברכב המעביד; אך בחישוב ההכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה אין עוסקים בהכנסת המעביד אלא בהכנסת העובד כתוצאה מתשלום ההוצאות הקבועות על-ידי המעביד. אפשר שלפי השיטה לפיה מחושב שווי השימוש ברכב במנותק מהיקף השימוש בפועל ברכב מעביד (הן השימוש פרטי והן שימוש המעביד), לא תהיה חפיפה בין שווי השימוש ברכב הנקבע על פי תקנות שווי השימוש לבין ההטבה לעובד מרכב מעביד, אולם אין מדובר בשיטה מדויקת אלא בשיטת הערכה בקירוב שביסודה עומד שיקול היעילות.

(5) **בית המשפט המחוזי בחיפה-ע"מ 34518-01-15 ב.ד.** מיקוד תקשורת ובטחון בע"מ נ' פקיד שומה חיפה (מרץ 2017): עניינו של פסה"ד בשאלת

אופן חישוב שווי השימוש ברכב שהועמד לרשות העובד: האם יחושב רק לפי תקנות שווי השימוש ברכב, או שמא ניתן להוכיח כי שווי השימוש שונה מהקבוע בתקנות. ככל שייקבע כי ניתן להוכיח שווי שימוש השונה מהקבוע בתקנות, עולה השאלה האם הנתונים הנצברים באמצעות מערכת תכנת Save Tax ("המערכת") המותקנת ברכבים, יכולים לשמש בסיס לקביעת שווי שימוש אחר. המערכת הינה יומן רכב ממוחשב שנועד למעקב ורישום הנסיעות בכל רכב, תוך מתן אפשרות להבחין בין נסיעות עסקיות לפרטיות.

ביהמ"ש קבע כי **זין הערעור להידחות**. כדי להכריע האם מדובר בחזקה הניתנת לסתירה, יש לבחון את לשון הפקודה והתקנות, ובמקרה זה הלשון אינה מאפשרת להביא ראיות סותרות לעניין השווי. להגדרת השווי תכלית ברורה: קביעת שווי ההטבה שניתנת לעובד לפי מדד יעיל, ודאי וקל לחישוב. שווי השימוש אינו ניתן לכימות ולחישוב חד משמעיים, שכן שווי ההטבה משתנה מעובד לעובד ומותנה לא רק בהיקף הנסיעות של כל עובד אלא גם בשיקולים נוספים. בנסיבות אלו, ספק אם ניתן לקבוע מבחנים מדויקים להערכת שווי השימוש ברכב, שעמידה בהם תהיה ראייה סותרת לחישוב שבתקנות. בנוסף, מתן אפשרות לכל עובד עם רכב צמוד להוכיח כי שווי ההטבה שונה מהקבוע בתקנות, תביא ליצירת עומס על גורמי האכיפה.

ביהמ"ש דחה את הטענה בדבר אי סבירות קביעת התקנות, כי שווי השימוש יחושב לפי שיעור קבוע ממחירו של רכב חדש מאותו סוג, ומציין כי קביעת שווי השימוש צריכה להתמקד בהיקף טובת ההנאה שנוצרה לעובד ולא בהיקף הוצאות למעביד. עובד הנהנה מרכב צמוד אינו צריך לרכוש שירותי הסעה חלופיים, ולפיכך שווי השימוש ייקבע לפי עלות שירותי הנסיעה החלופיים. בתקנות נקבעה נוסחה סבירה המתבססת על מחיר רכב פרטי אותו היה על העובד לרכוש אלמלא הועמד לרשותו רכב.

אפילו אם החזקה שבתקנות הייתה ניתנת לסתירה, לא ניתן לבסס את חישוב השווי על המערכת. השיפור ביכולת הבקרה והפיקוח אינו משנה את העובדה כי הסיווג מבוסס כולו על דיווחים עצמיים של העובדים וביקורת פנים ארגונית, ללא יכולת פיקוח ובקרה ממשיים של רשויות המס, ולפיכך לא ניתן לסמוך על הנתונים בכל הנוגע לסיווג הנסיעות. זאת ועוד, חלוקת הוצאות המעביד בינו לעובד, בשים לב להיקף הנסיעות בכל סיווג, אינה משקפת את שווי ההטבה לעובד. לאור האמור, המערכת אינה מסייעת בקביעת השווי הכלכלי האמיתי של ההטבה.

פסקי הדין בעניין **פלד-קליין הנדסה אזרחית** (ע"מ 17-02-644) (ינואר 2018) ובעניין **חכם את אור-זך עו"ד** (ע"מ 17-06-11574) (אפריל 2018) הגיעו למסקנה דומה לפיה, חיוב בשווי שימוש ברכב לפי התקנות הינו חזקה שאינה ניתנת לסתירה.

(6) בית המשפט המחוזי בחיפה-ע"מ 15-01-958 נווה נטוע 1972 בע"מ נ' פקיד שומה חדרה

ביהמ"ש דחה את טענת המערערת כי חייבה בהפרשים בגין שווי שימוש ברכב את העובדים באמצעות חשבוניות, כך שהיה על פקיד השומה להפחית סכומים אלו מהשומה. נקבע כי תשלום המס בגין ההטבה שקיבלו העובדים צריך להיעשות בדרך הקבועה בדין וכי המערערת לא רשאית להחליט כי זקיפת שווי הרכב תבוצע בדרכים אחרות מאלו שנקבעו בפקודה ובתקנות.

ח. שימוש במערכת למדידת שווי שימוש ברכב/הוצאות רכב – הודעת רשות המסים מיום 25 בינואר 2016

ביום 23 באוקטובר 2013 פורסמה הנחיה של הרשות אשר קבעה באופן חד משמעי כי עמדת רשות המסים בעניין מערכת המדידה כאמור בנדון, הינה כדלקמן:

(1) הדרך לקביעת שווי השימוש ברכב הינה אך ורק על פי תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז-1987.

(2) הדרך לחישוב הוצאות הרכב המותרות בניכוי הינה אך ורק על פי תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב), התשנ"ה-1995.

ההודעה קובעת, כי על אף פרסומה של ההנחיה כאמור, עדיין מתקבלים דיווחים על מספר חברות הממשיכות לשווק את התוכנות של יומן רכב ממוחשב לחברות ו/או לוועדי עובדים שונים. הודעת רשות המסים באה על מנת להבהיר כי שימוש בתוכנות אלו, אינו תואם את עמדת רשות המסים כמו גם את הוראות החוק המפורטות לעיל, ותיקים אשר קיים בהם שימוש בתוכנות הנ"ל יטופלו במסגרת ביקורת ניכויים.

ט. נקיטת עמדה חייבת בדיווח – ברשימת העמדות החייבות בדיווח לשנת 2016
שפרסמה הרשות למסים, בעמדת מס הכנסה 4/2016 מצוין כי זקיפת שווי שימוש ברכב תבוצע בהתאם לתקנות ולא תתאפשר זקיפה בסכום שונה מהאמור בהן. הדיווח נדרש רק אם יתרון המס הנובע מנקיטת העמדה עולה על 5 מיליון ש"ח באותה שנת מס או על 10 מיליון ש"ח במהלך ארבע שנות מס לכל היותר.

י. מיסוי שווי שימוש ברכבי מאגר/איגום – הנחיית רשות המסים מיום 21 באוקטובר 2014

רשות המסים עדכנה את הנחיותיה לעניין זקיפת שווי השימוש לעובדים ברכבי מאגר של מעביד, אשר נלקחו הביתה על-ידי העובד, לאחר שסיים את עבודתו בשעה החורגת משעות העבודה הרגילות (או מתחיל למחרת את יום העבודה בשעה שכזו), בהתאם להסכם פשרה בין רשות המסים לעובדי סגל המחקר ברפא"ל.

התנאים ליישום נוסחת החישוב של זקיפת שווי יחסי מסכום השווי החודשי המלא הינם, בין השאר: הרכב אינו מוצמד לעובד ספציפי, לעובד לא הוצמד רכב אחר, הרכב אינו נותר בידי העובד ללילה יותר מ-10 ימים בחודש קלנדרלי ו-100 ימים

בשנה, מדובר במאגר כלי רכב לפעילות שוטפת, הרכב נותר ברשות העובד למשך שעות הלילה בלבד, וכן לא בסופי שבוע, חגים, ימי מחלה ועוד, הרכב מועמד לשימוש העובד באופן אקראי, ועוד. על המעביד חלה חובת תיעוד. יובהר כי בגין רכב מאגר אחד, לא ייזקף יותר משווי שימוש חודשי מלא אחד.

13. הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני

יש לתאם כהוצאות עודפות גם הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני, למעט הוצאות שהוכח כי לפי טיבן אינן מיועדות להעניק טובת הנאה אישית לעובד. הוצאות שאינן ניתנות לניכוי כאמור לא ייראו כהכנסת עבודה בידי העובדים.

תשומת לבכם כי ביום 20 במאי 2014 ניתן פסק-דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב-יפו בתיק ב"ל 30052-07-12 **דה נשון טרפיק בע"מ** נ' המוסד לביטוח לאומי.

בית הדין קבע כי אירועי גיבוש שערך ומימן המעביד – אינם מהווים "טובת הנאה" לעובד, ולפיכך אינם בגדר "הכנסת עבודה" המהווה בסיס לחישוב דמי הביטוח הלאומי שעל התובעת לשלם עבור עובדיה.

הגם שמדובר בפסק דין העוסק בביטוח לאומי, נראה שניתן להסיק ממנו גם לענייני מס הכנסה, הן לעניין הצורך בחיוב העובדים במשכורתם בשל "טובת הנאה" שקיבלו והן לבחינה האם מדובר בהוצאות עודפות של החברה בשל טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני.

בהנחיה מיום 9 באפריל 2018 ובהתייחס לפס"ד דה נשון, פרסמה רשות המסים את עמדתה לגבי זקיפת שווי הטבה בגין ימי גיבוש לעובדים.

הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2018

פקודת מס הכנסה מתירה בתנאים מסוימים ניכוי תשלומים לקרן השתלמות לשכירים, לעצמאים, לחברי קיבוץ ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים. להלן ריכוז ההוראות בנושא זה לגבי שנת המס 2018:

1. שיעורי ההפרשות

בשנת המס 2018 יותרו בניכוי הפרשות לקרן השתלמות כדלקמן (שנתית):

(1) שכיר רגיל (שאינו בעל שליטה)

הפרשות מעביד עבור עובדים שכירים רגילים (שאינם בעלי שליטה) שאינם בגדר הכנסת עבודה (סעיף 3(ה) לפקודה) יותרו בניכוי כדלקמן:
7.5% מהמשכורת החודשית שאינה עולה על 15,712 ש"ח (188,544 ש"ח לשנה) ו-2.5% תשלום מקביל של העובד.
ואצל עובדי הוראה: 8.4% חלק המעביד ו-4.2% חלק העובד.

עמדת הרשות למסים בישראל הינה שתקרת המשכורת הקובעת הינה בגין הכנסתו הכוללת של העובד ממשכורת, ולא בגין כל מקום עבודה בנפרד, אם הוא עובד במספר מקומות עבודה.

(2) שכיר בעל שליטה

הפרשות החברה בגובה של עד 4.5% מהמשכורת החודשית שאינה עולה על 15,712 ש"ח (188,544 ש"ח לשנה).

ניכוי ההוצאה מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה בשיעור של שליש לפחות (1.5%).

דהיינו, על מנת ליהנות מההטבה המקסימלית בשנת המס 2016 יש צורך בהפרשה בשיעור של 6% (4.5% חלק המעביד ו-1.5% חלק העובד) ממשכורת שנתית שאינה עולה על 188,544 ש"ח (הפרשה מירבית – 11,313 ש"ח וניכוי מירבי של – 8,484 ש"ח).

מובהר בזאת, כי הפרשות המעביד מעבר לשיעור של 4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח – אומנם לא תותר כהוצאה בידי המעביד, אך לא תיחשב כהכנסה בידי בעל השליטה (מותנה בתשלום מקביל של לפחות שליש על ידי בעל השליטה, כאמור לעיל), וכך ניתן למעשה להעביר כספים מהחברה לבעל השליטה בעלות של שיעור מס החברות בלבד. הפרשה בשיעור

העולה על 7.5% תיחשב כהכנסת עבודה של בעל השליטה בעת ההפרשה כאמור בסעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה. (בדומה לשכיר שאינו בעל שליטה).

(3) עצמאי וחבר קיבוץ

החל משנת 2018 יכול עצמאי להפקיד 4.5% מהכנסתו לקרן השתלמות ולהיות זכאי בשלהם להטבת מס, בלא תלות בהפקדה של 2.5% נוספים לקרן השתלמות אשר הוא אינו זכאי בשלהם להטבת מס, כפי שנדרש עד וכולל לשנת המס 2016. לפיכך, בשנת 2018 עצמאי יכול לשלם לקרן השתלמות 4.5% מההכנסה מעסק או משלח יד שאינה עולה על 261,000 ש"ח (ניכוי מירבי של 11,745 ש"ח).

2. תקרה להפרשות לעצמאי שהוא גם שכיר

ישנה מגבלה על התשלומים לקרן השתלמות לעצמאי שיש לו גם הכנסה ממשכורת שבגינה מפריש מעבידו סכומים לקרן השתלמות.

הסכומים שיותרו לניכוי לעצמאי כאמור, בגין תשלומיו לקרן השתלמות כעצמאי, ייקבעו בהתאם להכנסתו כעצמאי [עד לתקרת ההכנסה הקובעת הקבועה בסעיף 17 (א5) – 261,000 ש"ח בשנת 2018] בהפחתת המשכורת שבגינה הפריש לו מעבידו כספים לקרן השתלמות בשנת המס.

3. צבירת ותק

לפי סעיף 9(א16) לפקודה, משיכת כספים מקרן השתלמות (קרן והפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת – ראה סעיף 4 בהמשך) פטורה ממס לאחר פטירה, ובחיי בעל החשבון – לאחר חלוף 6 שנים ממועד התשלום הראשון לקרן (לגבי עובד שהגיע לגיל פרישה – לאחר חלוף 3 שנים). לגבי סכומים ששימשו את העובד לצורך השתלמותו – אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון.

"מועד התשלום הראשון" ייחשב המוקדם מבין סוף החודש שבו שולם התשלום הראשון, או סוף החודש שלגביו שולם התשלום הראשון, אך לא לפני תחילת שנת המס שבה שולם. היינו, ניתן להפקיד לראשונה בקרן ההשתלמות עד 31 בדצמבר 2018 וליהנות מוותק של תחילת השנה.

4. מיסוי ריבית ורווחים אחרים בעת המשיכה מקרן השתלמות

עקרונית, ריבית ורווחים אחרים (להבדיל מהקרן והפרשי הצמדה) המתקבלים בעת פדיון של קרן השתלמות, חייבים במס בשיעור של 25% (על החלק שנצבר עד 31 בדצמבר 2011 – 20%, עד 31 בדצמבר 2005 – 15%).

ואולם, לפי סעיף 9(א16) לפקודה יחול פטור ממס במקרים הבאים:

לגבי משיכת סכומים מקרן השתלמות של שכירים

- יחול פטור מלא על התשואה הנובעת מהפקדות בקרן השתלמות עד המועד הקובע (31 בדצמבר 2002).
- כמו כן, יינתן פטור בגין משיכת מלוא הקרן (שמקורה בהפקדות העובד והמעביד, לרבות הקרן שחויבה במס במועד ההפקדה) וכן בגין משיכת ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה מוטבת (לגבי הפקדות החל מיום 1 בינואר 2003):
"הפקדה מוטבת" – כל אחד מאלה:
(1) סכום ששילם מעביד, עד גובה הסכום או השיעור שאין רואים אותו, לפי סעיף 3(ה), כהכנסת עבודה בעת ששולם לקרן;
(2) סכום ששילם העובד שהוא אחד מאלה:
(א) סכום שאינו עולה על שליש מהסכום ששילם המעביד בשיעור הקבוע בסעיף 3(ה), בשל משכורתו הקובעת של העובד כהגדרתה בסעיף האמור;
(ב) סכום בשיעור שאינו עולה על 2.5% ממשכורתו הקובעת של העובד;
(ג) סכום בשיעור אחר שנקבע לתשלומי העובד בהסכם קיבוצי שאושר לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לפני 12 ביוני 2002.

לגבי משיכת תשלומים מקרן השתלמות לעצמאים ולחברי קיבוץ

- יחול פטור מלא בגין התשואה הנובעת מהפקדות בקרן ההשתלמות לעצמאיים עד ליום 30 בנובמבר 2002 (לחברי קיבוץ עד ליום 31 בדצמבר 2002).
- בגין הפקדות שבוצעו החל מיום 1 בדצמבר 2002 (חברי קיבוץ החל מיום 1 בינואר 2003) יינתן פטור בגין ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת (סכום של 18,240 ש"ח לשנה בשנת 2018).

5. סדר הקדימויות של משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות

ביום 14 במרץ 2011 פורסמו בקובץ התקנות 6984, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות), התשע"א-2011 (להלן – **התקנות**) הקובעות את סדר הקדימויות של משיכת הכספים מכל אחד ממרכיבי חשבון קרן ההשתלמות (הן תשלומי המעביד והן תשלומי העובד), במקרה של משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות.

"המועד הקובע" – 31 בדצמבר 2002 ובקרן לעצמאים 30 בנובמבר 2002.

"תשלומי ההפקדה המוטבת" – תשלומים ששולמו מהמועד הקובע ואילך שהם תשלומי ההפקדה המוטבת כהגדרתה בסעיף 9(א16)ג) (תשלומי המעביד והעובד באחוזים הנקובים בסעיפים הנ"ל בסכום חודשי של עד 18,240 ש"ח), או בסעיף 9(ב16) לפקודת מס הכנסה (לגבי קרן השתלמות לעצמאים).

סדר המשיכות (ברירת המחדל) יהיה כדלקמן:

- (1) מחלק מרכיב החשבון של התשלומים החייבים (תשלומים ששולמו לקרן ההשתלמות מהמועד הקובע ואילך **שאינם** תשלומי ההפקדה המוטבת). התשואה על מרכיב זה חייבת במס.
 - (2) מחלק מרכיב החשבון של תשלומים עד למועד הקובע. התשואה על מרכיב זה פטורה ממס.
 - (3) מחלק מרכיב החשבון של תשלומי ההפקדה המוטבת. התשואה על מרכיב זה פטורה ממס.
- המשמעות: התקנות מאפשרות למי שהפקיד בקרן השתלמות מעבר לסף הפטור (סכומים שאינם נחשבים להפקדה מוטבת), למשוך רק את הכספים הנ"ל שהתשואה בגינם חייבת במס ולהשאיר בקרן את הכספים שהתשואה בגינם פטורה ממס.
- התקנות מאפשרות לעמית לבחור לפי בקשתו גם בסדר משיכה שונה. סדר הקדימויות החדש מבטל את סדר הקדימויות הקודם שנקבע בסעיף 41 יג(ב)(2) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

מפקד המלאי ל-31 בדצמבר 2018

1. מועד המפקד

31 בדצמבר הוא יום המאזן ותום שנת המס, ולכן יש לערוך את מפקד המלאי לאותו תאריך. ניתן לפקוד את המלאי תוך חודש ימים לפני יום המאזן או תוך חודש ימים לאחריו, **ובלבד שאם המפקד ייעשה יותר מעשרה ימים לפני יום המאזן או יותר מעשרה ימים לאחריו יש להודיע על כך בכתב מראש לפקיד השומה.** אם מפקד המלאי לא יערך ב-31 בדצמבר – יש להעריך לרישום מדוייק של כל הטובין הנכנסים והיוצאים מהעסק בין מועד המפקד בפועל לבין תאריך המאזן ולערוך את התיאומים הנדרשים לקביעת המלאי לתאריך המאזן.

בכל מקרה, נבקשכם להודיענו מראש על מועד המפקד המתוכנן על ידכם.

חובת ההודעה ועריכת התיאומים כאמור לעיל אינה חלה על מלאי שרישומו מתנהל בספר תנועת המלאי באופן המאפשר קביעת יתרות המלאי שכל פריט בו נפקד לפחות אחת בשנה ונשלחה הודעה לפקיד השומה על בחירה בשיטה זו לא יאוחר מתחילת שנת המס.

2. עריכת המפקד

נא להכין רשימות מלאי שיכללו את כל הטובין שבבעלותכם או ברשותכם. טובין השייכים לאחרים ונמצאים ברשותכם ירשמו בנפרד (כגון טובין באשגרה). כמו כן, עליכם לערוך רשימת הטובין שבבעלותכם והנמצאים, בתאריך המפקד, אצל אחרים (כגון: שחורה שנשלחה לעיבוד וטובין במחסני ערובה).

הרשימות יערכו לפי הקבוצות הבאות: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכד'.

גליונות הספירה יהיו ממוספרים מראש במספר עוקב. בראש כל גליון יצוין תאריך המפקד ומקום איחסון הטובין. רצוי לערוך הרשימה ב-3 עותקים לפחות.

הרשימות יכללו לפחות פרטים אלו:

- תאור הטובין באופן המאפשר זיהוי סוגם;
- מצב הטובין תוך ציון מצב תקינותם (מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכד');;
- יחידת המדידה (ק"ג, מטרים, תריסרים וכד');;
- הכמות (מספר היחידות כאמור לעיל).

לגבי מלאי של מקלטי טלויזיה, מכשירי סטריאו ומכשירי רדיו יש לציין גם את שם היצרן ומס' סידורי של המוצר המוטבע ע"י היצרן. רצוי להשאיר מקום ל-2 טורים נוספים שימולאו במועד מאוחר יותר והם: מחיר היחידה ושווי כולל (מספר היחידות מוכפל במחיר). תוצרת בעיבוד תירשם תוך ציון הכמות ביחידות פיזיות ושלב העיבוד (רמת הגמר) במועד הספירה. רצוי להשאיר 3 עמודות נוספות לחישוב תפוקה שוות הערך (כמות היחידות הפיזיות מוכפל ברמת הגמר), לעלות ליחידה ולשווי הכולל. הרשימות ירשמו בדיו ולא בעפרון. מבצעי הספירה יחתמו בסוף כל גליון ויצינו את שמם המלא.

3. חישוב שווי המלאי

את שווי המלאי ניתן לחשב במועד מאוחר יותר. אין לכלול בחישוב השווי טובין שאינם שייכים לכם (כגון שנמכרו לפני תאריך המאזן) אך יש לכלול פריטים הנמצאים ברשותם של אחרים והשייכים לכם. השווי יחושב בדרך כלל לפי העלות (לא כולל מע"מ) אך במקרה של טובין שאינם תקינים (ראה לעיל) או שמחיר מכירתם המשוער נמוך מהעלות, יחושב השווי לפי "ערך המימוש הנקי" (שווי שוק בניכוי הוצאות מכירה) והדבר יודגש ברשימה תוך ציון בסיס החישוב. העלות תחושב לפי שיטת "פיפו" (ראשון נכנס ראשון יוצא) או לפי זיהוי ספציפי של מחיר קנית יחידת הסחורה. רשימות המלאי יסוכמו בנפרד לפי קבוצות כגון: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכד'. חישוב שווי המלאי יעשה בדרך כלל על גבי גליונות המפקד. אם החישוב נעשה שלא על גבי גליונות המפקד המקוריים יש לדאוג לסימון שיאפשר מעקב הדדי בין רשימות המפקד לבין רשימות השווי הסופיות.

4. שמירת הרשימות

רשימות המפקד המקוריות מהוות חלק בלתי נפרד ממערכת החשבונות ויש לשמורן במשך שבע שנים מתום שנת המס או שש שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה, כמאוחר שבהם. פקידי השומה נוהגים לדרוש לעיתים את רשימות מפקד המלאי זמן קצר לאחר תאריך המאזן. במקרים כאלה עליכם להמציא לפקיד השומה, מיד עם קבלת הדרישה, העתק אחד מרשימות המפקד המקוריות מבלי להמתין לחישוב השווי.

תמצית פסיקה

תוכן עניינים – תמצית פסיקה

מס הכנסה

- 51 שומה לפי מיטב השפיטה לעסק המעניק שירותי השתלת אברים בחו"ל •
- 52 היבטי המס החלים על פיצויים ששולמו בגין עוגמת נפש •
- 54 קלפן ישראלי ייחשב לתושב ישראל גם כאשר הוא נמצא בחו"ל מעל 180 יום בשנה •
- 55 התנאים למיסוי פרופסורים בגין מלגות מחקר ממוסדות אקדמאים בחו"ל •

מע"מ

- 57 הטלת הפקדת ערובה במשפטי מיסים •
- 57 כספי סובסידיה לגני הילדים אינם פטורים ממע"מ (וכלולים במחיר) כשהמימון הוא להורים ולא למוסד עצמו •

מס הכנסה

שומה לפי מיטב השפיטה לעסק המעניק שירותי השתלת אברים בחו"ל

המערערים הם חברה ובעל המניות בה. עד לשנת 2006 המערער היה בעלים של 60% מהמניות יחד עם אחר שהחזיק 40% מהמניות. פעילותה העיקרית של החברה בשנות המס שבערעור (2001-2006) הייתה בתחום מתן שירותי השתלת איברים (כליות), כלומר: תיווך בין "תורמי" איברים תמורת תשלום למטופלים הזקוקים להשתלה. למעט הניתוח עצמו שנעשה בחו"ל (הניתוחים נעשו בעיקר בתורכיה, הפיליפינים, דרום אפריקה וארה"ב), משום האיסור החוקי בארץ על תרומת איברים בתשלום, כל הפעולות הנדרשות האחרות – החל מהפניית המטופלים לבדיקות רפואיות, דרך התיאומים הנדרשים לשם סידורי הטיסה שלהם ושל מלוויהם, קביעת מקומות ומועדי הניתוח וכד', וכלה בהשלמת הטיפול – כולן נעשו בארץ. תחילה טענו המערערים שהחברה פעלה בארץ רק כמייצגת מספר חברות זרות והכנסותיה נבעו מעמלות שקיבלה מאותן חברות זרות. אולם במסגרת הליך פלילי נטען בכתב האישום שהוגש נגד המערערים, שבין השנים 1999 ל-2007 עסקו המערערים בתיווך בין אנשים הזקוקים להשתלת כליה ובין אנשים המעוניינים למכור כליה מגופם תמורת תשלום כספי, וכן בארגון הניתוחים אשר בוצעו בבתי חולים בחו"ל; בפסק הדין הפלילי נקבע, כי על מנת להסתיר את היקף הפעילות העסקית ובמטרה להתחמק ממס, הפעיל המערער רשת של חברות זרות, אותן הציג במרמה כספקיות השירותים וכמי שמקבלות את ההכנסות מהשירותים. נקבע מעבר לספק סביר שמדובר בחברות זרות, שזולת עצם רישומן וקיומן המשפטי, לא היו בעלות תפקיד ונגיעה אמיתיים בפעילות השתלת הכליות. מכאן, שהמערער הוא גם מקבל ההכנסות בחו"ל. המטופלים בחברה היו משני סוגים: האחד, מטופלי משרד הביטחון שמימן את ההוצאות כנגד חשבוניות כדין (כשהמחלוקת נוגעת להוצאות), והשני, מטופלים פרטיים שמלוא ההכנסה מהם לא דווחה. ביחס למטופלים הפרטיים, החברה המערערת לא הנפיקה כל חשבונית, בטענה שמלוא הסכומים ששולמו הועברו באופנים שונים לחברות הזרות, והמערערת הסתפקה בדיווח על העמלות שלה בלבד. המערערת הצהירה על הכנסותיה החייבות בכל אחת משנות הערעור בסך שבין 1 ל-5 מיליון ש"ח בשנה. בעל המניות (המערער), שעל פי דבריו עבד כשכיר במערערת, דיווח על משכורת של כ-430 אלף ש"ח לשנה. פקיד השומה קבע שבממוצע, ההכנסה מכל מטופל פרטי היא 152 אלף דולר וההוצאות לגבי כל מטופל עומדות על 75 אלף דולר. בעקבות החישובים הללו קבע המשיב את ההכנסה החייבת של המערערת בכל אחת מהשנים בין 6 ל-23 מיליון ש"ח. במקביל לשומות שנקבעו למערערת, קבע המשיב שומות גם למערער, וזאת לשנות המס 2002-2007, תחת ההבהרה שסכום שחויב במס בידי החברה לא ימוסה שנית בידי

המערער אלא כדיבידנד. נוסף לכך, הוסיף המשיב על הכנסתו המוצהרת של המערער בשנת 2007 הכנסה מדיבידנד בסך 7,097,417 ש"ח המשקף סכום שנמשך מהחברה ולא נפרע. נוסף לכל אלה, המשיב פסל את ספרי המערער לשנות המס 2001-2003, לאחר שמצא כי במהלך שנים אלו המערערים קיבלו ממטופלים פרטיים כספים שלא דווחו בספרי המערער. בית המשפט המחוזי פסק שיש לאמץ את הממצאים והמסקנות שנקבעו בהליך הפלילי בהתאם לאמור בסעיף 42א(א) לפקודת הראיות. עם זאת, המשקל הראייתי של פסק הדין הפלילי נתון לשיקול דעתו, שכן ההוראה שבסעיף 42א(א) נוקטת בהקשר זה בלשון "ראיה לכאורה". לגוף המחלוקת, קבע ביהמ"ש, שיש להבחין בין ההכנסות שהתקבלו ממטופלי משרד הביטחון ובין ההכנסות שהתקבלו מהמטופלים הפרטיים. ההכנסות שהתקבלו בקשר למטופלי משרד הביטחון שולמו במישרין על ידי משרד הביטחון לחברה, שהוציאה חשבונית על מלוא התשלום. אמנם, המערער לא דיווחה על הכנסות אלה משום שלטענתה הכספים הועברו לחברות הזרות, טענה שהוכחה בדיעבד כשקרית, אך אין בכך כדי לבטל את רישום ההכנסות בספריה. ההכנסות שהתקבלו מהמטופלים הפרטיים, לעומת זאת, לא נרשמו בספרי המערער, לא עברו דרך חשבון הבנק שלה, והחברה לא הוציאה חשבוניות למטופלים הללו. לפיכך, אלו הן הכנסותיו של המערער ולא הכנסות החברה. הכנסות החברה ייוחסו למערער כדיבידנד לפי סעיף 42(4) לפקודה ולא כמשכורת, משום שהמערער לא פעל בחברה המערער באופן אמיתי כשכיר, אלא כבעליה. כמו כן יש לחייב את המערער בתשלום המס המתחייב על מלוא הדיבידנד ולא על חלקו בלבד (60%), שכן הוכח בצורה ברורה, כי אחזקתו במניות היתה מלאה וההחזקה של אחרים לא היתה אמיתית. לעניין גובה ההכנסות, לעמדת פקיד השומה מדובר בהכנסה ממוצעת של 152 אלף דולר מכל מטופל. ביהמ"ש שיקלל את הסכומים וקבע שההכנסה ששילם כל מטופל עמדה בממוצע על סך של 147.6 אלף דולר למטופל פרטי. מסכום זה יש לנכות הוצאות עבור תשלום לתורם, לבתי החולים, למנתחים והוצאות נילוות בגין שהייה, בדיקות ועוד. לאחר בירור כל הראיות הגיע ביהמ"ש למסקנה, כי התשלום הממוצע לתורם הכליה הוא 22.5 אלף דולר; התשלום לבתי החולים בחו"ל: 15,000 דולר למטופל; התשלום למנתחים הוא 37 אלף דולר לניתוח; ותשלומים נילוויים – 17.5 אלף דולר למטופל. בהתאם לכך יש לחשב את ההכנסה החייבת והמס החל. לגבי יתרת החובה של המערער לשנת המס 2007 בסך 7,097,417 ש"ח, הוכח שלא הושבה ולפיכך חויבה במס. לעניין פסילת ספרים לשנות המס 2001-2003, **הערער נדחה**. המערערים חויבו בהוצאות בסך 50,000 ש"ח כל אחד (החברה והמערער).

(ע"מ 1038/07 עד על אחזקות בע"מ ואח' נ פקיד שומה גוש דן, מיום 6.8.18)

היבטי המס החלים על פיצויים ששולמו בגין עוגמת נפש

המערער עבד בחברות הן כעובד שכיר והן כיועץ עצמאי וההכנסות שקיבל מהן חויבו בחלקן כשכר עבודה לפי סעיף 2(2) לפקודה ובחלקן כהכנסה מעסק או ממשלח-יד לפי סעיף 1(2) לפקודה. עם פרישתו הגיש המערער תביעה כנגד מעבידו ובהליך פשרה

קיבל סכום כולל של 1,150,000 דולר (מעל 5 מיליון שקלים) לסילוק תביעותיו, כאשר מתוכו נקבע בין הצדדים כי סכום של 500,000 דולר (כ-2 מיליון שקלים) ישולם למערער כפיצוי בגין עוגמת נפש. כמו כן קיבל תשלום עבור דמי ניהול ודמי הצלחה. פקיד השומה סירב להכיר בהכנסה כתשלום בגין עוגמת נפש הואיל ולא היתה מעוגנת בראיות אובייקטיביות, בפרט נוכח העובדה שמדובר בסכום שאין לו אח ורע בפסיקת בתי המשפט בתביעות האזרחיות השונות. המערער טען כי יש לתת תוקף להסכמות הצדדים כפי שנקבעו בהסכם הפשרה, שקיבל תוקף של פסק דין בשתי ערכאות שיפוטיות, על פיהן 500,000 דולר סווגו כפיצוי בגין עוגמת נפש. סכום זה אינו חייב במס הכנסה משום שאינו מהווה "הכנסה" ולחלופין הוא פטור ממס לפי סעיף 79(7) לפקודת מס הכנסה. על כך הוגש ערעור לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב אשר פסק כי המערער לא הוכיח את תוכן עוגמת הנפש שנגרמה לו ולא הציג ראיות משכנעות בדבר הסיבה לתשלום סכום כה חריג וכיצד חושב. ההסבר שנתן המערער לסיווג הסכום כפיצוי בגין עוגמת נפש בסוף שנת 2011 הוא ש"החל משנת 2002 ועד לסוף שנת 2011 עוכבו דיווחים ולא שולמו תשלומים המגיעים לו", ואילו בביהמ"ש טען לראשונה כי נגרמה לו עוגמת נפש משום שהנתבעים פעלו כדי לפגוע בו. נדירים המקרים שבהם בתי המשפט פוסקים פיצוי בגין עוגמת נפש בסכומים העולים על אלפים בודדים או עשרות בודדות של אלפי שקלים. הסכום בהסכם הפשרה חורג באופן מובהק מרף זה. פיצוי המתקבל בגין עוגמת נפש, שקשור בקשר טבורי ליחסי עבודה, דינו כדין הכנסת עבודה ולכן העובדה שתואר כפיצוי בגין "עוגמת נפש" אינה משנה. עוגמת נפש אינה כלולה בפטור ממס הכנסה לפי סעיף 79(7) שכן, על פי הפסיקה, הפגיעה הנפשית אינה כזו "הגורמת לליקוי או לכנות...". העיקרון הידוע הוא, ש"דין הפיצוי כדין הפרצה אותה הוא בא למלא". החרגת פיצוי בגין עוגמת נפש מתחולת פקודת מס הכנסה עשויה להיות נכונה במקרים בהם יוכח כי הפיצוי ניתן בגין "נזק אישי" כמו, למשל, פיצוי בגין פגיעה בשם הטוב שנפסק בתביעה על הוצאת לשון הרע או במקרה קיצון – פיצוי שניתן לעובד בגין הטרדה מינית במקום העבודה. המערער טען כי גביית מס מהמערער בגין הפיצוי תוך אי התרת ההוצאה בשומת המס של החברה – עולה כדי כפל מס אסור. יש לדחות טענה זו, שכן, כפל מס היא טענה עובדתית הטעונה הוכחה. כמו כן, בדוח של החברה לא מופיע הפיצוי כתשלום עבור עוגמת נפש אלא כתשלום עבור הוצאות משפטיות ושירותים מקצועיים שאינם נדרשים בניכוי. לפיכך, במיסוי לא חייבת להיות סימטריה בין הגורם המשלם לגורם המקבל. בהחלט ייתכן שתשלום ייחשב כהכנסה אצל הגורם המקבל אך לא ייחשב כהוצאה אצל המשלם. קביעת הניכוי במקור בשיעור של 20% בעת קבלת התשלום אינה מחייבת את פקיד השומה בבואו לקבוע בתום שנת המס את שיעור המס המדויק שהוא 45%. אין לראות בשיעור המוקטן החלטת מיסוי לפי סעיף 158ג לפקודה או החלטת שומה חלקית סופית לפי סעיף 145א2 לפקודה, בעיקר כאשר הנישום עצמו דיווח על אפס מס בגין הכנסותיו. **הערעור נדחה.**

(ע"מ 12-16-53681-12 משה שחף נ' פקיד שומה גוש דן, מיום 5.9.18).

קלפן ישראלי ייחשב לתושב ישראל גם כאשר הוא נמצא בחו"ל מעל 180 יום בשנה

המערער הינו אזרח ישראלי, יליד שנת 1979, רווק, אשר משפחתו מתגוררת בישראל. משנת 2002 ועד לשנת 2009, המערער שהה לסירוגין בישראל ובחו"ל, תוך שהוא נחשף למשחק הפוקר, ואף גילה בו כישרון רב וגרף רווחים נאים (עד כ-500 אלף דולר לשנה), וזאת במסגרת טורנירים שונים. בשנת 2007 המערער שהה בישראל 30 יום. כל החזקות בדבר מספר ימי השהות בישראל לא חלות עליו. יחד עם זאת, פקיד השומה קבע שהכנסותיו בחו"ל הופקו בהיותו בעל זיקות ישירות לישראל. ההכנסה סווגה ע"י פקיד השומה כנובעת ממקור שהוא משלח-יד ולא הימורים, ולפיכך הוא מוסה בשיעור מס מלא ולא ב-35% כפי שקובע סעיף 2א ביחס להימורים והגרלות. לעמדת המערער, הוא אינו תושב ישראל, וזאת לאור מקום מגוריו מחוץ לישראל, ימי שהייתו בישראל, רכישת בית בקנדה, החלטת המוסד לביטוח לאומי לפיה אינו תושב ישראל, ואינדיקציות לכוונתו הסובייקטיבית בנושא. ביהמ"ש המחוזי קיבל את עמדת פקיד השומה ודחה את הערעור. על כך הוגש ערעור לביהמ"ש העליון. המערער טען שביהמ"ש המחוזי שגה כאשר התבסס על כך שהמערער העביר כספים לישראל ועל כך שאינו תושב במדינה אחרת. כמו כן הסתייג המערער מסיווגו כבעל משלח-יד ולא כבעל הכנסות ממשחקי מזל לפי סעיף 2א, ששיעור המס עליהן הוא רק 35%. לחילופין, יש לראותו כתושב חוזר. ביהמ"ש העליון פסק כי מי שהוא אזרח ותושב ישראל – ובמיוחד מי שנולד וגדל בישראל – ויוצא לחו"ל, נקודת המוצא היא שהוא נותר תושב ישראל, אף אם הוא שוהה פרקי זמן ממושכים מחוץ לישראל. הנישום ייחשב לתושב ישראל כל עוד אין אינדיקציות ברורות לכוונתו לנתק את זיקת התושבות לישראל, כגון: ויתור על אזרחות, מכירת ביתו ונכסיו בישראל, הקמת בית ומשפחה וכן מקום עיסוק במדינה אחרת. במציאות הגלובלית העכשווית רווחת התופעה של שהות ממושכת מחוץ למדינה לצרכים שונים – כגון: צורכי לימודים אקדמיים, עבודה, השתתפות בטורנירים של ספורט, או עיסוק באמנות בתחומים השונים, ועוד – מבלי לאבד את התושבות הישראלית. המערער נולד וגדל בישראל, כאן מצויים בני משפחתו, ואין לו בית קבע במדינה אחרת; הוא לא הקים בית ומשפחה ולא היכה שורשים במדינה אחרת אלא שהה פרקי זמן במדינות שונות לצורכי עיסוקו המקצועי. העותר נסע עם דרכון ישראלי למדינות השונות ובהן קיבל ויזת שהייה בישראל. המערער לא רכש אזרחות של מדינה אחרת ולא הוכר כתושב בה, לא פתח תיק מס באף מדינה אחרת, ולא דיווח על הכנסותיו לשלטונות המס של אף מדינה זרה. מאידך גיסא, המערער שמר על זיקותיו לישראל, בה גרים בני משפחתו, שהה בממוצע (רב-שנתי) כ-5 חודשים בשנה בישראל, וכן העביר לישראל כספים שהשתכר בחו"ל. בנסיבות אלה, הוא ייחשב לתושב ישראל. בשאלה, האם הכנסתו של המערער מתחרויות פוקר הינה הכנסה ממשלח-יד לפי סעיף 12(1), או שמא כטענתו זו הכנסה מהגרלות לפי סעיף 2א, נקבע שאין ללמוד מהדין הפלילי שם מדובר על משחקי מזל אסורים. יש

לפרש את דיני המס באופן נפרד, ולפיהם המערער הוא בעל הכנסות מהימורים כבעל משלח-יד על פי סעיף 2(1) לפקודה. הערעור נדחה.

(ע"א 476/17 רפי אמית אמשיקשוילי נ' פקיד שומה תל-אביב 4, מיום 9.10.18)

התנאים למיסוי פרופסורים בגין מלגות מחקר ממוסדות אקדמאים בחו"ל

שלושה פרופסורים ידועי-שם הוזמנו בשנות המס 2009-2010 על ידי אוניברסיטת ניו יורק לשהות בה במהלך שנה אקדמית: **פרופ' דוד קרצ'מר**, מרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, שהזמנתו כללה מלגה בסך 100,000 דולר וסובסידיה למגורים בגובה של 20,000 דולר; **פרופ' עדיאל שרמר**, מרצה במחלקה לתולדות ישראל באוניברסיטת בר אילן, שהזמנתו כללה מלגה לחוקר בסך 90,000 דולר; **פרופ' ישי בר**, מרצה במרכז הבינתחומי בהרצליה, שעסק במגוון תפקידי פיקוד ביחידות שדה בצה"ל, התבקש להקדיש את שהותו בניו יורק לפיתוח תחום חדש מבחינתו: היבטים משפטיים ופילוסופיים של דיני מלחמה ולקבל מילגה בסך 75,000 דולר. לגביו אף התעוררה מחלוקת נקודתית ביחס להוצאות אש"ל שהוציא במשך מספר ימים שלאחר סיום התכנית. כל אחד מהם דיווח על המילגה לרשות המסים, כסכום שאינו חייב במס הכנסה. לטענת המערערים, לצורך חיובם במס, יש להראות כי ניתנו על ידם תמורה או שירות למוסד בארה"ב. בהיעדר תמורה או שירות מצדם של המערערים, מדובר בכספים שהינם מחוץ לבסיס המס. פקיד השומה לא קיבל את עמדת החוקרים וקבע כי הכנסותיהם הנ"ל חייבות במס הכנסה ממשלח יד לפי סעיף 2(1), משימוש במוניטין לפי סעיף 2(7) ומכל מקור אחר לפי סעיף 2(10). על כך הוגש ערעור לביהמ"ש המחוזי, שדחה את שלושת הערעורים וקבע שהכספים שקיבלו המערערים אינם נופלים לגדר המונח "מלגה". התמורה מצד החוקרים היא בשלושה היבטים: יצירת תוצר ממשי בסיום שנת המחקר; השתתפות בחיים האינטלקטואלים של המוסדות, והימנעות ממחויבויות נוספות בזמן שהותם של המערערים בניו-יורק. לכך יש לצרף את האינטרס בהבאת אקדמאים בעלי שם, לצורך בניית המוניטין של המוסד. על כך הוגש ערעור לבית המשפט העליון. השופט נ' הנדל, בדעת הרוב, פסק כי שני מבחנים: הזמן והתמורה, עשויים לסייע במתן תשובה. במבחן הזמן, הכספים שקיבלו המערערים ניתנו כצופי פני עתיד – בגין שהותם במוסדות ועריכת מחקר בתחומם, ולא כצופי פני עבר – כפרס על פועלם אשר אינו תלוי בהתחייבות או בדבר אחר. באשר למבחן התמורה: לא נדרש להוכיח מהם בדיוק גבולות התמורה שניתנה עבור הכנסה קונקרטי. מכל מקום, בענייננו מרכיב התמורה הראשון הוא הבלעדיות שבהתחייבות המערערים שלא לעסוק בתקופה הרלוונטית בעיסוקים נוספים מלבד המחקר. מרכיב התמורה השני הוא התוצר שהמוסדות ציפו מהמערערים להפיק בתקופה הרלוונטית. מרכיב התמורה השלישי הוא מעורבות המערערים בפעילויות שונות במסגרת החיים האינטלקטואלים של המוסדות. אין הכרח שייערכו חוזים משפטיים הדוקים על מנת לקבוע כי תשלום שניתן מהווה הכנסה, בין היתר מאחר

שניתנה תמורה עבורו. רק במקרים נדירים ניתן לקבוע שהכנסה מסוימת פטורה ממס עקב היעדרו של מקור הקבוע בחוק, כדברי להקת הביטלס בשיר Taxman (1966):

"If you drive a car I will tax the street, if you try to sit I will tax your seat. If you get too cold I will tax the heat, if you take a walk I will tax your feet"

סעיף 2(10) הפך את רשימת המקורות בסעיף 2 לרשימה פתוחה ובלתי ממצה, אך עדיין תוך שמירת החובה למצוא מקור להכנסה. דהיינו, סוג של השראה או השפעה ביחס למקורות המפורטים בסעיף 2, לקראת פרשנות רחבה של סעיפים אלה. אין מחלוקת של ממש כי בדין הישראלי אכן הכנסות פרטיות, כגון מתנות בין קרובים, אינן נכללות בבסיס המס. הכוונה להכנסות פרטיות הנעדרות פוטנציאל לחזרתיות ממקור ברור, כגון מציאות אקראיות, מתנות אישיות שלא ניתנה תמורה בגינן, ופיצויים שונים כגון בגין עוגמת נפש והטרדה מינית. אין חולק כי סעיף 29(9) (שחוקק בשנת 2010 ותוקן בשנת 2011), הקובע פטור ממס למלגות, אינו חל במקרה הנדון עקב הגדרותיו השונות לגבי "מוסד מחקרי" אשר אינו מתייחס למקרה הנדון אלא רק למוסדות המצויים במדינת ישראל, ועקב הוראת תחילתו. אולם ניתן ללמוד ממנו כי הוא נועד לפטור ממס, ולו באופן חלקי, הכנסה שלכאורה הינה חלק מבסיס המס, אחרת לא היה צורך בחקיקת הסעיף. משמעות הדבר היא, שכספים שהתקבלו ממוסד אקדמי בחו"ל, אשר אינם חוסים תחת תחולת הפטור, ומהווים חלק מבסיס המס – ייחשבו כהכנסה חייבת לכל דבר. פרופ' בר טען כי נושא מחקר בתקופה הרלוונטית היה דיני מלחמה, בהם הוא הדיוט גמור, מאחר שתחום מומחיותו הוא דיני מסים. באופן דומה טען פרופ' שרמר, כי בתקופה הרלוונטית עסק במחקר של תיאוריות החוק והשפיטה, בעוד שהוא עצמו היסטוריון ותחום מומחיותו אינו משפטים. ביהמ"ש דחה עמדה זו כמעניקה גוון אחר למלגה. השופט ג' קרא הצטרף לדעת השופט הנדל וקבע שקיים קושי נוסף מעמדת המערערים, בהיותה מיטיבה עם המערערים אף יותר ממקבלי מלגה בארץ שהמחוקק מצא לנכון לפטור את האחרונים ממס לפי סעיף 29(9) עד לגובה של 90,000 ש"ח. בענייננו, מדובר במלגות הנעות בין 75,000 ל-90,000 דולר, שעל פי גישתו יינתן עבורן פטור מלא מתשלום מס ובלי הגבלת תקרה. **השופט י' אלרון** (בדעת מיעוט) קבע, כי ישנם מקרים בהם לא יראו מלגות כנכללות בבסיס המס, ובמקרים אחרים יינתן פטור ממס על מלגות, וזאת כאשר לא ניתנה כל תמורה עבור המלגה. המערערים צודקים בטענתם, לפיה מכוני המחקר הציעו להם מלגה לצורך התפתחותם המקצועית, ולא לטובת פיתוח מחקר עבור המכונים עצמם. לשונו המפורשת של מכתב הזימון מלמדת כי המטרה העיקרית של תשלום המלגה היא יצירת תנאים אידיאליים לפיתוח המחקר של החוקר. אולם עפ"י דעת הרוב הערעור נדחה.

(ע"א 9488/16 פרופ' דוד קרצ'מר ואח' נ' פקיד שומה ירושלים, מיום 9.10.18).

מע"מ

הטלת הפקדת ערובה במשפטי מיסים

ביהמ"ש המחוזי הורה למערערות להפקיד ערובה בסך 20,000 ש"ח לצורך הבטחת הוצאות המשיב (מנהל מע"מ) בתיק הערעור הנוגע להטלת כפל תשומות, פסילת ספרים והטלת קנס. הפקדת הערובה נדרשה לאור המצב הכלכלי הקשה של החברה והחשש שאם ייקבעו הוצאות, לא ניתן יהיה לגבותן. לעמדת המערערות, אין חובה להפקיד ערובה בענייני מס (סעיף 353א לחוק החברות) ובפרט לא בסוגיית כפל מס וקנס המהווים הליך מעין-פלילי. ביהמ"ש המחוזי דחה את הבקשה אף שנקט גישה מקילה לגבי גובה הסכום. על החלטת ביהמ"ש המחוזי הגישה החברה בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון אשר קבע כי קיימים שני תנאים לאי-הטלת הערובה והם כאשר נסיבות העניין אינן מצדיקות חיוב בערובה או אם החברה הוכיחה שיש ביכולתה לשאת בהוצאות אם יזכה הצד השני. התנאים לא מתקיימים במקרה זה. יחד עם זאת, בנוגע לסכום ההוצאות, הרי שאכן יש לנהוג במתינות בעת קביעת גובה הערובה בערעורי מס, וזאת לאור מהותם הדיונית של ערעורי המס הנכפים על הנישום והחבות שמוטלת על הנישום מכח הדין.

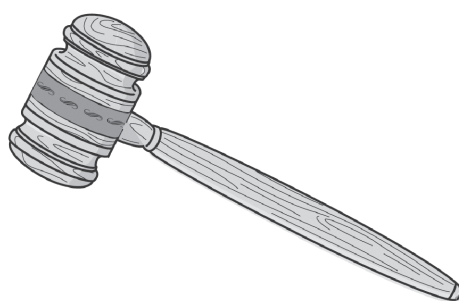
(רע"א 6315/18 חברת ג' אם בניה בע"מ ואח' נ' מנהל מע"מ לוד, מיום 7.10.18)

כספי סובסידיה לגני הילדים אינם פטורים ממע"מ (וכלולים במחיר) כשהמימון הוא להורים ולא למוסד עצמו

המערערות מנהלת מעונות יום לילדים בגיל טרום חינוך חובה בחיפה והיא בגדר "עוסק" לצורכי מע"מ. משרד הכלכלה מעביר למערערות תשלומים כהשתתפות בשכר הלימוד של ילדים להורים מעוטי יכולת. רשות המסים פרסמה שתי החלטות מיסוי הנוגעות לסובסידיות לגני ילדים: האחת, לפיה סובסידיה לשכר לימוד אינה כלולה במחיר העסקה ולכן אינה חייבת במע"מ – כשזו מתקבלת ממשרד החינוך; השנייה, החלטה שלא בהסכם, לפיה כאשר המקבל זו משפחת הילד, אז יש לחייב את העוסק במע"מ כחלק ממחיר העסקה. לעמדת המערערות, כספי התמיכה הנ"ל מהווים "סובסידיה לשכר לימוד לגני ילדים" כמשמעותה בתקנה 3(א)(1)(ג) המחריגים סובסידיה זו ממחיר העסקה (על פי סעיף 7 לחוק מע"מ הכולל גם "תמיכה" לפי סעיף 12 לחוק). לעמדת מנהל מע"מ, הכספים שמקבלת המערערות אינם בגדר סובסידיה לשכר לימוד כמשמעותה בתקנה הנ"ל, שכן המדובר בהשתתפות המוענקת להורי

הילדים ולא למערערת עצמה. על כך הוגש ערעור לביהמ"ש המחוזי, אשר פסק כי אי ידיעת המערערת אודות המע"מ החל עליה אינה רלוונטית, שכן שאלת החבות נקבעת מכוח החוק. בכל מקרה, נדחית הטענה שהמערערת לא ידעה על המע"מ החל במקרה זה, שכן גם בהחלטת המיסוי שקבעה שאין לשלם מע"מ נאמר שהאמור לא חל מקום שהדין מחייב במע"מ. בענייננו, יש להבחין בין שני סוגי תקבולים בעניין מעונות הילדים: האחד משולם ע"י משרד הכלכלה ישירות להורים מעוטי היכולת, והוא המקרה הנדון, והשני בו משולמת סובסידיה על ידי משרד החינוך ישירות למוסד בשל ילדים בגיל 3-4, שהוא גיל חינוך חובה. רק המקרה השני כלול במסגרת אי החיוב במע"מ ולא המקרה שבפנינו. סעיף 12 לחוק ותקנה 3 המאפשרים להחריג סובסידיה מהמחיר החייב במע"מ, נוגעים רק למקום בו "העוסק" עצמו מקבל את כספי התמיכה. הכספים במקרה הנדון ניתנו להורי הילדים השוהים במעון היום המופעל ע"י המערערת ולא למערערת עצמה. בהחלטת המיסוי המתירה אי חיוב במע"מ, העוסק הוא מקבל הסובסידיה ממשרד החינוך, ללא תלות במאפיינים הקשורים למשפחות הילדים, מכוח חוק חינוך חובה. מעבר לכך, אין היגיון בטענת המערערת לפיה היא גובה מע"מ מההורים ולא מעבירה סכום זה לרשות המסים אלא מותירה אותו בידיה. למחוקק לא היתה כל כוונה כזו, וטענה זו גם סותרת את עקרון תום הלב. **הערעור נדחה.** הוצאות 30,000 ש"ח.

(ע"מ 16-12-58418-ה.ק.ש. השקעות 2013 בע"מ נ' מע"מ חיפה, מיום 13.9.18).

סוגיות בדיני עבודה

תוכן עניינים – סוגיות בדיני עבודה

61	חוק הגנת השכר
61	• מסירת תלוש שכר
63	פיצויי הלנת שכר
64	פיצויי פיטורים – המועד לתשלום ולפיצויי ההלנה
64	• המועד לתשלום הפיצויים
64	• חישוב פיצויי הלנת פיצויי פיטורים
65	חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות
65	• אורך תקופת ההודעה המוקדמת על-פי חוק
65	• ההבדל בין הודעה מוקדמת לפדיון הודעה מוקדמת
66	• נסיבות בהן התפטרות תחשב כפיטורים לעניין פיצויי פיטורים

חוק הגנת השכר

מסירת תלוש שכר

תקנות הגנת השכר (דרכים מיוחדות למסירת תלושי שכר), התשע"ז-2017 קובעות כי מעסיק רשאי למסור לעובד תלוש שכר שלא בדרך של דפוס אלא באחת או יותר מדרכי המסירה המיוחדות המפורטות, אם העובד הסכים בכתב על גבי הטופס שבתוספת לוותר על קבלת התלוש בדרך של דפוס ושהתלוש יימסר לו בדרך שהעמיד המעסיק לרשותו. בכפוף לכך שבכל אחת מהדרכים התלוש ניתן להדפסה:

1. שליחת התלוש לכתובת דואר אלקטרוני מטעם המעסיק, באמצעות מערכת הדואר האלקטרוני.
2. באמצעות אתר אינטרנט מאובטח מטעם המעסיק שאליו יכול העובד להיכנס עם סיסמה אישית ראשונית שמסר לו המעסיק, ושבו יוכל לצפות בתלוש השכר.

"אתר אינטרנט מאובטח מטעם המעסיק" הוא אתר אינטרנט המשמש את המעסיק שמתקיימים בו שני אלה: א. מאפשר גישה למידע השמור בו לעובד לאחר שהעובד זוהה באופן אישי; ב. נוקט באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה אליו ומפני שיבוש עבודתו.
3. שליחת התלוש לכתובת דואר אלקטרוני פרטית של העובד.

עובד רשאי בכל עת לחזור בו בכתב ובכלל זה באמצעות הודעת דואר אלקטרוני מהסכמתו למסירת תלוש השכר באחת הדרכים שנקבעו לעיל, והמעסיק יפעל לפי הודעתו החל בחודש שלאחר החודש שבו הודיע העובד כאמור.

על תלוש השכר שנמסר באחת מהדרכים לעיל יחולו ההוראות הבאות:

 1. המסירה תיעשה לא יאוחר מהיום הקובע.
 2. במקרה של מסירת תלוש השכר לכתובת הדואר האלקטרונית הפרטית של העובד, יודיע העובד בכתב בסמוך לאחר קבלת התלוש ולא יאוחר מ-5 ימים מהיום הקובע, על הגעה של תלוש השכר לידיו.
 3. מעסיק שלא קיבל הודעה בכתב מהעובד על קבלת התלוש בתוך 5 ימים מהיום הקובע, ימסור לעובד את תלוש השכר מודפס במסירה חוזרת בתוך 5 ימים נוספים, ולא יאוחר מ-10 ימים לאחר היום הקובע.

מעסיק שמסר לעובד את תלוש השכר באחת הדרכים הקבועות לעיל, יאפשר לעובדו לקבל את תלוש השכר מודפס לתקופה שלא תפחת מ-7 שנים מהמועד הקבוע למסירת התלוש לפי החוק.

כמו כן, מעסיק שמסר תלוש שכר באמצעות אתר אינטרנט מאובטח שאליו יכול העובד להיכנס עם סיסמא, יאפשר גישה לתלוש השכר באמצעות אתר האינטרנט לתקופה שלא תפחת מ-12 חודשים מהמועד הקבוע למסירת התלוש.

העברת מידע ממעסיק לעובד לפי תקנות אלה, תיעשה תוך שימוש באמצעים סבירים שיבטיחו כי הגישה לתלוש השכר והצפייה במידע שבו תהיה לעובד בלבד או בהרשאתו ולכל הפחות תוך שימוש בהצפנה של המידע ולאחר שיחתום העובד על הצהרה שבתוספת.

עובד שבחר כי תלוש השכר יישלח אל כתובת דואר אלקטרוני פרטית יחתום גם על הצהרה שבתוספת לפיה כתובת הדואר האלקטרוני הפרטית אכן משמשת אותו.

על המעסיק לנקוט בטכנולוגיה שמונעת שינויים בתלוש השכר הנמסר באחת הדרכים הקבועות בתקנות.

פיצויי הלנת שכר

1. **המועד לתשלום שכר** – סעיף 9 לחוק הגנת השכר התשי"ח-1958 (להלן: "החוק"), קובע, כי המועד לתשלום השכר החודשי הוא עם תום החודש בעדו הוא משתלם.
יחד עם זאת, שכר יחשב למולן, רק אם לא ישולם תוך תשעה ימים מהמועד לתשלומו (סעיף 1 לחוק).
2. **חישוב פיצויי הלנת שכר** – בחוק הותוו שתי דרכים לחישוב פיצויי ההלנה, ונקבע, כי הסכום הגבוה יותר, שיתקבל מבין שתי דרכי החישוב, יתווסף לשכר המולן.

פיצויי ההלנה בעד השבוע הראשון, שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה, הם 5% מהשכר המולן. בעד כל שבוע או חלק משבוע שלאחר השבוע הראשון, פיצויי ההלנה הם 10% מהשכר המולן.	דרך א'
---	---------------

פיצויי ההלנה, בעד כל שבוע, מתווספים אך ורק לשכר המולן (ולא לסכום הכולל של השכר המולן ופיצויי ההלנה). משמע, אין ריבית דריבית.

הפרשי הצמדה לתקופה שמן המועד לתשלום שכר העבודה עד יום תשלומו, בתוספת 20% על הסכום הכולל, של השכר המולן והפרשי הצמדה, בעד כל חודש שבתקופה האמורה. בעד חלק מחודש תשלום התוספת האמורה של 20% באופן יחסי.	דרך ב'
---	---------------

פיצויי הלנת שכר בשיעור 20% בעד כל חודש, מתווספים אך ורק על השכר המולן והפרשי הצמדה (ולא על השכר המולן הכולל את פיצויי ההלנה בשיעור 20%).

חריג לכלל:

- בית דין אזורי רשאי להפחית פיצויי הלנת שכר או לבטלם, אם נוכח כי שכר העבודה לא שולם במועדו, בשל אחת מהסיבות הבאות:
- א. בשל טעות כנה.
 - ב. בגלל נסיבה שלמעביד לא היתה שליטה עליה.
 - ג. עקב חילוקי דעות בדבר עצם החוב, שיש בהם ממש לדעת בית הדין האזורי, ובלבד שהסכום שלא היה שנוי במחלוקת שולם במועדו.

בית הדין הארצי פסק כי במקרה של הסכמה בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה על "מועד אחר", אין מניעה כי החודש שבסופו ישולם השכר יוגדר בדרך אחרת. למשל מיום 19 לחודש ועד ל-18 לחודש העוקב או מיום 22 לחודש ועד ל-21 לחודש העוקב. בכל מקרה, משהוסכם תום החודש בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה, הרי ש"המועד הקובע" קבוע **בחוק** לתשלום שכר העבודה (היינו עד 9 ימים לחודש העוקב) היא היום התשיעי שלאחר תום החודש **המוסכם** כאמור. שכר שלא שולם עד אז יחשב לשכר מולן (עס"ק 1-06-41472 ארגון הסגל האקדמי הזוטר באוניברסיטת חיפה נ' אוניברסיטת חיפה).

פיצויי פיטורים – המועד לתשלום ולפיצויי ההלנה

המועד לתשלום הפיצויים

סעיף 20 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן: "החוק") קובע, כי המועד לתשלום פיצויי פיטורים לעובד, הוא באופן עקרוני, **יום הפסקת יחסי עובד ומעביד**. במקרים בהם על יחסי העבודה בין הצדדים חל הסכם/הסדר קיבוצי או צו הרחבה, אשר קובע מועד אחר לתשלום, מועד זה יהא המועד לתשלום הפיצויים. במקרים בהם הזכות לפיצויי פיטורים מותנית, על-פי הוראה שבחיקוק, במילוי תנאי מצד העובד לאחר יום הפסקת יחסי עובד ומעביד או במילוי תנאי במשך תקופה מסוימת שלאחר אותו יום, יהא המועד לתשלום הפיצויים – יום מילוי התנאי האמור או יום תום התקופה האמורה, לפי העניין. מקרים חריגים נוספים מפורטים בסעיף 20 לחוק.

חישוב פיצויי הלנת פיצויי פיטורים

שיעור פיצויי ההלנה	מועד תשלום הפיצויים
אין פיצויי הלנה	עד היום ה-15 מהמועד לתשלום
הפרשי הצמדה ⁽¹⁾	בין היום ה-16 ליום ה-30
הפרשי הצמדה + 20% לכל חודש ⁽²⁾	לאחר היום ה-30

1. הפרשי הצמדה לתקופה שמן המועד לתשלום הפיצויים ועד ליום בו שולמו בפועל.
2. הפרשי הצמדה לתקופה שמן המועד לתשלום הפיצויים עד ליום שבו שולמו, בתוספת 20% על הסכום הכולל של פיצויי הפיטורים והפרשי הצמדה, בעד כל חודש שבו לא שולמו פיצויי הפיטורים. בעד חלק מחודש תשלום התוספת האמורה של 20% באופן יחסי.

חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות

ביום 17 במאי 2001 פורסם חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות. החוק מסדיר ומעגן את נושא מתן הודעה מוקדמת, במקרה של פיטורים או התפטרות, בחקיקה, נושא, שהיה מוסדר עד כה בצו ההרחבה להסכם הקיבוצי בדבר מתן הודעה מוקדמת. החוק מסדיר, בין היתר, את אופן מתן ההודעה על הפסקת העבודה, וקובע מהי אורכה של תקופת ההודעה המוקדמת בהתאם לוותק של העובד. חוק זה מהווה חלק מחוקי המגן של משפט העבודה והוא מעניק לעובד את ההגנה והזכויות המינימליות, מהן אין לגרוע, אך ניתן להוסיף עליהן בהסכם/הסדר קיבוצי או חוזה אישי.

אורך תקופת ההודעה המוקדמת על-פי חוק

עובד יומי / שעותי	עובד חודשי	ותק בעבודה	
1 יום לכל חודש עבודה	1 יום לכל חודש עבודה 6 ימים + 2.5 יום לחודש עבודה	עבור חודשים 1-6	עד שנה
		עבור חודשים 7-12	
14 יום + יום נוסף לכל חודשיים עבודה בשנה זו	חודש	מעל שנה פחות משנתיים	
21 יום	חודש	שנתיים	
21 יום + יום נוסף לכל חודשיים עבודה בשנה זו	חודש	מעל לשנתיים פחות מ-3 שנים	
חודש	חודש	שלוש שנים	

ההבדל בין הודעה מוקדמת לפדיון הודעה מוקדמת

כאשר מעביד מחליט לפטר עובד עומדות בפניו שתי אפשרויות:
 א. מתן תקופת הודעה מוקדמת לעובד, שבסופה ינותקו יחסי עובד מעביד.
 ב. ניתוק יחסי העבודה לאלתר, ואז יש לשלם לעובד פיצוי בגין אי מתן הודעה מוקדמת.

עבודה בפועל (א)	ניתוק מיידי (ב)	סיווג התשלום
שכר עבודה רגיל ⁽¹⁾	פיצוי (ולא שכר)	מועד סיום יחסי העבודה
לאחר תום תקופת ההודעה המוקדמת ⁽²⁾	ביום ההודעה על הפיטורים	

מועד אחרון לתשלום פיצויי פיטורים ללא חיוב בהלנה	עבודה בפועל (א)	ניתוק מיידי (ב)
ביטוח לאומי	בתוך 15 יום מיום סיום יחסי העבודה	בתוך 15 יום מיום ההודעה על הפיטורים, שהוא מועד סיום יחסי העבודה
תקופת אכשרה לביטוח לאומי	חייב	חייב ⁽³⁾
דמי אבטלה	צובר	צובר ⁽³⁾
מס הכנסה	יש יחסי עובד מעביד ולכן אין זכאות	אין זכאות בגין החודש בעדו ניתן הפיצוי
צבירת זכויות הפרשות לקופת גמל	חייב במס רגיל (מזכה ביחידות מס ונקודות זיכוי)	מועמס על חודש עבודה אחרון לא מזכה ביחידות מס ונקודות זיכוי (מהווה חלק ממענק פרישה) ⁽⁴⁾
	יש צבירה	אין צבירה
	כרגיל	אין

1. למעביד יש אפשרות לוותר על עבודתו של העובד בתקופה זו. גם במקרה כזה מדובר במשכורת, על אף שהעובד לא הגיע בפועל לעבודה.
2. תקופת עבודה זו היא תקופת עבודה לכל דבר ועניין, למעט האיסור על הוצאת העובד לחופשה (דב"ע 3-107/98 אורי ארבל נ' p.h.products ltd, פד"ע לב 15).
3. בהתאם לפסיקת בית הדין הארצי לעבודה מיום 26.3.2008, פדין הודעה מוקדמת חייב בדמי ביטוח, ומהווה תקופת אכשרה לעניין הזכאות לדמי אבטלה (עב"ל 123/07, 840/06 יהודה זפרני וצבי קרויטרו נ' המוסד לביטוח לאומי, דינים ארצי לעבודה 2008 (19)403).
4. על-פי כללי מס הכנסה, ניתן להוסיף את הפיצוי בגין אי מתן הודעה מוקדמת לפיצויים הפטורים.

נסיבות בהן התפטרות תחשב כפיטורים לעניין פיצויי פיטורים

חוק פיצויי פיטורים התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק") מונה שורה של סיבות אשר התפטרות בגינן תחשב כפיטורים לעניין פיצויי פיטורים, כלומר עובד שהתפטר מעבודתו בשל נסיבות אלה יהיה זכאי לתשלום של פיצויי פיטורים ממעבידו.

הסיבה להתפטרות	פירוט הנסיבות
1. בריאות [סעיף 6 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק")]	התפטרות לרגל מצב בריאותו של עובד או של בן משפחתו ⁽¹⁾ לאור הממצאים הרפואיים, תנאי העבודה ושאר נסיבות העניין היתה סיבה מספקת להתפטרות.
2. התפטרות הורה לאחר לידה ⁽²⁾ (סעיף 7 לחוק)	מטרת ההתפטרות היא על מנת לטפל בילד. מועד התפטרות הוא תוך תשעה חודשים מיום הלידה, או תוך תשעה חודשים מיום קבלת ילד לאימוץ, שטרם מלאו לו שלש עשרה. זכות זו נתונה רק לאחד מבני הזוג.

הסיבה להתפטרות	פירוט הנסיבות
3. העתקת מגורים (סעיף 8 לחוק)	התפטרות עובד לרגל העתקת מגורים תזכה עובד בפיצויי פיטורים רק במקרים ובנסיבות המפורטות בחוק ובתקנות.
4. גמר חוזה לתקופה קצובה (סעיף 9 לחוק)	רואים עובד כאילו פוטר, אם תם חוזה לתקופה קצובה מבלי שהמעביד הציע לעובד לחדשו. ההצעה לחידוש החוזה צריכה להמסר לעובד שלשה חודשים לפחות לפני תום תקופת החוזה. עובד המסרב להצעת המעביד לחדש את החוזה, נחשב כמי שהתפטר.
5. גיל פרישה ⁽³⁾ (סעיף 11(ה) לחוק)	התפטרות עובדת לאחר גיל 60. התפטרות עובד לאחר גיל 65. עובד/עובדת המתחילים לעבוד במקום עבודה לאחר הגיל האמור, ומתפטרים מעבודתם, לא יהיו זכאים לפיצויי פיטורים מכח סעיף זה.
6. הרעה מוחשית בתנאי העבודה (סעיף 11(א) לחוק)	התפטרות מחמת הרעה מוחשית בתנאי העבודה. התפטרות מחמת נסיבות אחרות שביחסי עבודה שבהן אין לדרוש מן העובד, כי ימשיך בעבודתו.
7. העדר הבטחת עבודה עונתית רצופה לעובד עונתי (סעיף 11(ב) לחוק)	התפטרות עובד עונתי לאחר שלוש עונות עבודה רצופות באותו מקום עבודה, מבלי שהובטחה לו עבודה עונתית רצופה.
8. גיוס לשירות סדיר/ שירות לאומי (סעיף 11(ג) לחוק)	התפטרות סמוך לפני גיוס לשירות סדיר בצה"ל ובשל הגיוס. התפטרות עובדת סמוך לפני גיוסה לשירות לאומי, ובלבד ששירתה בשירות לאומי לפחות ששה חודשים (החל מה-1.9.2006 חל גם על עובד).
9. שירות קבע (סעיף 43 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949)	המנויים להלן ייחשבו כעובדים שפוטרו: 1. עובד קבוע ⁽⁴⁾ במפעל אשר התפטר ממקום עבודתו על מנת לשרת בשירות קבע, אם לשירות הקבע לא קדם שירות חובה. 2. עובד שסמוך לפני התגייסותו לשירות סדיר היה עובד במפעל, והמשיך בשירות קבע מיד לאחר סיום שירותו הסדיר, יחשב כמי שפוטר ביום בו החל לשרת בקבע, ובלבד שהתחייב לשירות קבע לתקופה העולה על שנתיים.
10. בחירה לראש/סגן רשות מקומית (סעיף 11(ד) לחוק)	עובד אשר התפטר כיוון שנבחר לראש/סגן רשות מקומית, וכהונתו במשכורת מקופת הרשות המקומית. הוראה זו לא תחול אם המעביד הסכים בכתב כלפי העובד כי התקופה שבה יכהן העובד בכהונתו תיחשב כחופשה ללא תשלום.

פירוט הנסיבות	הסיבה להתפטרות
עובד המתפטר עקב גיוסו למשטרה או לשירות בתי הסוהר. ההתפטרות היא בסמוך לפני התגייסותו כאמור. שירת במשטרה או בשב"ס לפחות ששה חודשים ⁽⁵⁾ .	11. התגייסות למשטרה או לשב"ס (סעיף 11א לחוק)
שהייה במקלט לנשים מוכות (להלן: המקלט) במשך 60 יום לפחות בסמוך להתפטרות. השהייה במקלט אושרה על ידי לשכת סעד או משרד העבודה והרווחה.	12. שהייה במקלט לנשים מוכות (סעיף 7א לחוק)
החל לשרת שירות לאומי-אזרחי שירת בשירות לאומי-אזרחי שישה חודשים לפחות	13. שירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014 ⁽⁶⁾ (סעיף 11ג) לחוק)

1. בן משפחה לעניין זה: בן זוג, ידוע בציבור, ילד, הורה. נכד, סב או הורה של בן הזוג הגר עם העובד ועיקר כלכלתו עליו.
2. זכות זו ניתנת הן לעובד והן לעובדת. עובד יהנה מזכות זו אם נתקיים בו אחד משלושת התנאים הבאים:
 - א. בת זוגו עבדה כשכירה משך חצי שנה בסמוך לפני התפטרותו.
 - ב. בת זוגו היתה עצמאית לפחות 12 חודשים רצופים לפני יום הלידה או קבלת הילד לאימוץ, ולא הפסיקה את עיסוקה לצורך טיפול בילד.
 - ג. הילד נמצא בחזקתו הבלעדית, או בטיפולו הבלעדי מחמת נכות או מחלה של האישה.
3. החל מיום 1.4.2004 גיל ההתפטרות המזכה לגבר ולאשה שונה לגיל פרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004. בהתאם לחוק גיל פרישה, גיל הפרישה יעלה בהדרגה עד שיתייצב על 67 לגבר ו-64 לאישה. במקרה של התפטרות לאחר גיל פרישה, מותר לזקוף על חשבון פיצויי הפיטורים המגיעים מכח סעיף זה, או במקומם, כל סכום המשתלם לעובדת או לעובד מקופת גמל, עקב תשלומי המעביד לקופה, ושנועד לשמש כפיצויי פיטורים או לבוא במקומם, וזאת אף אם לא נתקיימו תנאי סעיף 14 או 20 לחוק פיצויי פיטורים.
4. עובד קבוע בהתאם לחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) התש"ט-1949, הוא עובד שהועסק במפעל לפחות ששה חודשים רצופים, או עובד שרואים אותו כעובד קבוע לפי הנהוג במפעל, או הנהוג בענף בו הועסק, או לפי המוסכם בחוזה עבודה קיבוצי או אחר, אף אם הועסק במפעל פחות מששה חודשים.
5. מתגייס למשטרה/שב"ס יהיה זכאי לפיצויים גם אם שירותו שם נפסק בשל אחת העילות המזכות בפיצויי פיטורים לפי חוק זה, או מחמת שנמצא בלתי מתאים לשירות, ובלבד שלא נפסק שירותו בנסיבות שלא היו מזכות אותו בפיצויי פרישה מן המשטרה או מן השב"ס.
6. נוסף לחוק ביום 19.03.2014.

טבלאות מידע

תוכן עניינים – טבלאות מידע

שיעורי מס הכנסה על הכנסות של יחידים,

71 נקודות זיכוי ו"הנחות סוציאליות" בשנת 2018.

71 א. תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית*.

72 ב. נקודות זיכוי וקיצבה (בש"ח).

73 ג. הנחות סוציאליות.

74 נתונים שונים לתיאום הוצאות.

74 1. הוצאות שונות.

74 2. קרן השתלמות.

75 3. הוצאות נסיעה לחו"ל.

76 דמי ביטוח לאומי – ממעבידים.

76 א. עובדים שכירים.

77 ב. עובדים "תושבי חוץ" – שיעורי דמי הביטוח (באחוזים).

78 גביית דמי ביטוח לאומי – מ"לא שכירים".

80 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)

85 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)

88 שערי חליפין יציגים – ממוצעים חודשיים.

88 א. שער השקל ביחס לדולר.

90 ב. שער השקל ביחס לאירו.

92 תוספת יוקר.

92 מה-3/1990 עד היום.

93 שיעורי ריבית.

93 1. ריבית פק"מ – פר"י.

93 2. חח"ד (שנתי באחוזים).

94 3. הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט).

95 4. ריבית החשב הכללי*.

שיעורי מס הכנסה על הכנסות של יחידים, נקודות זיכוי ו"הנחות סוציאליות" בשנת 2018

בהתאם לפקודת מס הכנסה, שיעורי המס על הכנסות של יחידים, נקודות הזיכוי וההנחות הסוציאליות בשנת 2018 הינם כדלקמן:

א. תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית*

הכנסה חודשית מ-1.1.2018 (ש"ח)	לשנת המס 2018 כולה			
	מס מצטבר (ש"ח)	הכנסה מצטברת (ש"ח)	הכנסה (ש"ח)	שיעור המס*
עד 6,240	7,488	74,880	עד 74,880	10%
2,710 הבאים	12,041	107,400	32,520 הבאים	14%
5,410 הבאים	25,025	172,320	64,920 הבאים	20%
5,600 הבאים	45,857	239,520	67,200 הבאים	31%
21,570 הבאים	136,451	498,360	258,840 הבאים	35%
11,960 הבאים	203,905	641,880	143,520 הבאים	47%
מעל 53,490	-	-	מעל 641,880	50%

הכנסה חודשית מ-1.1.2017 (ש"ח)	לשנת המס 2017 כולה			
	מס מצטבר (ש"ח)	הכנסה מצטברת (ש"ח)	הכנסה (ש"ח)	שיעור המס*
עד 6,220	7,464	74,640	עד 74,640	10%
2,700 הבאים	12,000	107,040	32,400 הבאים	14%
5,400 הבאים	24,960	171,840	64,800 הבאים	20%
5,580 הבאים	45,718	238,800	66,960 הבאים	31%
21,510 הבאים	136,060	496,920	258,120 הבאים	35%
11,923 הבאים	203,305	639,996	143,076 הבאים	47%
מעל 53,333	-	-	מעל 639,996	50%

* על הכנסות הנחשבות כהכנסות מיגיעה אישית, ועל הכנסה חייבת של יחיד, שמלאו לו 60 שנה בשנת המס. לגבי הכנסות אחרות – פרט לדיבידנדים, ריבית והכנסות מועדפות שנקבע להן שיעור מס מוגבל. להלן מדרגות המס על הכנסות שאינן מיגיעה אישית:

מדרגות המס על הכנסות שאינן מיגיעה אישית

בשנת המס 2017					בשנות המס 2018				
הכנסה חודשית (ש"ח)	מס מצטבר (ש"ח)	הכנסה מצטברת (ש"ח)	הכנסה (ש"ח)	שיעור המס	הכנסה חודשית (ש"ח)	מס מצטבר (ש"ח)	הכנסה מצטברת (ש"ח)	הכנסה (ש"ח)	שיעור המס
עד 19,900	74,028	238,800	עד 238,800	31%	עד 19,960	74,251	239,520	עד 239,520	31%
21,510 הבאים	164,370	496,920	258,120 הבאים	35%	21,570 הבאים	164,845	498,360	258,840 הבאים	34%
הבאים 11,923	231,616	639,996	143,076 הבאים	47%	11,960 הבאים	232,300	641,880	143,520 הבאים	48%
מעל 53,333	-	-	מעל 639,996	50%	מעל 53,490	-	-	מעל 641,880	50%

ב. נקודות זיכוי וקיצבה (בש"ח)

הסכום בשנת המס 2017	הסכום החודשי מ-1.1.2018	הסכום לשנת המס 2018	
-	216	-	נקודת זיכוי לחודש
2,580	-	2,592	נקודת זיכוי לשנה

ג. הנחות סוציאליות

הסכום לשנת 2017 כולה בש"ח	הסכום החודשי מ-1.1.2018 בש"ח	הסכום לשנת המס 2018 כולה בש"ח	
103,200	8,700	104,400	1. "הכנסה מזכה" (לפי סעיפים 47 ו-45א) - לגבי הכנסות עבודה
146,400	12,200	146,400	- לגבי הכנסות שאינן מעבודה
258,000	21,750	261,000	הכנסה נוספת בהתאם לסעיף 47(א)(5)
206,400	17,400	208,800	תקרת ההכנסה בהתאם לסעיף 45(א)(ה)
2,016	-	2,016	רצפת התשלום המזערי המזכה בזיכוי של 25%
21,768	1,857	22,284	2. תקרת ההפרשות החודשית של מעביד לקיצבה שאינה חייבת במס בידי העובד לפי סעיף 3(ה)3 - 7.5% מ-24,765 ש"ח
12,200	-	12,230	3. תקרת סכום מענק פרישה פטור (סעיף 9(א7)(א)) - לשנת עבודה
24,480	-	24,480	4. תקרת סכום מענק מוות פטור (סעיף 9(א7)(ב)) - לשנת עבודה
12,200	-	12,230	5. סכום מענק מוות לבעלי שליטה - בעד שנות עבודה עד 31.12.1975 - הראוי לניכוי (סעיף 9(ב)3) - לשנת עבודה (לסכום זה מתווסף הסכום שבו חוייבו שאירי העובד במס)
12,200	-	12,230	6. הפרשות לפיצויים ולקיצבה בשל בעלי שליטה (סעיף 9(א)3)
100,320	8,380	100,560	7. "קיצבה מזכה" חודשית כמשמעותה בסעיף 9(א) - שעד 49% ממנה פטורים ממס

נתונים שונים לתיאום הוצאות

1. הוצאות שונות

הערות	תקרה לכל שנת מס		סוג ההוצאה
	2018-2017	2016-2014	
	80% מההוצאות שהוצאו לכיבוד*		כיבודים במקום העסק
אם המתנה ניתנה בחו"ל עד \$15	210 ש"ח	210 ש"ח	מתנות לספקים ולקוחות בשל קשר עסקי
עפ"י חוזר מ"ה	210 ש"ח	210 ש"ח	מתנות לעובדים לרגל אירוע אישי
לפי הנחיית הנציבות לא יעלה הניכוי על מחצית מהכנסתו החייבת של העובד לפני הניכוי	320 ש"ח	330 ש"ח	הוצאות שהייה בארץ לעובד המוזמן מחו"ל (ליום)

2. קן השתלמות

מעמד	הכנסה קובעת
עצמאי** (החל מיום 1.1.2018)	הכנסתו החייבת מעסק או משלח יד (לפני הניכוי לקרן השתלמות) ועד סכום של 261,000 ש"ח בשנה (בשנת המס 2017 – 260,000 ש"ח)
שכיר***	13,400 ש"ח לחודש לינואר 1997 13,900 ש"ח לחודש לתקופה פברואר עד יולי 1997 14,000 ש"ח לחודש לתקופה אוגוסט 1997 עד יולי 1998 14,400 ש"ח לחודש לתקופה אוגוסט 1998 עד דצמבר 1998 15,400 ש"ח לחודש החל מחודש ינואר 1999 עד פברואר 2004 15,712 ש"ח לחודש החל מחודש מרץ 2004
קיבוץ (החל מיום 1.1.2018)	הכנסתו החייבת של הקיבוץ (לפני הניכוי לקרן השתלמות) ועד סכום של 261,000 ש"ח בשנה, מוכפל במספר חברי הקיבוץ שבעבורם משלם הקיבוץ קרן השתלמות (בשנת המס 2017 – 260,000 ש"ח)

* הוצאות כיבודים במקום העסק: החל מיום 1.1.2000 (ק"ת 6038, מיום 31.5.2000):

מקום עיסוק – מקום שבו מנהל הנישום, דרך קבע את עיסוקו.

הוצאות כיבוד יותרו כדלקמן: 80% מההוצאות שהוצאו לכיבוד קל במקום העיסוק של הנישום, לענין זה, "כיבוד קל" – שתיה קרה או חמה, עוגיות וכיוצא באלה. לפי דברי ההסבר של רשויות המס:

(א) כ"כיבוד קל" ייחשבו שתיה קרה וחמה, עוגיות וכיו"ב פרטי מזון קלים הניתנים לאורח, המבקר במקום העסק לצרכים עסקיים. לא ייכללו בגדר "כיבוד" ארוחות הניתנות לאורח – גם לא ארוחות עסקיות. על ארוחות יחולו הוראות תקנה 3 הקובעת כי לא יותר ניכוי הוצאות בשל אירוח בארץ, למעט ניכוי הוצאה סבירה לאירוח אדם מחו"ל.

(ב) על אף הקביעה הברורה כי 80% מההוצאות הכיבוד מותרים בניכוי, עדיין עומדת לפקיד השומה הסמכות לבחון מקרים בהם הוצאות הכיבוד נראות מופרזות, כמו למשל לעומת מחזור או לעומת הוצאות העבר.

** לגבי עצמאי, יותר ניכוי מקסימלי של 4.5%, (עד וכולל 2016 ובתנאי שיופרש תחילה 2.5% מההכנסה הקובעת).

*** לגבי שכיר, שהינו חבר בעל שליטה בחברת מעטים – לפי ההתניה לניכוי ההוצאה בשל תשלומי המעביד, הכלולה בסעיף 5(17) לפקודה, יש חובה לתשלום נוסף של העמית בגובה של שליש לפחות מהסכום ששילם המעסיק. דהיינו, כדי שההפרשה לקרן השתלמות תוכר כהוצאה בשיעור מקסימלי של 4.5% מהמשכורת הקובעת, יש צורך בתשלום מקביל של 1.5% של העמית.

3. הוצאות נסיעה לחו"ל

ההגבלה	פירוט ההוצאה
א. הוצאות לרכישת כרטיסי טיסה:	
מותרות מלוא ההוצאות	(1) במחלקת תיירים או עסקים
מותרות הוצאות עד לגובה מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה	(2) במחלקה ראשונה
ב. הוצאות לינה ("הוצאות לינה מוכרות"):	
מותרות מלוא ההוצאות אך לא יותר מ-\$278 ללינה (בשנת המס 2017 – \$272)	(1) בנסיעה שכללה עד וכולל 90 לינות: (א) 7 לינות ראשונות
עד וכולל \$122 ללינה – מותרות מלוא ההוצאות. מעל \$122 ללינה – מותרות הוצאות בשיעור 75% מהן אך לא פחות מ-\$122 ללינה ולא יותר מ-\$209 (בשנת המס 2017 – \$119 ו-\$204 בהתאמה)	(ב) מהלינה השמינית ואילך
מותרות מלוא ההוצאות אך לא יותר מ-\$122 ללינה (בשנת המס 2017 – לא יותר מ-\$119 ללינה)	(2) בנסיעה שכללה יותר מ-90 לינות (לעניין מנין מספר הלינות – שתי נסיעות או יותר שביניהן היתה שהייה רצופה בישראל של פחות מ-14 יום – ייחשבו לנסיעה אחת).
ג. הוצאות שהייה אחרות:	
עד \$78 לכל יום שהייה (בשנת המס 2017 – \$76)	(1) אם נדרשו הוצאות לינה
עד \$130 לכל יום שהייה (בשנת המס 2017 – \$128)	(2) אם לא נדרשו הוצאות לינה
ד. הוצאות חינוך בחו"ל בשל ילדים:	
עד \$696 לחודש לכל ילד (הנציב רשאי לאשר יותר בהתחשב במקום המגורים ובתנאי הלימוד) (בשנת המס 2017 – \$681)	שטרם מלאו להם 18 שנים בשנת המס – אם השהייה בחו"ל היתה בתקופה רצופה העולה על 10 חודשים
ה. הוצאות שכירת רכב בחו"ל	
הוצאות השכירות בפועל אך לא יותר מ-\$61 ליום (החל משנת המס 2017 – \$60)	
ו. הוצאות עסקיות אחרות כגון:	
מותרות מלוא ההוצאות כנגד קבלות	טלפונים, אירוח ספקים או לקוחות

הערות:

- (א) הוצאות הלינה יותרו על סמך קבלות נאותות. הוצאות שהייה אחרות יותרו – לפי הבהרות נציבות מס ההכנסה – ללא צורך בקבלות.
- (ב) לפי הבהרות הנציבות, הגבלת התרת הוצאות שכירת רכב בחו"ל עד – \$61 ליום (החל משנת המס 2018), מתייחסת לא רק לדמי השכירות אלא כוללות את כל הוצאות הרכב, לרבות דלק, שירותים וכלל הוצאה אחרת. עמדה זו אינה משתמעת במפורש מנוסח התקנות. כמו כן, ראוי לציון כי לא ברור אם הגבלת הניכוי מתייחסת לרכב או למשתמש.
- (ג) על מי שטס במחלקה הראשונה להצטייד במידע על מחיר כרטיס של טיסה במחלקת העסקים באותה טיסה, שהוא המחיר לפיו תותר לניכוי ההוצאה.
- (ד) תותר תוספת של 25% מההוצאות המותרות בניכוי (כולן או חלקן), בנסיעות לארצות המנויות להלן: אוסטרליה, אוסטרליה, איטליה, איסלנד, אירלנד, אנגולה, בלגיה, גרמניה, דובאי, דנמרק, הולנד, הונג-קונג, הממלכה המאוחדת (בריטניה), טיוואן, יוון, יפן, לוקסמבורג, נורווגיה, ספרד, עומאן, פינלנד, צרפת, קאטר, קוריאה, קמרון, קנדה, שבדיה, שוויץ.

דמי ביטוח לאומי – ממעבידים

החל מיום 1.4.2015 ועד יום 31.12.2015 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2016 ועד 30.6.2016 (ש"ח)	החל מיום 1.7.2016 ועד 30.11.2016 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2017 ועד יום 30.11.2017 (ש"ח)	החל מיום 1.12.2017 עד יום 31.12.2017 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2018 (ש"ח)	בסיס ההכנסה
43,240	43,240	43,240	43,240	43,240	43,370	מקסימום ההכנסה לתשלום משכר העובד
4,650	4,650	4,825	5,000	5,300	5,300	מינימום ההכנסה לתשלום
186	186	193	200	212	212	מינימום ההכנסה ליום*
5,556	5,678	5,678	5,804	5,804	5,944	בסיס ההכנסה לתשלום דמי ביטוח מופחתים

* לעובד המועסק שבוע עבודה בן 6 ימים (שכר המינימום החודשי מחולק ב-25). לעובד המועסק שבוע עבודה בן 5 ימים, 244.62 ש"ח.

א. עובדים שכירים

להלן טבלת שיעורי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח בריאות עבור עובדים שכירים, החל מעודכן ליום 1.1.2016 (באחוזים)

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 1						
7.50	12.00	19.50	3.45	3.50	6.95	עובד תושב/ת ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע לגיל פרישה
טור 2						
7.28	11.79	19.07	3.41	3.49	6.90	בעלי שליטה בחברה שמלאו להם 18 וטרם הגיעו לגיל פרישה
טור 3						
בטור זה יש לדווח על יתר העובדים שהם תושב/ת ישראל ואינם כלולים בטור 1 ועל בעלי שליטה שאינם כלולים ב-טור 2						
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר מעל גיל הזכאות לקצבת זקנה ושאינם מקבלים קצבת זקנה

א. עובדים שכירים (המשך)

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 3 (המשך)						
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
1.85	5.00	6.85	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר שנעשו לראשונה "תושבי ישראל" מעל גיל 62
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	מבוטחים המקבלים קצבת נכות יציבה מעבודה בשיעור 100%, או קצבת נכות כללית יציבה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית בלתי יציבה בשיעור 100% לתקופה רצופה של שנה אחת לפחות
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
6.86	9.86	16.72	3.15	3.37	6.52	נשים וגברים בין גיל פרישה לגיל הזכאות לקצבת זקנה שאינם מקבלים קצבת זקנה
6.86	9.86	16.44	3.14	3.37	6.51	בעלי שליטה
2.02	–	2.02	0.38	–	0.38	מי שטרם מלאו לו 18 שנה
1.96	–	1.96	0.37	–	0.37	בעל שליטה
1.85	–	1.85	0.38	–	0.38	נשים וגברים המקבלים קצבת זקנה מהמוסד
1.96	–	1.96	0.37	–	0.37	בעלי שליטה
7.50	7.00	14.50	3.45	0.40	3.85	חיילים בשרות סדיר
7.28	11.79	19.07	3.41	0.39	3.80	בעלי שליטה

ב. עובדים "תושבי חוץ" – שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)

מלא			מופחת		
מעביד	עובד	סה"כ	מעביד	עובד	סה"כ
2.55	0.87	3.42	0.49	0.04	0.53

גביית דמי ביטוח לאומי – מ"לא שכירים"

החל מיום ועד 1.1.2013 31.12.2013 (ש"ח)	החל מיום ועד 1.1.2014 31.12.2014 (ש"ח)	החל מיום ועד 1.1.2015 31.12.2015 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2016 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2017 (ש"ח)	החל מיום 1.1.2018 (ש"ח)	
42,435	43,240	43,240	43,240	43,240	43,370	מכסימום ההכנסה לתשלום דמי ביטוח
2,207	2,272	2,315	2,366	2,418	2,477	מינימום ההכנסה לתשלום דמי ביטוח
1,324	1,363	1,389	1,420	1,451	1,486	מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי – מינימום ההכנסה לחיוב דמי ביטוח ומס מקביל
1,324	1,363	1,389	1,420	1,451	1,486	מינימום ההכנסה להגדרת עובד עצמאי
5,297	5,453	5,556	5,678	5,804	5,944	בסיס ההכנסה לתשלום על פי שיעורים מופחתים
1,324	1,363	1,389	1,420	1,451	1,486	מינימום ההכנסה לחיוב בדמי ביטוח של מבוטחים עם יחס חלוקה עבור כל אחד מבני הזוג

הערות:

- א. שכר ממוצע החל מ-1.1.2018
9,906 ש"ח (במקום 9,673 ש"ח עד 31.12.2017).
- ב. שיעור דמי הביטוח
שיעורי דמי הביטוח מפורטים בטבלת דמי הביטוח שבעמוד הבא.
- ג. בסיס לשיעורים מופחתים
הבסיס לשיעורים מופחתים חל על ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע במשק לפי חוק.

להלן פירוט שיעורי דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות התקפים החל מ-2017.1.1:

הל"ע		עיסוק המבוטח				עצמאי		ענף
		עצמאי מקבל ק.ז. מותנה** או מעל לגיל		עצמאי בגיל מותנה** ללא ק.ז.				
רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	
0.16	0.11	-	-	0.94	0.24	0.94	0.24	אמהות
3.65	2.4	-	-	5.95	1.32	5.95	1.32	זקנה ושאיירים
1.67	1.1	-	-	2.74	0.59	2.74	0.59	ילדים
1.31	0.87	-	-	-	-	2.12	0.47	נכות
-	-	0.78	0.17	0.78	0.17	0.78	0.17	נפגעי עבודה
0.07	0.04	-	-	-	-	0.09	0.03	נפגעי תאונות
0.14	0.09	-	-	0.21	0.05	0.21	0.05	סיעוד
7	4.61	0.78	0.17	10.62	2.37	12.83	2.87	סה"כ ב. לאומי
5	5	-	-	5	3.1	5	3.1	סה"כ ב. בריאות
12	9.61	0.78	0.17	15.62	5.47	17.83	5.97	סה"כ

* עד 60% מהשכר הממוצע במשק - 5,944 ש"ח.
 ** גיל מותנה: החל מיום 1 ביולי 2004 חל שינוי בגיל הזכאות לקיצבת זקנה. לשינוי זה יש השלכה על שיעורי דמי הביטוח של המבוטחים שאינם שכירים, בהתאם לגיל הזכאות הקבוע לגביהם בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)

1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	חודש/שנה
278.6	275.3	267.0	254.0	238.0	228.0	214.0	181.0	113.0	90.0	ינואר
279.2	277.5	269.0	259.0	239.0	228.0	216.0	182.0	120.0	92.0	פברואר
281.9	277.8	268.0	261.0	244.0	229.0	217.0	184.0	132.0	93.0	מרץ
278.6	276.4	272.0	265.0	246.0	230.0	217.0	187.0	144.0	94.0	אפריל
284.1	287.1	276.0	270.0	249.0	230.0	218.0	191.0	150.0	96.0	מאי
277.5	273.4	267.0	258.0	249.0	232.0	214.0	197.0	157.0	95.0	יוני
278.9	269.8	274.0	264.0	244.0	233.0	217.0	200.0	162.0	96.0	יולי
279.4	269.5	274.0	269.0	247.0	231.0	222.0	201.0	165.0	98.0	אוגוסט
286.6	275.6	280.0	268.0	260.0	239.0	227.0	205.0	169.0	100.0	ספטמבר
292.4	280.5	280.0	268.0	259.0	238.0	227.0	207.0	173.0	103.0	אוקטובר
291.3	281.1	273.0	267.0	248.0	236.0	228.0	208.0	175.0	105.0	נובמבר
289.3	279.7	274.0	263.0	250.0	239.0	228.0	212.0	178.0	107.0	דצמבר

1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	חודש/שנה
465.6	451.7	445.0	439.8	413.5	384.5	367.8	347.7	316.6	295.9	ינואר
467.4	450.6	444.6	435.7	417.9	386.4	367.8	347.7	318.2	293.5	פברואר
472.0	456.9	448.0	437.6	425.0	394.2	367.3	347.7	325.4	294.0	מרץ
475.7	459.8	452.0	444.3	432.8	397.5	363.9	343.8	331.2	293.7	אפריל
481.7	457.2	451.3	445.4	434.6	405.7	376.3	355.1	327.9	314.7	מאי
480.7	461.7	446.5	440.5	433.1	403.8	365.9	352.1	323.5	303.9	יוני
478.9	462.1	448.0	437.2	434.2	400.9	370.8	352.4	326.2	297.3	יולי
481.2	453.2	443.9	433.1	429.4	396.4	367.3	346.6	330.1	294.8	אוגוסט
500.5	456.1	445.7	432.8	435.7	401.6	370.0	353.5	337.8	304.8	ספטמבר
510.6	461.7	448.7	436.1	439.4	405.7	374.1	356.2	341.4	308.9	אוקטובר
510.6	465.0	447.6	437.9	437.2	407.9	377.4	363.1	343.8	311.4	נובמבר
514.2	466.9	449.4	440.9	440.2	408.3	381.3	365.0	347.7	315.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	חודש/שנה
4,885.4	3,214.2	2,199.4	1,618.8	1,318.3	857.3	667.4	591.3	523.4	ינואר
5,004.2	3,265.1	2,220.1	1,630.3	1,338.1	926.6	673.9	588.1	522.9	פברואר
5,285.2	3,385.8	2,263.5	1,689.0	1,370.6	951.4	690.4	600.0	529.8	מרץ
5,743.6	3,572.5	2,318.2	1,785.8	1,394.0	977.1	717.0	606.9	533.9	אפריל
6,017.1	3,638.6	2,372.9	1,823.8	1,413.8	1,003.2	727.1	613.3	536.7	מאי
6,230.3	3,710.2	2,429.5	1,827.5	1,408.7	1,006.4	729.4	604.6	537.6	יוני
6,573.5	3,798.9	2,465.3	1,920.6	1,415.1	1,020.2	741.7	608.7	534.9	יולי
7,124.3	3,889.4	2,561.5	1,944.0	1,415.6	1,025.2	746.3	611.5	537.6	אוגוסט
7,694.0	4,006.4	2,659.6	1,988.5	1,445.0	1,045.4	758.7	620.2	555.0	ספטמבר
8,295.7	4,236.5	2,755.8	2,055.0	1,536.2	1,071.6	772.5	634.9	567.0	אוקטובר
9,103.0	4,500.6	3,082.1	2,146.8	1,584.9	1,196.3	806.4	645.9	576.1	נובמבר
9,840.5	4,655.2	3,142.5	2,204.6	1,597.2	1,293.1	828.0	655.0	583.0	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	חודש/שנה
4,801,765	1,782,697	357,216.6	116,001.3	50,032.0	24,598.7	10,561.1	ינואר
4,843,755	2,023,645	399,972.9	123,040.7	52,882.5	25,953.0	11,081.7	פברואר
4,918,165	2,267,742	442,634.8	129,985.7	55,559.7	27,197.2	11,647.5	מרץ
5,081,159	2,707,117	533,816.9	147,230.0	61,481.0	30,094.8	12,835.9	אפריל
5,162,656	2,891,371	610,132.7	155,356.1	65,307.8	31,102.7	14,050.6	מאי
5,247,696	3,322,871	691,614.0	160,946.7	69,244.9	31,953.1	14,699.5	יוני
5,247,696	4,236,267	777,032.2	171,009.8	75,622.9	33,890.1	15,342.7	יולי
5,304,390	4,401,624	905,033.7	183,261.9	81,575.7	35,213.0	16,608.3	אוגוסט
5,407,146	4,535,483	1,098,437.4	199,734.5	87,764.8	38,079.2	17,815.5	ספטמבר
5,534,707	4,746,509	1,365,778.9	241,813.7	95,134.9	41,512.3	19,775.3	אוקטובר
5,694,157	4,768,557	1,632,679.5	278,507.0	101,308.2	43,921.7	21,629.5	נובמבר
5,779,198	4,829,975	1,693,688.1	310,838.1	106,930.3	46,189.5	22,923.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/שנה
13,088,324	11,232,939	9,528,501	8,176,271	6,817,752	5,903,215	ינואר
13,220,402	11,302,123	9,578,816	8,314,639	6,874,357	5,959,908	פברואר
13,415,375	11,440,490	9,698,316	8,352,375	6,987,567	6,037,862	מרץ
13,654,373	11,692,068	9,943,604	8,566,216	7,176,251	6,172,509	אפריל
13,604,058	11,912,197	10,100,840	8,641,689	7,264,303	6,211,486	מאי
13,622,926	12,144,908	10,176,313	8,748,610	7,283,171	6,271,723	יוני
13,717,267	12,509,695	10,339,838	8,798,926	7,289,460	6,285,896	יולי
13,824,188	12,767,562	10,503,364	8,905,846	7,346,065	6,363,850	אוגוסט
14,006,582	12,968,824	10,723,494	9,044,214	7,471,854	6,424,087	ספטמבר
14,075,766	13,025,429	10,905,888	9,207,739	7,647,958	6,523,300	אוקטובר
14,163,818	13,044,298	11,044,256	9,327,239	7,773,747	6,626,057	נובמבר
14,314,764	13,088,324	11,088,282	9,427,870	7,811,483	6,711,098	דצמבר

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/שנה
23,388,262	21,880,816	19,870,887	18,256,853	16,033,750	14,497,158	ינואר
23,373,035	22,139,670	20,053,608	18,287,307	16,125,110	14,673,263	פברואר
23,327,355	22,352,844	20,251,555	18,272,080	16,292,605	14,861,946	מרץ
23,647,117	22,520,338	20,586,543	18,439,574	16,612,366	15,069,497	אפריל
23,738,477	22,626,926	20,936,758	18,622,295	16,810,313	15,113,523	מאי
23,829,837	22,870,553	21,089,025	18,683,202	17,038,714	15,151,260	יוני
23,799,384	23,098,954	21,149,932	18,728,882	17,221,435	15,170,128	יולי
23,921,198	23,190,315	21,226,066	18,957,283	17,404,156	15,314,785	אוגוסט
24,256,186	23,175,088	21,317,427	19,140,004	17,602,104	15,465,732	ספטמבר
24,987,069	23,449,169	21,484,921	19,337,951	17,845,731	15,685,862	אוקטובר
25,306,830	23,388,262	21,621,961	19,474,992	18,074,132	15,805,362	נובמבר
25,322,057	23,312,129	21,789,455	19,703,393	18,226,400	15,924,861	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/שנה
27,137,083	27,766,269	26,305,750	25,511,710	25,541,946	25,204,918	ינואר
27,191,795	27,875,693	26,510,663	25,486,096	25,421,579	25,012,330	פברואר
27,164,439	27,930,405	26,638,734	25,537,324	25,349,358	24,964,183	מרץ
27,465,354	27,875,693	27,048,560	25,767,852	25,469,726	25,036,404	אפריל
27,574,778	27,738,913	27,304,702	25,870,309	25,686,387	25,156,771	מאי
27,574,778	27,574,778	27,663,300	25,947,151	25,758,607	25,228,991	יוני
27,520,066	27,383,286	27,842,600	26,049,608	25,830,828	25,301,211	יולי
27,574,778	27,437,998	27,740,143	26,126,450	25,686,387	25,421,579	אוגוסט
27,520,066	27,301,219	27,842,600	26,177,679	25,541,946	25,541,946	ספטמבר
27,520,066	27,301,219	28,021,899	26,203,293	25,686,387	25,710,460	אוקטובר
27,492,710	27,246,507	27,791,371	26,049,608	25,686,387	25,662,313	נובמבר
27,520,066	27,191,795	27,714,527	26,023,994	25,662,314	25,662,313	דצמבר

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/שנה
31,186,587	30,052,529	29,105,342	28,111,501	28,094,540	27,355,930	ינואר
31,097,056	30,022,686	29,048,551	28,026,315	28,258,676	27,410,642	פברואר
31,126,900	30,171,904	29,133,738	28,083,106	28,340,744	27,355,980	מרץ
31,395,492	30,470,340	29,559,669	28,225,083	28,586,947	27,547,422	אפריל
31,515,867	30,589,715	29,758,438	28,225,083	28,586,947	27,629,490	מאי
31,604,398	30,858,307	29,786,833	28,423,851	28,614,303	27,656,846	יוני
31,753,616	31,186,587	30,127,579	28,736,201	28,641,659	27,957,761	יולי
31,902,834	31,335,805	30,383,138	28,934,969	28,641,659	28,012,473	אוגוסט
31,992,365	31,246,274	30,383,138	28,792,992	28,395,456	28,039,829	ספטמבר
32,081,896	31,305,962	30,411,533	28,821,388	28,203,964	28,258,676	אוקטובר
32,111,739	31,395,492	30,241,160	28,934,970	28,149,252	28,231,320	נובמבר
32,231,114	31,395,492	30,212,765	29,105,342	28,149,252	28,176,608	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/שנה
33,501,154	33,705,015	33,876,898	33,410,549	32,930,648	32,297,367	ינואר
33,399,224	33,467,177	33,810,277	33,410,549	32,930,648	32,392,359	פברואר
33,331,270	33,569,108	33,910,209	33,477,171	33,057,305	32,455,687	מרץ
33,467,177	33,772,969	33,943,519	33,610,413	33,342,282	32,645,672	אפריל
33,569,108	33,840,922	33,976,829	33,643,724	33,342,282	32,803,902	מאי
33,671,038	33,942,853	34,076,761	33,910,209	33,247,289	32,930,648	יוני
33,806,946	34,010,807	34,110,072	34,010,140	33,278,953	32,835,656	יולי
33,705,015	33,942,852	34,076,762	34,076,762	33,627,258	32,993,977	אוגוסט
33,671,038	33,806,945	33,976,830	34,076,762	33,627,258	32,930,648	ספטמבר
33,738,992	33,840,922	34,076,762	34,176,693	33,563,930	32,962,313	אוקטובר
33,603,085	33,705,015	34,010,140	34,043,451	33,405,610	32,930,648	נובמבר
33,603,085	33,671,038	34,010,140	34,076,762	33,468,938	32,930,648	דצמבר

2018	2017	חודש/שנה
33,569,482	33,535,878	ינואר
33,603,085	33,535,878	פברואר
33,703,894	33,636,688	מרץ
33,838,306	33,703,894	אפריל
34,006,322	33,838,306	מאי
34,039,925	33,603,085	יוני
34,039,925	33,569,482	יולי
34,073,528	33,670,291	אוגוסט
34,107,131	33,703,894	ספטמבר
34,207,940	33,804,703	אוקטובר
	33,703,894	נובמבר
	33,737,497	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)

1980	1979	1978	1977	1976	1975	חודש/שנה
790.80	346.80	215.40	149.20	114.60	96.65	ינואר
805.90	352.40	222.30	150.30	115.50	97.67	פברואר
827.10	370.50	227.70	151.10	116.60	98.95	מרץ
942.20	413.90	253.20	158.40	126.30	100.00	אפריל
1002.60	439.40	258.90	162.10	128.40	100.10	מאי
1085.80	484.90	270.90	169.10	133.30	103.30	יוני
1229.30	532.20	282.30	178.00	138.50	108.60	יולי
1304.20	572.80	290.90	183.50	140.90	109.30	אוגוסט
1305.30	596.50	298.60	182.10	140.80	106.20	ספטמבר
1452.00	635.70	305.00	185.70	141.40	109.90	אוקטובר
1557.30	680.70	320.40	203.90	144.90	112.40	נובמבר
1650.00	705.00	325.60	205.70	147.20	113.30	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	חודש/שנה
304536.15	133407.77	25735.45	8911.30	3916.20	1889.80	ינואר
312849.87	148199.48	30130.60	9334.40	4154.70	2003.10	פברואר
315674.06	165885.98	32425.25	9572.40	4263.90	2053.10	מרץ
321234.19	186855.60	40721.32	10640.40	4715.10	2334.30	אפריל
326829.62	198628.95	45769.56	11178.70	5025.10	2412.00	מאי
340862.32	221981.49	53659.65	12094.70	5364.30	2550.00	יוני
345681.10	277070.89	64197.41	13660.20	6279.40	2906.00	יולי
349246.64	289744.45	74982.30	14767.50	6635.30	3006.30	אוגוסט
358337.01	282489.80	86490.88	15031.40	6758.40	3135.40	ספטמבר
359925.62	283425.32	101247.28	17651.20	7342.30	3231.80	אוקטובר
371081.18	292992.27	121034.28	19628.13	7731.30	3351.40	נובמבר
373481.74	301200.08	127706.43	22169.91	7961.20	3454.80	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/שנה
866515.06	758366.16	649069.93	554547.75	473687.60	383560.58	ינואר
871714.15	758277.90	655512.61	568492.20	480324.45	392280.27	פברואר
877779.75	778153.15	662890.82	571845.93	490756.31	402288.50	מרץ
883845.36	787773.06	675864.45	578941.71	494127.69	405977.60	אפריל
886444.91	795680.79	682589.56	586319.91	499140.63	409472.54	מאי
910707.33	832748.31	705500.81	604006.41	514479.53	422322.61	יוני
945367.93	860849.02	727670.72	625805.64	531424.68	443557.00	יולי
959232.17	879947.62	735172.48	636661.13	536031.64	449470.16	אוגוסט
959232.17	857195.23	752276.49	652600.17	525723.34	446804.83	ספטמבר
929770.66	852817.73	740909.12	631948.26	528265.11	447528.52	אוקטובר
932370.20	857989.53	744615.87	637225.97	535237.34	459178.32	נובמבר
936702.78	861943.40	750440.77	641409.31	539491.28	461826.00	דצמבר

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/שנה
1435815.45	1332700.16	1242582.59	1141200.33	1016422.16	942768.38	ינואר
1437548.48	1350896.98	1254713.81	1148998.97	1027686.86	956632.63	פברואר
1440148.03	1355229.55	1259046.38	1157664.12	1034761.98	960965.20	מרץ
1450546.21	1367360.76	1266845.02	1171528.36	1045853.68	965297.78	אפריל
1446213.63	1363894.70	1273777.14	1178460.48	1047616.71	967030.81	מאי
1468743.03	1398555.31	1303238.65	1208788.51	1073612.16	993026.26	יוני
1489539.39	1434082.42	1331833.65	1245182.14	1114338.37	1014689.13	יולי
1499071.05	1446213.63	1345697.89	1253847.29	1136867.76	1027686.86	אוגוסט
1490405.90	1453145.75	1326634.56	1246915.17	1106539.25	1021621.25	ספטמבר
1499017.05	1435815.45	1310170.77	1215720.63	1106539.73	1006023.98	אוקטובר
1519000.90	1433215.91	131885.92	1216587.14	1113471.85	1002557.92	נובמבר
1524199.99	1435815.45	1325768.04	1226985.32	1126469.58	1010356.56	דצמבר

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/שנה
1774622.84	1726098.00	1617783.62	1594387.81	1551928.47	1525066.50	ינואר
1797692.94	1733896.63	1629048.31	1589188.62	1554528.02	1519867.41	פברואר
1824312.28	1737362.69	1631647.86	1586589.07	1558860.59	1525933.02	מרץ
1831410.77	1733030.12	1643779.07	1584856.04	1559727.11	1527666.05	אפריל
1838509.26	1721765.42	1655910.28	1586589.07	1565792.71	1532865.14	מאי
1840283.89	1735629.66	1685371.79	1605652.40	1591788.16	1554528.02	יוני
1847382.38	1757292.54	1709634.21	1624715.74	1616050.59	1576190.89	יולי
1842058.51	1764224.66	1715699.82	1627315.28	1613451.04	1579656.95	אוגוסט
1843833.13	1774622.84	1698369.52	1622116.19	1609984.98	1561460.14	ספטמבר
1831410.77	1747760.87	1691437.40	1603052.86	1580523.47	1553661.50	אוקטובר
1834960.02	1757292.54	1700102.55	1603919.37	1586589.07	1552794.99	נובמבר
1838509.26	1752959.96	1712233.76	1606518.92	1590055.13	1557994.07	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/שנה
2,202,306.95	2,184,560.70	2,134,871.30	2,081,632.60	1,969,831.36	1,852,706.25	ינואר
2,212,954.68	2,184,560.70	2,125,998.20	2,085,181.80	1,976,929.85	1,854,480.87	פברואר
2,227,151.67	2,184,560.70	2,131,322.00	2,090,505.70	1,987,577.59	1,859,804.74	מרץ
2,246,672.52	2,186,335.30	2,159,716.00	2,090,505.70	2,001,774.57	1,865,128.61	אפריל
2,251,996.39	2,186,335.30	2,193,433.80	2,086,956.50	2,014,196.03	1,868,677.86	מאי
2,246,672.52	2,188,110.00	2,216,503.90	2,101,153.40	2,033,717.78	1,877,550.97	יוני
2,244,897.89	2,195,208.50	2,251,996.40	2,124,223.50	2,051,464.00	1,930,789.66	יולי
2,255,545.63	2,193,433.84	2,255,545.60	2,129,547.40	2,065,660.99	1,082,253.72	אוגוסט
2,259,094.88	2,193,433.84	2,241,348.70	2,131,322.00	2,074,534.10	1,987,577.59	ספטמבר
2,260,869.51	2,188,109.96	2,204,081.60	2,127,772.80	2,067,435.60	1,976,929.85	אוקטובר
2,267,968.00	2,191,659.21	2,198,757.70	2,125,991.20	2,067,435.60	1,959,183.62	נובמבר
2,280,390.36	2,195,208.45	2,195,208.50	2,125,998.20	2,062,111.70	1,946,761.26	דצמבר

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/שנה
2,528,608.52	2,500,434.72	2,486,347.75	2,455,826.02	2,373,652.11	2,294,587.34	ינואר
2,523,912.98	2,498,086.89	2,486,347.75	2,460,521.67	2,385,391.24	2,308,784.32	פברואר
2,523,912.98	2,502,782.54	2,483,999.93	2,460,521.67	2,392,434.72	2,308,784.32	מרץ
2,530,956.46	2,502,782.54	2,486,347.75	2,455,826.02	2,408,869.50	2,308,784.32	אפריל
2,535,652.10	2,502,782.54	2,488,695.58	2,462,869.49	2,411,217.32	2,326,530.55	מאי
2,537,999.93	2,502,782.54	2,486,347.75	2,467,565.15	2,418,260.80	2,342,502.16	יוני
2,547,391.23	2,505,130.36	2,483,999.93	2,467,565.15	2,425,304.28	2,347,826.03	יולי
2,547,391.23	2,509,826.01	2,486,347.75	2,469,912.97	2,434,695.59	2,354,869.50	אוגוסט
2,554,434.71	2,512,173.84	2,483,999.93	2,474,608.62	2,434,695.59	2,361,912.98	ספטמבר
2,554,434.71	2,514,521.67	2,491,043.41	2,476,956.45	2,434,695.59	2,364,260.81	אוקטובר
2,559,130.36	2,512,173.84	2,495,739.07	2,479,304.28	2,441,739.07	2,368,956.46	נובמבר
2,559,130.36	2,521,565.14	2,498,086.89	2,479,304.28	2,444,086.89	2,366,608.63	דצמבר

2018	2017	חודש/שנה
2,622,521.66	2,559,130.36	ינואר
2,629,565.14	2,563,826.01	פברואר
2,631,912.97	2,563,826.01	מרץ
2,638,956.45	2,568,521.66	אפריל
2,641,304.27	2,568,521.66	מאי
2,643,652.10	2,573,217.32	יוני
2,650,695.58	2,577,912.97	יולי
2,655,391.23	2,589,652.10	אוגוסט
2,655,391.23	2,594,347.75	ספטמבר
2,657,739.05	2,599,043.40	אוקטובר
	2,601,391.23	נובמבר
	2,608,434.71	דצמבר

שערי חליפין יציגים – ממוצעים חודשיים

א. שער השקל ביחס לדולר

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לדולר משנת 1987

1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/שנה
3.0117	2.9846	2.7811	2.2984	2.0286	1.1945	1.8157	1.5679	1.5738	ינואר
3.0096	2.9763	2.8036	2.3306	2.0077	1.9441	1.8027	1.5861	1.6134	פברואר
2.9761	2.9721	2.7893	2.4019	2.1638	2.0127	1.8081	1.5722	1.6168	מרץ
2.9589	2.9930	2.7433	2.4042	2.2614	2.0062	1.8147	1.5660	1.6001	אפריל
3.0042	3.0151	2.7348	2.4360	2.3627	2.0181	1.8733	1.5715	1.5877	מאי
2.9810	3.0473	2.7670	2.4535	2.3986	2.0605	1.9509	1.5964	1.6021	יוני
2.9553	3.0273	2.8215	2.4458	2.3800	2.0627	1.9800	1.6296	1.6119	יולי
3.0308	3.0351	2.8590	2.4406	2.3395	2.0301	1.9947	1.6419	1.6140	אוגוסט
3.0356	3.0231	2.8569	2.4486	2.3309	2.0505	2.0141	1.6410	1.5978	ספטמבר
3.0103	3.0180	2.8848	2.5012	2.4190	2.0246	1.9990	1.6202	1.5956	אוקטובר
3.0420	3.0155	2.9465	2.6479	2.3490	2.0084	1.9884	1.5914	1.6830	נובמבר
3.1197	3.0268	2.9727	2.6999	2.3087	2.0313	1.9586	1.6031	1.5542	דצמבר
3.0113	3.0112	2.8300	2.4591	2.2782	2.0162	1.9168	1.5989	1.5946	ממוצע שנתי

2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	חודש/שנה
4.3787	4.4235	4.8363	4.5371	4.1193	4.1049	4.0798	3.5772	3.2761	3.1295	ינואר
4.3703	4.4638	4.8659	4.6620	4.1215	4.0536	4.0677	3.5943	3.3366	3.1131	פברואר
4.3290	4.5031	4.7810	4.6644	4.1646	4.0041	4.0309	3.5863	3.3666	3.0991	מרץ
4.3715	4.5523	4.6185	4.8062	4.1780	4.0403	4.0610	3.7051	3.3899	3.1649	אפריל
4.3737	4.5955	4.4779	4.8940	4.1400	4.1456	4.1176	3.6655	3.3988	3.2528	מאי
4.4849	4.5166	4.3780	4.9393	4.1625	4.1069	4.0892	3.6642	3.4530	3.2555	יוני
4.5605	4.4912	4.3710	4.7210	4.1982	4.0895	4.0966	3.6600	3.5440	3.1795	יולי
4.5093	4.5341	4.4522	4.6762	4.2333	4.0480	4.2026	3.7076	3.53013	3.1461	אוגוסט
4.5384	4.4975	4.4649	4.7750	4.3225	4.0386	4.2467	3.8449	3.5079	3.1669	ספטמבר
4.6255	4.4596	4.4480	4.7983	4.3148	4.1052	4.2640	4.1940	3.5218	3.2253	אוקטובר
4.6998	4.4052	4.4937	4.6867	4.2389	4.1097	4.2262	4.2263	3.5334	3.2444	נובמבר
4.6117	4.3418	4.3928	4.6937	4.2757	4.0812	4.1928	4.1764	3.5355	3.2765	דצמבר
4.4878	4.4820	4.5483	4.7378	4.2031	4.0781	4.1396	3.8002	3.4494	3.1878	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לדולר (המשך)

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	חודש/שנה
3.9464	3.4934	3.7394	3.8090	3.5843	3.7126	3.9133	3.7509	4.2283	4.6188	ינואר
3.8929	3.5186	3.6927	3.7408	3.6567	3.7466	4.1031	3.6084	4.2180	4.7032	פברואר
3.9978	3.4799	3.6922	3.7632	3.5627	3.7439	4.1590	3.6084	4.2001	4.6891	מרץ
3.9384	3.4758	3.6200	3.7513	3.4338	3.7126	4.1959	3.5197	4.0692	4.5797	אפריל
3.8623	3.4654	3.6287	3.8273	3.4681	3.7855	4.0916	3.3788	4.0010	4.4740	מאי
3.8245	3.4536	3.6300	3.8928	3.4224	3.8523	3.9436	3.3623	4.1827	4.4723	יוני
3.7890	3.4215	3.6068	3.9911	3.4202	3.8544	3.8924	3.3711	4.2543	4.4328	יולי
3.8449	3.5000	3.5786	4.0153	3.5433	3.7908	3.8320	3.5587	4.2244	4.3793	אוגוסט
3.9129	3.6272	3.5617	3.9586	3.6806	3.7376	3.7659	3.5457	4.0872	4.3528	ספטמבר
3.8630	3.7360	3.5374	3.8511	3.6661	3.6112	3.7262	3.6872	4.0139	4.2720	אוקטובר
3.8893	3.8290	3.5366	3.8935	3.7255	3.6442	3.7790	3.8904	3.9134	4.3009	נובמבר
3.8814	3.9347	3.5050	3.7771	3.7739	3.6040	3.7896	3.8700	3.9052	4.2016	דצמבר
3.8869	3.5779	3.6107	3.8559	3.5781	3.7330	3.9326	3.5878	4.1081	4.4565	ממוצע שנתי

2018	2017	2016	חודש/שנה
3.4232	3.8182	3.9509	ינואר
3.4944	3.7291	3.9080	פברואר
3.4688	3.6493	3.8676	מרץ
3.5386	3.6497	3.7784	אפריל
3.5910	3.5974	3.8135	מאי
3.6045	3.5319	3.8566	יוני
3.6453	3.5509	3.8574	יולי
3.6664	3.6011	3.7954	אוגוסט
3.5925	3.5374	3.7657	ספטמבר
3.6560	3.5124	3.8217	אוקטובר
	3.5172	3.8429	נובמבר
	3.5034	3.8287	דצמבר
	3.5623	3.8406	ממוצע שנתי

ב. שער השקל ביחס לאירו

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לאירו משנת 2000

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	חודש/שנה
5.5194	5.4976	5.6001	5.7475	5.5827	5.1332	4.0085	3.8664	4.1650	ינואר
5.3207	5.5122	5.6177	5.6893	5.6457	5.2427	4.0564	3.7945	3.9906	פברואר
5.4501	5.5637	5.6371	5.7108	5.5210	5.1795	4.0859	3.7815	3.8627	מרץ
5.5482	5.5051	5.6250	5.6546	5.4546	4.9980	4.2601	3.7249	3.8415	אפריל
5.2579	5.4093	5.7142	5.5563	5.5071	5.1894	4.4846	3.6263	3.7518	מאי
5.2242	5.6119	5.6595	5.4566	5.4800	5.1047	4.7186	3.5527	3.8952	יוני
5.3181	5.8339	5.6239	5.4913	5.5122	4.9708	4.6812	3.6116	3.8448	יולי
5.3293	5.7523	5.6132	5.5441	5.5226	4.9553	4.5714	3.8135	3.6619	אוגוסט
5.0972	5.6675	5.5405	5.5643	5.4863	5.0052	4.6848	3.9199	3.5151	ספטמבר
4.8728	5.7117	5.3890	5.5726	5.5761	5.2040	4.7073	3.9030	3.5089	אוקטובר
4.9657	5.7424	5.5343	5.5397	5.7216	5.2573	4.6915	3.7645	3.5170	נובמבר
5.2071	5.6836	5.5524	5.4690	5.8232	5.3939	4.7860	3.8136	3.6602	דצמבר
5.2585	5.6243	5.5922	5.5830	5.5694	5.1362	4.4780	3.7644	3.7679	ממוצע שנתי

2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	חודש/שנה
4.0571	4.2931	4.5866	4.7572	4.9698	4.9175	4.7921	5.3031	5.1869	ינואר
3.9684	4.3347	4.4211	4.8044	4.9371	4.9483	4.9928	5.1254	5.2436	פברואר
3.8990	4.2924	4.3292	4.8090	4.7900	4.9674	4.9861	5.0860	5.4436	מרץ
3.9199	4.2840	4.2503	4.8021	4.7128	4.9354	4.9651	4.9780	5.5349	אפריל
3.9740	4.3137	4.3143	4.7598	4.7191	4.9023	4.9801	4.7683	5.5572	מאי
3.9652	4.3317	4.2912	4.6953	4.7871	4.8784	4.9200	4.7059	5.5270	יוני
4.0865	4.2690	4.1675	4.6343	4.7190	4.9089	4.8817	4.9215	5.4843	יולי
4.2510	4.2548	4.2813	4.6595	4.7640	4.9766	5.0850	4.8930	5.4662	אוגוסט
4.2134	4.2222	4.3952	4.6886	4.7601	5.0748	5.0850	4.8875	5.4802	ספטמבר
4.1271	4.2080	4.3402	4.7317	4.8243	4.9985	5.0299	5.0175	5.5229	אוקטובר
4.1275	4.1509	4.1765	4.7769	4.7732	4.9970	5.0497	4.9805	5.6381	נובמבר
4.1465	4.0393	4.2190	4.8532	4.8024	4.9526	4.9695	4.7683	5.5376	דצמבר
4.0752	4.2495	4.3144	4.7477	4.7966	4.9551	4.9781	4.9529	5.4685	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לאירו (המשך)

2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	חודש/שנה
								4.1757	ינואר
								4.3173	פברואר
								4.2817	מרץ
								4.3436	אפריל
								4.2484	מאי
								4.2102	יוני
								4.2583	יולי
								4.2337	אוגוסט
								4.1905	ספטמבר
								4.1987	אוקטובר
									נובמבר
									דצמבר
									ממוצע שנתי

תוספת יוקר

מה-3/1990 עד היום

תוספת מרבית	עד תקרה ש"ח	אחוז תוספת	תקופה
86.58	2,220	3.90	03/1990
142.50	2,500	5.70	09/1990
105.30	2,700	3.90	03/1991
145.00	2,900	5.00	08/1991
43.40	3,100	1.40	02/1992
48.00	3,200	1.50	08/1992
74.70	3,248	2.30	02/1993
46.50	3,323	1.40	08/1993
87.40	3,800	2.30	02/1994
159.10	4,300	3.70	08/1994
156.00	6,000	2.60	02/1995
32.50	6,500	0.50	08/1995
156.00	6,500	2.40	02/1996
214.40	6,700	3.20	08/1996
41.70	6,950	0.60	02/1997
168.00	7,000	2.40	08/1997
36.00	7,200	0.50	08/1998
18.09	7,236	0.25	01/1999
68.60	3,267	2.10	01/2003
87.20	3,335-7,700	2.00	01/2004
3.12	7,700-7,856	2.00	03/2004
תוספת יוקר של 2.1% לכל העובדים במגזר הציבורי			1.6.2006

שיעורי ריבית

1. ריבית פק"מ – פר"י

פר"י (ריבית שנתית)		פק"מ (פיקדון קצר מועד) פק"מ פלוס				ש"ח
החל מ-10.5.2010	החל מיום 2.3.2011	החל מ-19.12.2008		החל מ-28.8.2008 עד 18.12.2008		
עד 1.3.2011		365 ימים	7-27 ימים	365 ימים	7-27 ימים	
0.10%	0.35%	1.00%	0.10%	2.40%	0.90%	עד 24,999
0.15%	0.37%	1.20%	0.15%	2.60%	0.95%	25,000-49,999
0.20%	0.40%	1.40%	0.20%	2.80%	1.00%	50,000-99,999
0.25%	0.46%	1.60%	0.25%	3.00%	1.05%	100,000-499,999
0.30%	0.55%	1.80%	0.25%	3.20%	1.10%	מ-500,000

2. חח"ד (שנתי באחוזים)

החל מיום 29.11.2018	החל מיום 26.2.2015 ועד 28.11.2018	
1.75	1.60	במסגרת מאושרת (פריים)
5.00	5.00	תוספת סיכון מרבית
6.75	6.60	סה"כ מאושרת
(6.96 תעריפית מתואמת)	(6.80 תעריפית מתואמת)	
3.50	3.50	תוספת ריבית לחריגה
10.25	10.10	סה"כ חריגה
(10.75 תעריפית מתואמת)	(10.58 תעריפית מתואמת)	

הערה: הנתונים בסוגריים הם הריבית המתואמת – הגביה בראשית כל חודש עבור החודש שחלף.

3. הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים ריט)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
10.20	0.8500	27 במרץ	2003
9.90	0.8250	1 במאי	
9.50	0.7917	29 במאי	
9.00	0.7500	26 ביוני	
8.50	0.7083	31 ביולי	
8.00	0.6667	28 באוגוסט	
7.60	0.6333	25 בספטמבר	
7.10	0.5917	30 באוקטובר	
6.70	0.5583	27 בנובמבר	
6.30	0.5250	1 בינואר	2004
6.00	0.5000	29 בינואר	
5.80	0.4833	26 בפברואר	
5.60	0.4667	1 באפריל	
5.40	0.4500	25 בנובמבר	
5.20	0.4333	30 בדצמבר	
5.00	0.4167	27 בינואר	2005
5.25	0.4438	30 בספטמבר	
5.50	0.4583	30 באוקטובר	
6.00	0.5000	2 בדצמבר	
6.25	0.5208	27 בינואר	2006
6.50	0.5420	2 באפריל	
6.75	0.5630	28 באפריל	
7.00	0.5830	28 ביולי	
6.75	0.5625	26 באוקטובר	
6.50	0.5417	30 בנובמבר	
6.00	0.5000	28 בדצמבר	
5.75	0.4792	1 בפברואר	2007
5.50	0.4583	1 במרץ	
5.25	0.4375	26 באפריל	
5.00	0.4160	31 במאי	
5.25	0.4375	29 ביולי	
5.50	0.4580	31 באוגוסט	
5.75	0.4792	28 בדצמבר	
5.25	0.4375	28 ינואר	2008
4.75	0.3958	27 במרץ	
5.00	0.4167	30 במאי	

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
14.50	1.2083	25 בפברואר	1999
14.00	1.1667	31 במרץ	
13.50	1.1250	29 באפריל	
13.00	1.0833	29 ביולי	
12.70	1.0580	25 בנובמבר	
12.20	1.0167	30 בדצמבר	
11.80	0.9833	27 בינואר	2000
11.40	0.9500	24 בפברואר	
11.10	0.9250	30 במרץ	
10.80	0.9000	27 באפריל	
10.60	0.8833	27 ביולי	
10.40	0.8666	31 באוגוסט	
10.10	0.8417	28 בספטמבר	
9.90	0.8250	26 באוקטובר	
9.70	0.8083	30 בנובמבר	
9.50	0.7917	28 בדצמבר	
9.20	0.7667	1 בפברואר	2001
9.00	0.7500	1 במרץ	
8.70	0.7250	29 במרץ	
8.50	0.7083	31 במאי	
8.30	0.6917	21 ביוני	
8.00	0.6667	28 ביוני	
7.80	0.6500	26 ביוני	
7.60	0.6333	1 בנובמבר	
7.30	0.6083	29 בנובמבר	
5.30	0.4417	25 בדצמבר	
5.90	0.4917	3 במרץ	2002
6.10	0.5083	26 באפריל	
7.10	0.5917	31 במאי	
8.60	0.7167	13 ביוני	
10.60	0.8833	28 ביוני	
10.40	0.8667	26 בדצמבר	

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
4.00	0.3333	25 בפברואר	2011
4.50	0.3750	1 באפריל	
4.75	0.39583	27 במאי	
4.50	0.3750	2 באוקטובר	
4.25	0.3542	1 בדצמבר	
4.00	0.3333	26 בינואר	2012
3.75	0.3125	28 ביוני	
3.50	0.2926	1 בנובמבר	
3.25	0.2708	27 בדצמבר	
3.00	0.2500	17 במאי	2013
2.75	0.2292	30 במאי	
2.50	0.2083	27 בספטמבר	
2.25	0.1875	27 בפברואר	2014
2.00	0.1667	31 ביולי	
1.75	0.1458	28 באוגוסט	
1.60	0.1333	26 בפברואר	2015
1.75	0.1458	29 בנובמבר	2018

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
5.25	0.4375	27 ביוני	
5.50	0.4580	1 באוגוסט	
5.75	0.4792	29 באוגוסט	
5.25	0.4375	12 באוקטובר	
5.00	0.4167	30 באוקטובר	
4.50	0.3750	14 בנובמבר	
4.00	0.3330	28 בנובמבר	
3.25	0.2083	1 בינואר	2009
2.50	0.2708	29 בינואר	
2.25	0.1875	26 בפברואר	
2.00	0.1667	26 במרץ	
2.25	0.1875	28 באוגוסט	
2.50	0.2083	27 נובמבר	
2.75	0.2292	1 בינואר	2010
3.00	0.2500	1 באפריל	
3.25	0.2700	30 ביולי	
3.50	0.2900	3 באוקטובר	
3.75	0.3125	28 בינואר	

4. ריבית החשב הכללי*

החל מ-29 בנובמבר 2018 יהיו שיעורי הריבית של החשב הכללי כדלקמן:

1. "ריבית החשב הכללי"

1.1 שיעור "ריבית החשב הכללי" יעמוד על 1.75% לשנה, דהיינו 0.1458% לחודש. ריבית מצטברת תחושב לפי חישוב רבעוני.

1.2 שיעור ריבית זה יחול על כל ההסדרים של המדינה עם גופים שונים, המבוססים על שיעור "ריבית החשב הכללי".

* הריבית מחושבת על בסיס רבעוני. ריבית התעריפית = "הפריים" רייט מובחרים לא כולל עמלת הקצאה, דמי ניהול חשבון, חיובים שונים וריבית חריגה. הריבית נבדקת ביום התאריך הרשום.

3. "ריבית פיגורים"**החל מיום 1.2.2017***

0%	תוספת לריבית עד 90 יום ממועד תחילת הפיגור
1.50%	תוספת לריבית עד שנה ממועד תחילת הפיגור
3.00%	תוספת לריבית עד שנתיים ממועד תחילת הפיגור
4.50%	תוספת לריבית מעל שנתיים ממועד תחילת הפיגור

עד ליום 31.1.2017

שיעור "ריבית פיגורים" 8.10% לשנה, דהיינו 0.6750% לחודש.

* עבור גופים שאינם משרדי ממשלה ויחידות סמך השינוי בתוקף מה-1.7.2017.

4. להלן שיעורי הריבית השנתית כפי שהיו החל מיום 27 בינואר 2006:

ריבית באחוזים	עד יום	מיום	ריבית באחוזים	עד יום	מיום
3.25	28.1.2009	1.1.2009	1.75		29.11.2018
4.00	31.12.2008	27.11.2008	1.60	28.11.2018	26.2.2015
4.50	26.11.2008	14.11.2008	1.75	25.2.2015	28.8.2014
5.00	13.11.2008	30.10.2008	2.00	27.8.2014	31.7.2014
5.25	29.10.2008	12.10.2008	2.25	30.7.2014	27.2.2014
5.75	11.10.2008	29.8.2008	2.50	26.2.2014	27.9.2013
5.50	28.8.2008	1.8.2008	2.75	26.9.2013	30.5.2013
5.25	31.7.2008	27.6.2008	3.00	29.5.2013	17.5.2013
5.00	26.6.2008	30.5.2008	3.25	16.5.2013	27.12.2012
4.75	29.5.2008	27.3.2008	3.50	26.12.2012	1.11.2012
5.25	26.3.2008	28.2.2008	3.75	31.10.2012	28.6.2012
5.75	27.2.2008	28.12.2007	4.00	27.6.2012	26.1.2012
5.50	27.12.2007	31.8.2007	4.25	25.1.2012	1.11.2011
5.25	30.8.2007	29.7.2007	4.50	30.11.2011	2.10.2011
5.00	28.7.2007	31.5.2007	4.75	1.10.2011	27.5.2011
5.25	30.5.2007	26.4.2007	4.50	26.5.2011	1.4.2011
5.50	25.4.2007	1.3.2007	4.00	31.3.2011	25.2.2011
5.75	28.2.2007	1.2.2007	3.75	24.2.2011	27.1.2011
6.00	31.1.2007	28.12.2006	3.50	27.1.2011	3.10.2010
6.50	27.12.2006	30.11.2006	3.25	2.10.2010	30.7.2010
6.75	29.11.2006	26.10.2006	3.00	29.7.2010	1.4.2010
7.00	25.10.2006	28.7.2006	2.75	31.3.2010	1.1.2010
6.75	27.7.2006	28.4.2006	2.25	27.11.2009	28.8.2009
6.50	27.4.2006	2.4.2006	2.00	27.8.2009	26.3.2009
6.25	1.4.2006	27.1.2006	2.25	25.3.2009	26.2.2009
			2.50	25.2.2009	29.1.2009